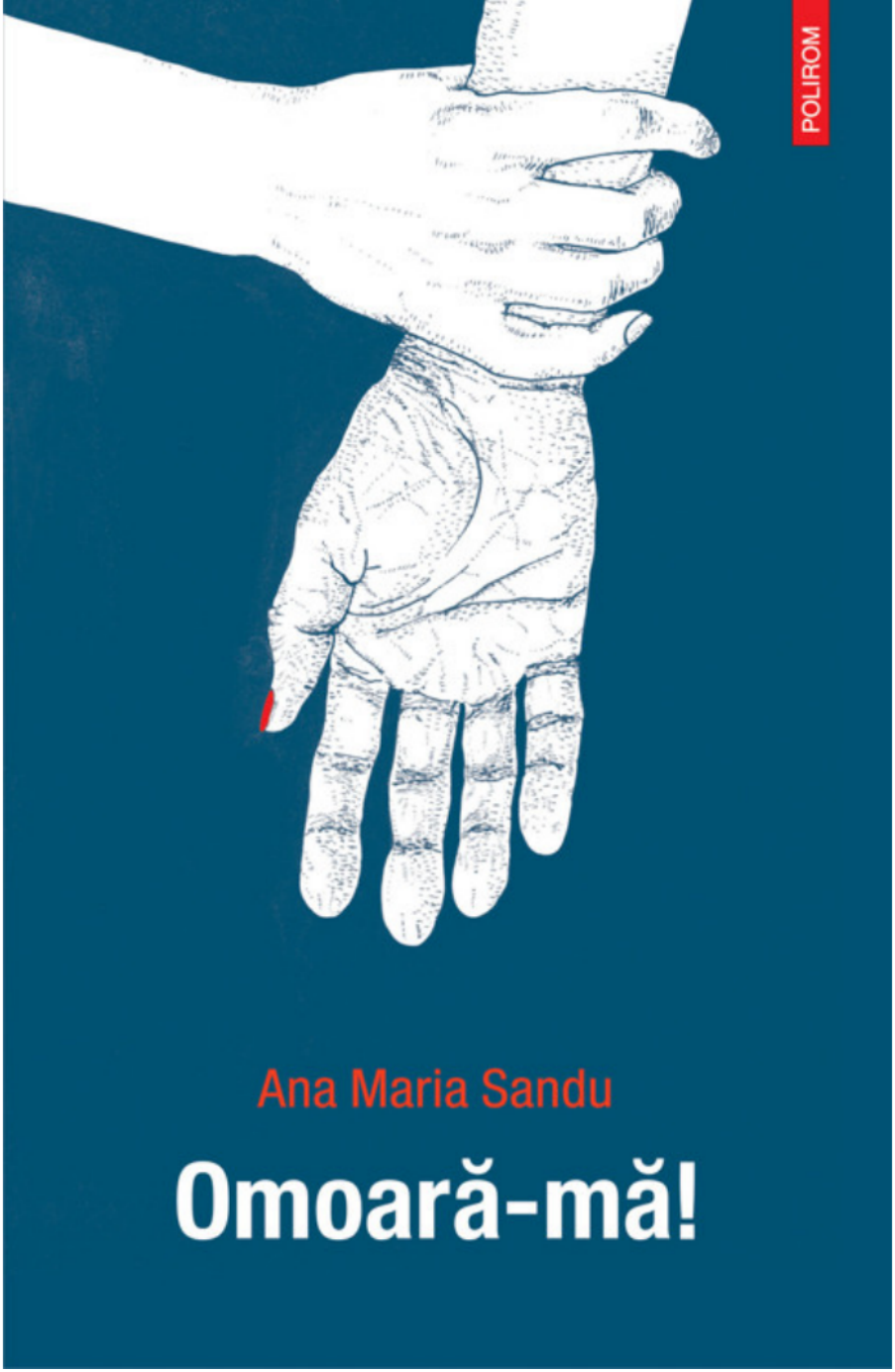

POLIROM

Ana Maria Sandu

Omoară-mă!

Ana Maria Sandu

Omoară-mă

-roman-

Editura Polirom

2010

© 2010 by Editura POLIROM

Colecţia „Ego. Proză” este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, Bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4, cod 040031
O.P 53, P.O. BOX 1-728, 030174

ISBN eBOOK: 978-973-46-2155-2
ISBN: 978-973-46-1599-5

Redactor: Alina Radu
Concepţia grafică a copertei: Carmen Gociu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Ana Maria Sandu (n. 1974) a absolvit Facultatea de Litere a Universităţii Bucureşti şi cursurile de masterat în literatură română contemporană ale aceleiaşi facultăţi. A debutat în 2003 cu volumul *Din amintirile unui Chelbasan* (Editura Paralela 45), tradusă în limba franceză în 2010 la Editura Chemin de Fer, cu titlul *L'écorchure*. În 2006 a publicat la Editura Polirom, în colecţia „Ego. Proză", romanul *Fata din casa vagon*, o poveste crudă despre identitate şi hazard. A participat la European First Novel Festival (Budapesta) alături de alţi tineri scriitori din Europa. A fost invitată la numeroase tîrguri internaţionale de carte şi a avut lecturi publice la Viena, Paris, Berlin. În 2008 a beneficiat de o bursă ArtistNe (s)t, iar în 2009 de o rezidenţă de creaţie la ICR Berlin. A fost selectată în proiectul 100 to watch – a Directory of New Romanian Creative Talent. A mai publicat texte în antologiile *Cartea cu bunici* şi *Bookătăria de texte şi imagini*, articole şi eseuri în revistele *Dilema*, *Vineri*, *Observator cultural*, *aLtitudini*. A făcut parte din redacţia revistei de film, muzică şi cultură urbană *Republik*. Semnează rubrici în *Noua literatură* şi pe www. artactmagazine. ro.

I

Ziua începuse bine, ca, după aia, nimic să nu se mai lege ca lumea. Ar fi trebuit să plecăm la mare cu maşina lui Dudu, dar tocmai atunci îşi găsise să facă figuri.

— Băi, s-a întîmplat o nenorocire: pierd benzină, am un por la rezervor, m-a anunţat Dudu cînd mi-a dat telefon.

Cînd am aflat ce se întîmplase, aveam deja de vreo jumătate de oră bagajul făcut şi mă pregătisem sufleteşte să beau următoarea bere la terasa de pe plajă. Imposibil să nu mă fi gîndit la cît de bine se potriveşte halba cu guler de spumă cu marea alături…

N-am avut noroc. Porul de la rezervor ne-a stricat planurile şi s-a dus dracului weekendul nostru prelungit. Aş fi putut să-l conving că nu poate fi prea grav, doar nu curgeau şiroaie de benzină. Dar un foc imens de artificii pe autostradă nu era tocmai ce-mi doream la ora aia. A sunat şi celălalt prieten al meu şi am stabilit să ne vedem în oraş, la locul ştiut, unde berea nu costă o avere şi găsim o masă oricît de aglomerat s-ar fi nimerit să fie. Uneori ni se întîmplă să comandăm ceva de mîncare în drum spre cîrciumă, direct prin telefon. Chelnerul cred că s-a săturat de mutrele noastre prelungi ca de mobilierul din restaurant. Dar cui îi pasă? Ne zîmbeşte complice de fiecare dată şi ne dă sentimentul că ne întoarcem,

într-un fel, acasă. Tejgheaua, scaunele, o draperie sigur le-am plătit cu vîrf şi îndesat de-a lungul timpului, aşa că le putem considera liniştiţi ale noastre. Şi exact asta facem, avem preferinţe, intrăm, salutăm şi întrebăm:

— Se poate la masa noastră?

De cele mai multe ori se poate. În seara aia ne-am dat întîlnire pe la opt jumate. Mi-e imposibil să-mi amintesc cîte halbe de bere am băut sau cînd s-a făcut miezul nopţii. Dudu se simţea vinovat că el şi maşina lui nouă, pe care plătea o spinare de bani, ne stricaseră planurile. Dar, pe la a doua bere, am stabilit că nu e aşa o tragedie şi că o să facem cumva să plecăm în ziua următoare.

Am rîs de tot felul de lucruri. La un moment dat mă dureau muşchii abdominali, pe care nu mai apucam să-i tonific la sală. Trebuiau, aşadar, să se mulţumească cu şedinţele astea de rîs compulsiv, un exerciţiu eficient pe termen lung, speram noi. Dacă ăştia descoperiseră de curînd că fitnessul mental e la fel de eficient precum cel propriu-zis, de ce să ne mai chinuim să transpirăm şi să ridicăm tone de greutăţi? Mircică nu era de acord cu noua teorie şi se chinuia, săracu', să ajungă de două ori pe săptămînă la şedinţele de întreţinere. Iar noi, puşlamalele, nu găseam altceva mai bun de făcut decît să-l corupem la bere şi să-l tachinăm:

— Auzi, cît ziceai că dai pe abonamentul ăla?

Am calculat cîte beri poţi să bei într-o lună de două milioane şi am făcut un mişto crunt de el. Ne-a lăsat în pace, după ce ne-a zis:

— Bă, o să fiţi nişte graşi bătrîni şi urîţi, ascultaţi-mă pe mine!

Ne-am băşicat imediat şi i-am răspuns:

— Mircică 30 plus, nu ne purta tu de grijă, că tot de noi o să ai parte şi atunci.

Ne-am despărţit, ca de obicei, în faţa cîrciumii. Am stat cu ei pînă le-a venit taxiul şi a rămas să vorbim a doua zi, după ce Dudu se ducea la service să vadă ce e cu maşina. I-am aştepat să urce, să închidă uşile de la Loganul galben şi abia apoi am luat-o pe jos spre centru.

*

Să-i dea Dumnezeu sănătate şi pe lumea ailaltă lu' mătuşă-mea Olga, sora lu' bunica! O pomenesc de fiecare dată cînd mă întorc noaptea acasă şi oraşul e învelit într-o folie de plastic. Farurile maşinilor şi neoanele din vitrine împrăştie pe străzi o substanţă argintie. Mă urmăreşte pînă ajung în dreptul uşii de fier şi-mi bag mîna în buzunar să-mi caut cheile. Niciodată nu nimeresc din prima lozul cîştigător.

Stau într-un bloc interbelic, cu o scară îmbîrligată ca un covrig imens, cu margini vopsite în negru. Cînd se stinge lumina între etaje, mă iau

după dîra de smoală şi găsesc drumul spre garsoniera mea, unde dau peste lucrurile aruncate vraişte prin casă, peste mobilele vechi ale Olgăi, de care încă n-am scăpat. Aş fi putut să-mi rog prietenii să vină într-o după-amiază şi să le coborîm la ghenă, dar ceva încă mă mai leagă de scîrţîitul lor la ore tîrzii din noapte. M-am obişnuit cu zgomotele şi mă gîndesc uneori că ar trebui să-l recitesc pe Dickens.

Mătuşa mea a murit acum cîţiva ani şi mi-a lăsat prin testament garsoniera asta de pe Magheru, foarte aproape de Carlton. S-a dus la notar şi a scris de mînă pe o foaie cum că sînt cel mai drăguţ nepot şi singurul ei moştenitor. Pleaşca asta mi-a picat pe cap, poate, pentru că am fost înţelegător cu cei din familia mea şi le-am ascultat în fiecare săptămînă poveştile. Au ăştia din neam un stil de a povesti cum s-a întîlnit Smărăndiţa cu Aurel la cofetărie la Scala şi au stat la un suc şi-o prăjitură şi a doua zi el a cerut-o de nevastă.

Lîngă gara Filaret s-a consumat un alt moment important din istoria sentimentală a familiei Poenaru: Tanţa, care stă şi azi într-un bloc la Sala Palatului, l-a părăsit pe un mare comerciant cu care se măritase de puţin timp şi a plecat în lume cu două geamantane, împreună cu un filatelist posesor de timbru cu cap de bour, despre care se vorbea ca despre ceva extrem de preţios. Cînd eram mic, îi tocam mărunt să-mi spună unde e timbrul, primisem un clasor şi mă chinuiam îngrozitor să găsesc ceva mai ca lumea în plicurile alea de carton pe care le cumpăram de la poştă. Capul de bour devenise cel mai frumos vis al meu, voiam să-i dau de urmă şi să-l recuperez. Dar pe ăştia puţin îi interesa timbrul ăla şi tenacitatea mea de a cotrobăi prin sertarele lor rîncede şi mă intoxicau cu „săracul băiat, bogătanul!“. Încă îi mai plîngeau de milă după cincizeci de ani şi o afuriseau pe Tanţa că n-a ştiut să fie o doamnă.

Nişte aiureli de care m-am săturat de mult pînă peste cap, dar care mă şi amuză, mai ales de cînd am înţeles că fiecare familie le are pe-ale ei. Altfel ce să tot vorbeşti la mesele de duminică, ce să-ţi mai spui după atîta amar de ani? Unii dintre protagoniştii din poveştile mătuşilor sînt morţi dinainte de a mă naşte eu şi tot mai au să le reproşeze cîte ceva. Să le vezi feţele creponate şi gurile scofîlcite ce răutăţi debitează! E un spectacol pe cinste, oricum ai lua-o.

Pentru ai mei, lucrurile nu stau chiar aşa cum şi-ar fi dorit. N-au nepoţi pe care să-i plimbe în parc. Doamne fereşte, nu zic că aş fi o puşlama, doar că nu mi-am găsit încă locul. Cu asta pot fi de acord. Vorba lui taică-miu: unii se maturizează mai tîrziu. Pe undeva îi înţeleg. De asta mă şi fac că nu-i aud de cîte ori încep să mă bată la cap şi să-şi plîngă de milă.

Am încercat de-a lungul timpului mai multe joburi, dar n-am găsit ceva care chiar să-mi placă. Nici la capitolul relaţii nu stau prea bine. Ce să le fac, se termină prea repede…

Cel mai important lucru care mi s-a întîmplat în ultimul timp e, cu siguranţă, casa asta. Nu mai stau în apartamentul părinţilor, ci în buricul tîrgului şi n-am nici o bătaie de cap ca restul prietenilor mei: „iar mi-a mărit moşul chiria“, „ştii ceva ok de închiriat mai aproape de centru?“, „dacă auzi ceva, spune-mi şi mie, te rog“.

Sînt doar puţin nedumerit, cîteodată, că zilele au început să semene unele cu altele, ca şi cum destinul meu ar fi intrat într-un fel de buclă odată cu moştenirea asta.

Cînd mă întorc seara acasă, merg încet, de multe ori o iau pe străzi ocolite şi mă tot minunez cum poate fi Bucureştiul atît de tăcut noaptea. Mai deranjez cîinii care dorm ghemuiţi pe capacele de canal. Mă privesc cu ochii pe jumătate lipiţi de somn, fără să-şi ridice capetele. Pisicile sînt nişte arătări moi, pe care nici nu am timp să le desluşesc prea bine, că au şi zbughit-o la mai mult de un metru, doi, de piciorul meu. Dacă ar fi după mine, n-aş ieşi decît pe înserat şi m-aş învîrti pînă aş ameţi în jurul acestui corp imens şi lucios, tatuat cu clădiri construite în fel şi chip. Un oraş anesteziat în care doarme o balenă uriaşă, iar eu, ultimul locuitor rămas treaz, mă caţăr pe spinarea ei şi încerc să ajung acasă.

Cîte beri băusem pînă la urmă? Şase, şapte? Viziunile astea, ca şi dragostea dezlănţuită pentru Bucureştiul pe care l-am bătut cu piciorul de cînd mă ştiu, or fi ieşit atunci la suprafaţă din acelaşi motiv. Drumul din seara cu pricina mi-l amintesc perfect. L-am refăcut în minte pe puţin de o sută de ori.

La un moment dat, am sărit peste o baltă şi o lumină s-a aprins deasupra mea. Un senzor s-a activat de la mişcarea bruscă şi m-a făcut să tresar exact cînd aveam piciorul ridicat în aer. Am aterizat pe marginea bălţii şi vîrful pantofului mi s-a udat, după ce a lăsat în urmă o fîntînă arteziană minusculă. Aşteptam să simt cum picăturile alea îmbîcsite de praf şi de uleiuri de maşină trec prin ţesătura ciorapului. S-au oprit pe vîrful unghiei mari. Am ştiut că n-a mai ramas mult şi o să-mi inunde şi celelalte degete. Le-am mişcat atît cît e posibil cînd porţi un pantof sport şi aşa am mai atenuat şocul. În clădirea baricadată cu sisteme de alarmă pe lîngă care am trecut rămăseseră aprinse foarte multe becuri. Am înjurat şi am mărit pasul, pentru că nu ies la plimbare la ora aia ca să mă trezesc cu toate lanternele idioţilor ăstora în faţă.

Imediat am ajuns lîngă cofetăria din colţ, al cărei spaţiu s-a tot micşorat, pînă cînd a ajuns la mărimea unei camere de bloc. Prăjiturile din

vitrină nu cred că se schimbă vreodată. Par făcute din ipsos peste care cineva a turnat, la sfîrşit, o tonă de acuarelă concentrată. Nu le-aş mînca nici de frică. Farmacia era, ca de obicei, luminată. Cînd mă aflam în dreptul magazinului de ochelari de soare, am descoperit, ca şi altă dată, că nu mai lăsaseră nici o pereche expusă, de teamă, probabil, să nu spargă cineva geamul şi să le sustragă. O tîmpenie, desigur. Nu mai ştiu dacă, atunci cînd am ieşit în bulevard, m-am oprit să mă uit la bijuterii şi la ceasuri. Ăştia aveau, poate, un sistem de alarmă performant şi de asta nu se mai oboseau să golească vitrinele. Nu mi-aş cumpăra niciodată un obiect atît de scump, dar mi-ar plăcea să-i vorbesc cuiva despre un model sofisticat, făcut în serie limitată.

Mă gîndesc că aşa aş putea impresiona o fată care să rămînă cu mine mai mult de cîteva săptămîni, adică perioada de graţie în care toate iubitele mele şi-au propus să mă schimbe şi să mă aducă în rîndul oamenilor buni, drepţi, ordonaţi şi familişti. Am vrut să le fac pe plac, i-am refuzat pe băieţi o zi, două. Recunosc, sînt un tip slab şi n-am putut la infinit. Dar cel mai înălţător sentiment de pe pămînt nu era, la un moment dat, prietenia? Mă ştiu cu Dudu şi cu Mircică din generală, ne-am bătut, am jucat zeci de mii de ore de fotbal, ne-am făcut trupă de rock, nu se cheamă că sîntem ca fraţii? Poate să mă contrazică cineva?

Cîteodată simt nevoia să verific toată teoria mea. Mă apucă spaima şi mă trezesc că-l sun pe unul dintre ei în creierii nopţii. Aşa s-a întîmplat şi atunci. Palma mi s-a lipit de telefon şi am apăsat, din lista de numere apelate, pe numele lui Dudu. Pe o stradă pustie, ţîrîitul unui telefon echivalează cu cel al unei sirene vînjoase care cheamă poporul la luptă. Îmi face bine gîndul că, în oraşul ăsta, există nişte oameni dragi pe care pot să-i sun la orice oră din zi şi, mai ales, din noapte. Am stat cu telefonul la ureche şi nu m-am îndurat să-l bag în buzunar nici după ce operatorul de telefonie mobilă m-a anunţat că „abonatul GSM apelat nu poate fi contactat“. N-a răspuns, bulangiul…

I-am pizduit bine pe amîndoi şi parcă-mi pierise cheful să mai încerc şi la Mircică şi să descopăr acelaşi adevăr crud: în timp ce eu umblam bezmetic pe străzi şi mă gîndeam la nemurirea sufletului, la prietenie şi la gustul dulce, ăştia au ajuns acasă şi s-au băgat repede în scutece. Dormeau buştean şi nici în cur nu-i durea de mine. Putea să mi se întîmple absolut orice, ei ar fi aflat abia a doua zi, ca alţi optzeci – o sută de oameni pe care-i cunosc. Şi nu va mai fi nevoie să facă absolut nimic.

Am mărit pasul şi am trecut printr-un Bucureşti din care se salvaseră de întuneric doar acoperişurile. Am înaintat spre bulevard. După zona cu fete, plantate în faţa magazinului Diverta, drumul spre casă intră în

linie dreaptă. Tipa mică şi grasă ca un gogoşar, cu cizmele ei albe, pînă la genunchi, avusese noroc în seara aia. Nu mai era la post. Mă nimerisem de cîteva ori în dreptul ei cînd trăgea dintr-o ţigară şi fumul pe care-l scotea era compact şi gros. Mie mi se făcuse o poftă nebună să fumez ţigări fără filtru, dar la noi nu se mai găsesc de o grămadă de vreme.

M-am şi apropiat de ele, fata gogoşar m-a văzut şi m-a strigat:

— Hei, domnu', vrei să merg cu mata?

Nu voiam. I-am cerut foarte politicos o ţigară şi mă aşteptam cumva să scoată un pachet necartonat şi să-mi întindă o ţigară fără filtru. N-a fost aşa, dar mi s-a părut că, în fracţiunea aia de secundă, cît şi-a scotocit prin geantă şi mi-a întins pachetul, putea să fie oricine altcineva. Pînă mi-a dat şi un foc, revenise deja la expresia ei dinainte: gura cu buze subţiri şi rujate mult peste conturul lor m-a făcut să mă grăbăsc. Am salutat şi am plecat mai departe. N-am putut atunci să mă gîndesc la sex de nici un fel. Păcatul să fie al meu.

Tot drumul m-am gîndit că era ultima încercare de a ajunge în vara aia la mare. După sfîrşitul lui septembrie se cam împute treaba şi nu prea mai e nici o scofală să stai şi să atîrni pe la terase. Megeam aşa de nebun prin oraş şi-mi repetam în minte că o să găsim o soluţie şi-o să plecăm a doua zi. Pe plajă, lumina aia mieroasă şi densă de toamnă e mai frumoasă decît oriunde în altă parte. Poate mi se pusese pata cu marea şi pentru că nu exista nici o fată nouă la care să-mi zboare mintea. Parcă toate fetele mişto din oraşul ăsta se cuplaseră, nu se uitau la mine sau nu se întorseseră din vacanţe. Tristeţe maximă…

Cînd începuseră să mi se înece de tot corăbiile, mi s-a părut că văd, la mai puţin de vreo zece paşi de mine, pe cineva care se izbea cu umărul într-un perete. Mi-am zis că, poate, o fi rămas pe afară şi încearcă cu disperare să deschidă o uşă. Nu m-am grăbit, dar cînd am ajuns în dreptul mogîldeţei, nici urmă de vreo intrare, doar un zid cu tencuiala căzută.

Era o femeie tînără. A rămas cîteva clipe în picioare, m-a privit, apoi s-a lăsat pe vine şi a rămas aşa. Plîngea sau sughiţa, nu-mi dădeam seama prea bine. M-am îndreptat spre ea, iar primul lucru care mi-a trecut prin cap a fost s-o întreb:

— Hei, ce-ai păţit? Ţi-e rău? Te-a lovit cineva?

Nu mi-a răspuns, s-a ridicat şi a continuat să se izbească de peretele din spate. Mişcarea fetei mă enerva puţin, pentru că nu ştiam dacă mă văzuse, dacă mă auzise sau pur şi simplu nu-i păsa. Purta o geacă de blugi deschisă la culoare, nişte pantaloni largi şi i-am zărit şi tricoul pe care scria ceva, dar nu se vedeau decît cîteva litere. O şuviţă destul de groasă de păr îi ieşise din coadă şi i se lipise de faţă. Era de un şaten foarte deschis, de asta

am reuşit să-mi dau seama. Pentru că plîngea şi respira în acelaşi timp, cei doi dinţi din faţă îi rămăseseră descoperiţi. Atunci m-am hotărît că vreau să aflu cu orice preţ cum s-o ajut. Era dezarmant de singură şi de pierdută în Bucureştiul ăla nocturn în care, cu doar cîteva minute în urmă, eu mă simţisem ca peştele-n apă.

Încercam să scot de la ea ceva, orice. Dudu are o vorbă, de fapt cică o spune un nene într-o nuvelă de-a lui Cehov: „Să mor dacă ştiu cum să mă port cu femeile care plîng“. Atunci mi s-a părut foarte adevărată. Stăteam lîngă fata aia răvăşită şi speriată şi habar n-aveam ce să fac să se liniştească şi, mai ales, cum s-o conving să vorbească.

Am luat-o de umeri şi am întors-o spre mine. Tremuratul ei mi s-a transmis mai puternic decît dacă aş fi atins pe cineva tocmai electrocutat. Mi s-a părut că inima îi bătea îngrozitor de tare. Nu m-aş fi mirat nici dacă m-aş fi trezit cu bucata de muşchi de la ea din piept direct la mine în braţe. În continuare nu ştiam ce să fac. Poate era suficient să n-o las singură pe stradă. Dar m-am încăpăţînat să scot ceva de la ea. Am întrebat-o din nou:

— Poţi să-mi spui ce naibii ţi s-a întîmplat?

Nici a doua oară n-am primit un răspuns. I-am dat drumul şi m-am sprijinit şi eu cu spatele de zid. O auzeam cum suspină. Ca să fac ceva, am băgat mîna în buzunar să-mi caut ţigările. Printr-o minune, aveam şi brichetă. După ce mi-am aprins una, am întrebat-o pe fata de lîngă mine:

— Vrei cumva un fum? Sau o ţigară întreagă?

A dat din cap şi, pentru că nu mă prinsesem ce voia exact, i-am întins ţigara mea, dar ea a continuat să stea nemişcată.

— O să se stingă, să ştii…

De abia atunci s-a hotărît să tragă un fum. Şi-a dat şuviţa lipicioasă de lacrimi după ureche şi s-a uitat, în sfîrşit, la mine. Mai bine n-ar fi făcut-o. Mi s-a părut brusc mult mai frig şi nu puteam să trec peste senzaţia că, deşi avea nişte ochi mari, poate şi nişte gene lungi, de fapt, mă privise prin două găuri, direct din fundul pămîntului.

Fără prea mare tragere de inimă, am mai încercat o dată:

— Poţi să-mi spui măcar cum te cheamă?

— Ramona, mi-a zis.

Era primul cuvînt pe care l-a rostit şi m-a speriat un pic, nu mă aşteptasem să-mi răspundă nici de data asta. Am numărat în gînd, ca să-mi dau seama cît timp a trecut de cînd stăteam unul lîngă altul. După momentul de linişte şi de calm în care ne împrieteniserăm oarecum, Ramona s-a smucit şi a început să dea cu pumnii în zid. Bucăţile de tencuială cădeau de parcă ar fi fost confeti şi nu reuşeam să mă dezmeticesc şi s-o opresc.

Plîngea într-un fel care-mi rupea inima şi mi-a trecut pentru prima

dată prin minte că i se întîmplase, probabil, ceva nasol. M-am ridicat şi am apucat-o pe mîini. Nu mi-a fost greu s-o strîng în braţe, era destul de micuţă şi de fragilă, dar continua să dea din mîini şi din picioare. A trecut un grup de oameni pe lîngă noi. Eram pregătit să aud cum ne strigă vreo porcărie sau cum îmi zic s-o las în pace. Situaţia mea se putea înrăutăţi în orice clipă. Cum să fi dovedit, dacă m-ar fi luat cineva la întrebări, că mă oprisem să văd ce i se întîmplase fetei ăleia şi că nu voiam decît s-o ajut? În nici un fel, mi-era cît se poate de clar. Dar n-am apucat să-mi duc gîndul prea departe, cînd am auzit-o că mă întreabă:

— E moartă în casă, ştii, nu? Cît de departe sîntem acum?

Recunosc, m-am blocat. Ce-o fi prostia asta? Fata Ramona poate că era nebună sau îşi bătea joc de mine. Poate pusese pariu cu nişte prieteni că o să găsească un ameţit pe stradă, la ceas de seară, şi o să-l facă muci în cîteva minute. Dacă era aşa, îi ieşise de minune şi puteam să plec liniştit la mine şi mîine la mare şi tot aşa…

— Cine a murit? Unde? am întrebat-o în şoaptă.

Mă răsucisem şi acum aveam din nou spatele lipit de perete. Pe ea o ţineam bine în braţe, chiar dacă mai continua să se lupte să scape. A trecut o maşină şi i-am văzut palmele jupuite. Cîteva straturi de piele îi rămăseseră pe zid şi, în urma lor, se iţise o rană închegată şi rozalie. Instinctiv, am slăbit strînsoarea, una dintre mîini îi era acum liberă şi, dacă ne-ai fi văzut, ai fi putut crede că ne opriserăm să ne odihnim puţin.

— În altă parte…

Atît am scos atunci de la ea. Dar măcar se lega de ce-mi spusese cu cîteva minute în urmă.

— Unde în altă parte?

Aşteptam să-mi mai zică ceva ca să-mi dau seama ce dracu’ era toată aiureala asta. Începusem deja să-mi construiesc în minte un scenariu: fata asta poate fusese martora unui accident, suferise un şoc emoţional şi trebuia să am grijă de ea să-şi revină. Mă responsabilizase întîlnirea noastră şi nici nu-mi mai trecea prin cap s-o las acolo în stradă şi să mă întorc acasă.

Am început să-i vorbesc, asta n-avea cum să-i facă rău:

— Hai, te rog, încearcă să te linişteşti! Sînt aici cu tine şi n-o să te las singură. Orice s-ar fi întîmplat, o să vezi, o să fie bine. Dacă vrei, putem merge la mine. Stau foarte aproape, la nici 50 de metri. Magheru 30. Cîţiva paşi şi gata, am ajuns. Aş putea să-ţi bandajez mîna şi să bem un whisky. Îţi fac un ceai. Sigur ţi-ar prinde bine. Am şi de fructe de pădure, şi de tei. Sau poate vrei să mergem la spital. Spune-mi doar şi…

— …la tine.

Tot ce-mi trecuse prin cap îi zisesem deja fără ca măcar să respir. Nu-mi păsa dacă mă ascultă. Mă nimerisem pe stradă lîngă o fată necunoscută şi-mi doream s-o fac să împartă povestea ei cu mine. Cumnecum, reuşisem măcar s-o conving să plecăm împreună. Nu mă simţeam prea bine că trebuia s-o luăm cu noi şi pe persoana aia moartă, dar poate îmi făceam prea multe griji şi nu era cazul.

Între timp, Ramona se aşezase pe bordura de ciment de lîngă clădire şi părea foarte obosită.

Îşi privea mîinile fără să-i pese de mine sau de oricine altcineva. Am lăsat-o în pace, nu trebuia s-o zdruncin şi mai mult decît era deja. Oricum nu mă grăbeam, zisese că mergem la mine, acum nu mai conta dacă o mai aşteptam cîteva minute:

— N-am închis uşa cu cheia cînd am plecat şi nici n-am acoperit-o cu nimic…

— Pe cine?

— Mi-ai zis unde sîntem, te-am mai întrebat, nu?

Atunci i-am întins mîna s-o ajut să se ridice. Îmi amorţiseră picioarele şi-am înjurat în gînd balta aia nenorocită în care călcasem. Nu mai avea rost să stăm acolo pe stradă şi să aşteptăm să ne ia frigul:

— Ramona, vii?

S-a agăţat de mîna mea şi am ridicat-o. Mişcarea ei mi-a amintit de dîra lăptoasă pe care o lasăavioanele cînd zboară la înălţimi de peste 7. 000 de metri. Stătea în picioare şi nu făcea nici un gest, hainele i se prăfuiseră şi arăta de parcă atunci s-ar fi adunat de pe jos după o megacăzătură.

Poate că mai bine mi-aş fi văzut de drum. Dar cum nu era prima oară cînd mă complicam şi fata mai era şi drăguţă pe deasupra, dacă ştiai s-o priveşti dincolo de starea tulbure în care se afla, nu făceam decît un gest cetăţenesc. Un semen de-al meu avea nevoie de ajutor şi mă nimerisem lîngă el. Ce Dumnezeu, cine ar fi procedat altfel? Cu replica asta care-mi venise în minte şi mă mobilizase mai ceva decît un pumn de vitamine, am luat-o pe Ramona pe după umeri şi am pornit-o spre blocul meu.

Mergeam incredibil de prudent. Doar pasul acela funcţiona pentru ea. Se lăsase moale pe umărul meu şi ne duceam picioarele în acelaşi ritm. Centrii nervoşi responsabili de funcţiile noastre motrice se relaxaseră şi intraseră într-o rutină lentă. Aşteptau o comandă fermă ca să se modifice ceva, dar ea n-a venit decît după ce am aprins lumina pe holul blocului şi am început să ne tîrîm spre trepte. Aş fi putut s-o iau pe fată în spate şi să urc cu ea pînă în faţa uşii, dar n-aş fi vrut să se sperie. Şi aşa i se făcuse frică de întunericul de la intrare şi aproape strigase:

— Ce beznă e aici… Cine eşti? Ce vrei? Aprinde imediat lumina!

Faţa i se înroşise de la efort şi ochii i se măriseră, încît, dacă ar fi trebuit s-o descriu atunci, aş fi zis, fără să mă gîndesc deloc, că era făcută toată numai din două pupile. I se vedeau clar şi vinişoarele roz de la plîns şi irisul verde albăstrui. Obosisem brusc, mersul melcului mă făcuse să simt că picioarele mele, în ciuda pantofilor sport, aveau ceva greoi.

Pentru prima dată în seara aia mi-am dorit să ajung în casă mai repede şi să mă arunc în patul nefăcut, în care pătura rămăsese mototolită bine mersi şi aruncată pe undeva prin dreptul pernei.

Stăteam amîndoi în scara blocului şi ne măsuram din priviri.

I-am zis:

— La etajul 4. Hai să urcăm!

N-avea rost s-o mai lălăim şi să stăm în scară. Mi-am amintit că maică-mea îmi promisese că trece pe la mine şi-mi lasă cîte ceva în frigider. Doar o anunţasem că n-am mai plecat la mare. Altfel n-aş fi găsit nimic de mîncare prin casă nici dacă dădeam cu tunul. Mă rog, nu conta, important era să urcăm şi să mă lămuresc odată ce era cu toată brambureala: cu fata asta, cu moarta de care pomenise şi care-mi rămăsese în continuare agăţată de creier. O simţeam învîrtindu-se ca un titirez acolo, aşa, cu ochii beliţi şi ţeapănă ca orice cadavru. Pe Ramona o apucase din nou tremuratul. Bărbia i se mişca alandala şi dinţii ăia, care mi se păruseră simpatici, se izbeau cu atîta putere unii de alţii, că ar fi putut în orice clipă să se ciobească.

Apăsasem deja de vreo trei ori pe întrerupător, preventiv, să nu rămînem în beznă. Am luat-o de mînă. Mi-a fost clar că altfel n-o să se dezlipească de prima treaptă. N-a mai protestat şi a urcat cele patru etaje. Cel mai frică mi-a fost că o să înceapă să ţipe şi să spună că vreau să-i fac rău. N-a scos nici cel mai mic sunet şi, cînd am ajuns în casă, îi eram, într-un fel, recunoscător. Am deschis uşa, a scîrţîit în felul ăla rupător cu care mă obişnuisem şi care sfîrşise prin a-mi plăcea după cîteva luni de cînd mă mutasem. Am invitat-o pe Ramona înăuntru.

Holul îngust al garsonierei mele ne-a adus foarte aproape unul de altul: nu mai tremura, dar pentru o secundă mi s-a părut că nici nu mai respiră şi că moarta din povestea ei se afla deja la mine în casă. Pantofii înşiraţi sub cuierul de lemn făceau înaintarea şi mai complicată.

— Te rog, scuză deranjul! Hai, intră! Să mergem în cameră!

Mi-am dat seama din cadrul uşii că maică-mea trecuse pe aici, făcuse patul, schimbase aşternutul. Probabil că şi în frigider exista ceva bun de mîncare. Ramona mă urmase.

— Ia loc pe fotoliu, te rog! Imediat fac şi ceaiul. Ţi-e foame?

Politeţea mea părea exagerată, dar să mor dacă ştiam cum să fac şi ce să zic ca să dezmorţesc puţin atmosfera. Ramona se pusese pe fotoliul

meu preferat şi moliciunea lui de catifea verde, vătuită, părea să-i placă. Îşi scosese adidaşii şi-şi aşezase picioarele sub ea cînd am plecat în bucătărie să fac două ceaiuri.

Am strigat:

— Hei, vrei un pahar cu whisky înainte?

— Da, cred că mi-ar prinde bine!

Mi-a răspuns pe un ton atît de firesc, de parcă toată tăcerea de pînă atunci se dizolvase sau pereţii mei se puseseră pe făcut glume. Mă fîstîceam, mi-au căzut cîteva cuburi de gheaţă pe mozaicul din bucătărie. Nu găseam două pahare la fel în care să pun whisky şi asta m-a scos din sărite. Am deschis frigiderul să văd ce meniu aveam la cina de la miezul nopţii şi am dat peste o bucată de brînză, roşii şi salată de vinete. M-am declarat mulţumit, le-am scos pe masă, am pus din fiecare cîte puţin pe o farfurie mare. Mai trebuia doar să le duc în casă, pe măsuţa joasă care funcţiona ca un mic depozit, şi să mîncăm. Apa fierbea în ibric, am turnat în căni şi am pus pliculeţele cu ceai. Toată operaţiunea era gata, mă mişcasem foarte repede, acum le transportam pe rînd şi mă gîndeam cum să leg o conversaţie cu fata care mă aştepta dincolo. Am dus întîi paharele, pusesem cîte două degete de whisky în fiecare. Aveam nevoie de un întăritor, berea mi se evaporase din minte, doar nu fusese chiar un drum uşor, iar noaptea se anunţa lungă.

Ramonei îi stătea bine la mine, se încadrase perfect în decor, iar cînd i-am întins paharul, am văzut că luase de pe măsuţă un Ilf şi Petrov pe care-l scosesem din mica mea bibliotecă în urmă cu cîteva seri. Nu-l răsfoise, cred că se uitase doar la copertă şi-l sprijinise apoi de braţul solid al fotoliului. Acolo am descoperit că lăsasem o scumieră şi o cană nespălată de cafea, pe care nici maică-mea nu le văzuse. Le-am luat discret şi le-am pus pe masă. Ramona dăduse paharul pe gît şi tuşise imediat. Cu vocea încă arsă de whisky, m-a întrebat:

— Cum te cheamă?

— Valentin Poenaru. Poţi să-mi spui Vali.

Şi-n timp ce-i răspundeam, am realizat că nici măcar atîta lucru nu ştiam unul despre celălalt.

— Mai ai ceva de băut?

M-am dus imediat şi-am adus sticla din bucătărie. Şi-a turnat singură şi-atunci i-am văzut din nou mîna cu pielea raşchetată. Am cotrobăit în servanta mătuşă-mii. Continuam să-mi ţin medicamentele, spirtul şi o rolă de pansament şi una de leucoplast în acelaşi loc în care stătuseră întotdeauna în casa asta.

N-aveam timp de pierdut. Îmi propusesem s-o bandajez şi asta am

şi făcut. Îi povesteam cum o să dezinfectez întîi rana, apoi o s-o tamponez cu Baneocin şi o să aplic bandajul.

— Eşti cumva doctor sau asistent, ceva?

— Nici vorbă, dar mi se pare că mîna ta n-arată bine deloc şi pot să fac măcar asta pentru tine.

— De ce? Nici măcar nu mă cunoşti. M-ai adunat de pe stradă. Atîta tot…

— Ai dreptate. Dar tot vreau să te bandajez. Dacă mă laşi, normal.

— Hai să nu pierdem vremea.

Am crezut că asta însemna „mişcă-te mai repede“ şi m-am conformat. Într-o secundă eram lîngă fotoliu, mă aşezasem pe covor şi îi ţineam palma în mînă. Avea mîinile îngrozitor de reci pentru orice anotimp. Pentru orice om care trăia încă şi care, măcar în principiu, era posesorul unei cantităţi de sînge cald. Pansatul a durat puţin, Ramona n-a schiţat nici măcar o strîmbătură cînd i-am tamponat rana cu spirt. Îşi abandonase mîna şi mă privea într-un fel pe care nu ştiam cum să-l interpretez. La sfîrşit, cînd mîna ei arăta ca o păpuşă de cîrpă, mi-am lipit buzele de degetele pe care banderola albă le ţinea strînse. Se încălzise.

Voiam să reiau discuţia din stradă, dar nu reuşeam. I-am mîngîiat părul şi i-am aranjat o şuviţă după urechea dreaptă. Respiram foarte aproape unul de altul, aerul se făcea din ce în ce mai puţin. În curînd avea să se termine şi pungile de plastic de pe feţele noastre o să pocnească, mi-am zis. Oare ea a simţit acelaşi lucru?

N-am mai apucat s-o întreb, gura mea s-a lipit de a ei. I-am luat paharul de whisky din mînă şi m-am aşezat mai bine pe braţul fotoliului. Continua să ţină ochii deschişi. În lumina veiozei mele antice, cu picior şi abajur, păreau de un albastru noros. Mă apucase vertijul rău de tot şi mi-a trecut prin minte că nici o relaţie stabilă nu poate fi mai mişto decît o întîlnire cu cineva complet străin, aşa cum ni se întîmpla mie şi Ramonei atunci.

Nu-i cunoşteam mirosul, forma sînilor, dar speram că, peste puţin timp, limba mea îi va descoperi învolburaţi sub tricou. Degetele îi exploraseră deja pielea gîtului, umerii, de geacă o dezbrăcasem cu uşurinţă. Prima apropiere e unică, nu contează de cîte ori ţi s-a mai întîmplat asta în viaţă… Mă răsturnasem cu tot corpul peste ea, încă mai încercam să-i feresc bandajul. Sub greutatea mea se făcuse şi mai subţire decît era şi cred că acel „te rog, opreşte-te!“ a parcurs un drum lung pînă a ieşit la suprafaţă. Mă străduiam să-l ignor, s-o fac să se răzgîndească.

— Am crezut că pot. Nu eşti tu de vină, iartă-mă…

Continuarea nu semăna cu nimic din ce-aş fi vrut să aud, m-am

gîndit că, poate, ne-am aprins prea tare şi asta a derutat-o. Mai avea nevoie de timp să se liniştească, să se hotărască să meargă mai departe. Băgasem la cap că femeile au uneori nişte reacţii întortocheate, care nu au legătură cu faptul că nu te plac sau că nu le-ai inspira încredere. Pur şi simplu sentîmplă să se răzgîndească. Nu-ţi cade bine, dar farmecul unei întîlniri tocmai în asta stă: să o întorci din drum şi să cîştigi teren atunci cînd te aştepţi mai puţin. Să nu forţezi lucrurile, să le laşi să se aşeze pe unde şi cum vor. Filozofia asta de viaţă am elaborat-o după ce am trăit mulţi ani în casă cu un motan. Şi azi îi sînt profund recunoscător. Mi-e foarte dor de el şi nu mă-încumet să-l înlocuiesc.

Mă adunam bucată cu bucată din fotoliu şi mă forţam să revin la o stare bipedă, normală. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să torn whisky în pahare şi să-mi aprind o ţigară. Ramona s-a ridicat şi s-a îndreptat spre baie. Mi s-a părut că se clatină. Am vrut s-o conduc, dar n-am apucat, deja intrase, închisese uşa şi dăduse tare drumul la apă. Mai cunoscusem gagici care nu se puteau uşura dacă li se părea că le-auzi şi-atunci primul lucru pe care-l făceau era să deschidă robinetul de la chiuvetă şi să-l lase să curgă cît timp stăteau pe budă. Mi-am zis că şi ea are aceeaşi problemă sau poate că baia mea, lipită de cameră, fusese gîndită prost. Un defect pe care constructorul blocului nu-l luase în calcul.

A trecut un sfert de oră, poate mai mult. În afara apei, la mine nu ajungea nici un zgomot. Am strigat-o, mi s-ar fi părut culmea să-i fie rău şi eu să stau liniştit:

— Ramona, ai nevoie de ceva?

Nici un răspuns. M-am ridicat din pat şi m-am dus în dreptul uşii. Poate strigasem prea încet, am mai încercat o dată:

— Hei, Ramona, eşti bine? M-auzi?

Am aşteptat să aud un zgomot, mi-am lipit urechea de lemnul uşii, dar degeaba. În cele din urmă, am apăsat pe clanţă: lumina hepatică a băii m-a ameţit, iar vinaromul de pe pereţi părea mai greţos ca niciodată. La nivelul la care am căutat-o pe Ramona cu privirea n-am văzut absolut nimic. Abia apoi am descoperit-o aşezată pe grătarul de plastic, rămas acolo de cine ştie cînd. Apa curgea într-o dementă, am închis robinetul şi m-am aplecat să văd ce face acolo, de ce nu vorbeşte cu mine. Părul îi şiroia de apă, tricoul era şi el fleaşcă, iar ea continua să stea nemişcată, cu ochii lipiţi de bucăţile dreptunghiulare de gresie. „Bine că nu s-a rănit, că n-am găsit-o leşinată“, la asta m-am gîndit prima dată. Nu era o priveliştе prea încîntătoare pentru ora unu-două noaptea, dar măcar nu curgea sînge, nu trebuia sa sun la salvare, chestii din astea.

Am ridicat-o, am întins mîna după un prosop şi i l-am pus pe umeri.

Acum iar semăna cu fata complet dusă, culeasă de pe stradă, pe care am vrut s-o ajut. Numai că lucrurile se mai schimbaseră: îmi plăcea, fără ca asta să însemne că mă speria mai puţin.

După ce doi oameni se îmbrăţişază, se sărută şi fac sex, cred că rămîne în urma lor un fel aparte de familiaritate. E motivul pentru care n-o să înţeleg niciodată cine a inventat momentele penibile de a doua zi dimineaţa. Discuţia asta am avut-o cu multe dintre fetele cu care am fost puţin sau o perioadă mai lungă şi le-am zis că nu simt nici că vreau să fug după, nici că mi-e jenă de corpurile noastre goale. Sînt sigur că nu m-au crezut prea multe…

Acum stăteam în baia veche şi rablagită şi mă gîndeam că la primăvară e musai s-o renovez, că nu se mai putea: cada de fontă ruginise, instalaţiile gîlgîiau de parcă ar fi înghiţit, de fiecare dată cînd trăgeam apa, popoare întregi de vietăţi. Pe Ramona o ştergeam pe păr, cu gîndul că o să-şi revină şi o să îmi explice şi mie ceva. Ce-o apucase să-şi bage capul sub jetul cu apă rece?

— Mă, de ce nu eşti tu fată cuminte? Cum te las singură, cum faci prostii…

— Aş vrea să dispar, de ce nu-nţelegi?

— La mine în baie, slabe speranţe. Cel mult o să reuşeşti să răceşti, zău. Mai bine mergem în cameră şi-mi explici ce ţi s-a întîmplat, vrei?

Mă agăţasem de un tricou curat de pe sîrmă şi i l-am dat să se schimbe. I l-am întins şi am crezut că trebuie s-o las singură, dar ea şi l-a scos pe cel ud şi am văzut-o dezbrăcată pînă la brîu: un sutien alb şi nişte sfîrcuri extrem de accentuate de la apa rece care fusese prin preajmă. Mă aflam pe punctul de a uita că treceam printr-o criză şi cred că am mîngîiat-o pe umăr. Mi-a dat peste mînă, nu mai ştiu dacă a făcut-o cu palma bandajată. În clipa aia n-a mai contat.

Nu-mi amintesc care dintre noi a început să ţipe primul:

— Ce te-a apucat?

— Nu-nţelegi că sînt cel mai oribil monstru din lume? Cum poţi să stai atît de aproape de mine şi să nu-ţi borăşti şi maţele?

— Cred că n-aş avea ce, n-am mîncat de-o veşnicie.

Pînă în ultimul moment am încercat să glumesc şi să nu las vorbele noastre s-o ia razna. Apoi am pierdut şirul, ajunseserăm în cameră şi ea s-a agăţat de farfuria de pe masă. Într-o secundă a explodat pe podea şi s-a făcut ţăndări. Franjurii de vinete şi bucăţile de ceapă tăiate mărunt de maică-mea se lăfăiau pe covorul roşu, moştenit de la Olga. M-am enervat, am trîntit-o în pat şi am imobilizat-o. Am ţipat la ea să se potolească:

— N-auzi? Termină! Ce te-a apucat iar? Mi-a ajuns povestea ta

pînă peste cap!

— Te cred, pe mine m-a omorît şi m-a îngropat în momentul în care a închis ochii şi mi-am dat seama că, gata, totul s-a terminat şi nu mai respiră!

— De cine tot vorbeşti? Îmi pierd răbdarea, crede-mă. Am obosit şi vreau să dorm. E prea mult pentru mine…

— Ascultă-mă cu atenţie!

Făceam asta de vreo două ore deja şi tot nu mi se lega nimic clar în cap.

— Am omorît-o! Am o-mo-rî-t-o! Pricepi? Nu mă-ntreba cum şi de ce. Încă eşti singurul om din oraşul ăsta care ştie. N-ar fi trebuit să te amestec. S-a întîmplat să treci pe lîngă mine şi acum sînt aici cu tine şi nu ştiu ce să fac.

M-am ciupit de obraz, poate adormisem şi visasem urît, stătusem pe spate şi berea din capul meu se răzbuna oribil. În sfîrşit, ce-mi dorisem toată seara se întîmpla: Ramona vorbea şi spunea nişte lucruri pe care mintea mea nu avea mecanisme să le poată digera. Avea tot două mîini, două picioare, un cap şi părul încă ud, buze frumoase şi sîni pe care-mi dorisem din tot sufletul să-i ating.

— Lasă-mă puţin să mă adun!

M-am întins în pat şi am închis ochii o secundă. Ştiam că e lîngă mine, voiam să-i spun ceva, dar limba mi se umflase. Mă înecam, trebuia să beau ceva. Şi să încerc să articulez nişte cuvinte. În creier îmi răsărise o alarmă pornită: „Trebuie să ai o reacţie, imbecilule! Fă ceva!“. Se lega tot ce-mi spusese Ramona: omorîse o femeie, apoi plecase fără să închidă uşa cu cheia, se pendulase un timp pe străzi, cine ştie pe unde, pînă ne întîlniserăm (cîndva după miezul nopţii) şi mă oferisem s-o salvez. Aici mă împotmoleam, mi-era imposibil să trec mai departe.

Mă înţepau ochii îngrozitor, pleoapele mi se uscaseră precum cojile de la o rană veche şi îmi imaginam că aşa se simt şi cei cărora le albeşte părul într-o singură noapte. Totul vine pe tăcute, în cea mai perversă surdină. Camera mea, din locul pe care îl ştiam cel mai bine, devenise acum un gol de aer. O contaminasem cu o întîmplare despre care aş fi putut zice oricînd că nu are cum să mă atingă pe mine. Absolut totul se reordonase: viaţa mea de tip liber, scrumierele înşirate prin colţuri pe unde te aşteptai mai puţin, hainele murdare aruncate pe scaunul de după uşă.

Îmi pierdeam aderenţa la realitate, asta mi-era foarte clar. Mă enerva starea asta. Ce mi se întîmpla nu putea să fie adevărat. Era o glumă proastă. Timpul capotase şi mă lăsase suspendat în faţa unui ecran pe care nu mai începea nimic. N-aveam decît să asist tîmp la invazia hipnotică a

miliardelor de pureci, de luminiţe şi de licurici.

M-am scuturat ca după un frison şi am sărit în picioare. Ramona rămăsese pe marginea patului şi-şi studia pansamentul cu atenţia cuiva care se uită după un loc anume pe hartă. Paharele în care turnasem wiskhy, parcă în urmă cu nişte ani, ne aşteptau. Le-am luat de pe masă şi i-am întins unul. Nu se uita, se mutase între meridianele şi paralelele tifonului şi a trebuit s-o strig ca să pot să i-l dau:

— Spune-mi sincer, Ramona, ce mi-ai povestit înainte e adevărat?

— Aş vrea să nu fie. Văd că te-ai speriat, dar nu te panica, de tine nu va afla nimeni. Beau paharul ăsta şi plec.

— Ce să afle? Şi unde te duci?

— Că am urcat aici, de exemplu. Că ne-am întîlnit în noaptea crimei.

— Ţi se pare că asta e problema cea mai importantă acum?

— Nu mi se mai pare nimic, pe cuvînt. Aş vrea să mă fi culcat vreo trei ani şi să nu mă mai fi trezit. Înţelegi?

— Nu prea… dar poate n-ar fi rău să ne punem în pat.

Sleiala mă făcuse să vorbesc fără să mă gîndesc prea bine. Mă abţinusem şi n-o întrebasem lucrurile alea care-ţi vin automat în minte.

— Decît să ne gîndim ce-o să se întîmple mîine, mai bine să încercăm să ne odihnim puţin. Ce zici?

Ideea asta venise ca o surpriză şi pentru mine. Am dat paharul pe gît şi m-am scurs pe pat. Parcă nici aşa înalt nu mai eram, încăpeam dintr-odată şi încălţat.

A fost unul dintre puţinele momente în care Ramona m-a ascultat şi s-a căţărat pe recamier, îmbrăcată în pantaloni şi în tricoul meu, care îi acoperea fundul. S-a aşezat cu faţa la perete şi şi-a strîns picioarele la piept. Nu m-a răbdat sufletul s-o las acolo, părăsită, mai mult de cîteva minute. Am tras pătura şi am luat-o în braţe. Nu se încălzise încă, dar pulsa toată. Nu cred că era vorba de intimitate cînd stăteam cu mîna în jurul ei, tensiunea sexuală dintre noi dispăruse. Ci de siguranţa pe care ţi-o poate da, la un moment dat, somnul în doi. Încercam să nu-i respir în ureche şi îmi ascunsesem nasul într-o şuviţă de păr răsucită ca un nod. Din părul ei dezordonat şi încă ud venea o aromă fină de portocală. Mi-a luat mîna şi mi-a lipit-o de burtă, degetul meu mare se afla acum în dreptul sutienului ei. Încă un salt şi aş fi ajuns acolo unde-mi dorisem.

Dar nu mai eram aceleaşi persoane, ne înlocuiseră două păpuşi de cauciuc, goale pe dinăuntru. Mi-am ţuguiat buzele, fără să mă mişc, şi mi le-am lipit de ridicătura de lîngă urechea ei. Abia atunci am simţit că m-am relaxat cu adevărat şi că trebuie să dormim ca să ne revenim.

Moarta rămăsese în casă, am fi găsit-o şi mai tîrziu. Ştiu că în mintea mea se înşurubase ideea că n-a fost decît un accident nenorocit şi că Ramona se speriase şi îşi asumase o vină care nu era a ei. Scăpasem pentru moment şi de gîndul că viaţa mi se buşise şi că mîine voi fi hărţuit de nişte ziarişti isterici care vor vrea exclusivitate la ştirile de prînz. Dacă ăstora le intră în cap că eşti criminal sau infractor, nu mai scapi niciodată. Vor face tot ce le stă în putinţă să demonstreze că au avut dreptate.

Renunţasem la televizor în urmă cu doi ani. Bruiajul lui mi se păruse mai enervant decît bîzîitul unei muşte grase într-o zi de vară. Viaţa e scurtă, de ce dracu' să mi se ducă uitîndu-mă la toţi tîmpiţii din lume?

Mă consolam cu gîndul că a doua zi o să plecăm la mare. Visam deja momentul cînd o să-mi întind frumuşel cortul pe plajă şi o să le povestesc lui Dudu şi lui Mircică noaptea asta nebună, cu toate întorsăturile ei. Iar ei o să m-asculte cu gurile căscate.

Am dormit amîndoi o oră, poate mai mult. Nu ne-am mişcat deloc, mîna mea era tot unde o lăsasem. Parcă ne lipiserăm şi mai tare, fundul ei îşi găsise un loc bun la mine în poală, genunchii mei se cuibăriseră în adîncitura pe care o făceau picioarele ei, strînse şi perfect lipite, care lăsau în urmă un unghi de 45 de grade. Am deschis ochii şi mi-am dat seama că afară începuse să se lumineze. Din stradă veneau deja alte zgomote.

Am stat de multe ori treaz pînă în zori şi ştiu că, dacă priveşti oraşul de la geamul camerei mele, pare o imensă machetă. Bulevardul e la început doar o dungă gri, după aia o mînă imensă aşază cu grijă primele maşinuţe la semafor. Cresc altele din pămînt şi, de la o oră la alta, numărul lor se dublează, se triplează şi tot aşa, pînă le pierzi şirul şi nu mai reuşeşti să înţelegi decît că stai cocoţat într-un bloc şi că jos, la picioarele tale, se cască hăul. Unul modern şi proaspăt asfaltat, ce-i drept, dar cîteodată atît de *freaky*, mai ales dacă n-ai altceva mai bun de făcut decît să-l monitorizezi de sus, cu atenţia unui lunetist. Îmi recunoscusem de multă vreme dependenţa de Bucureşti şi mi-am făcut un scop în viaţă din a-i degusta mirosurile şi a-i dibui cotloanele. Nu mă vedeam nici mort locuind în altă parte. Nu mă trăgea aţa să plec de aici şi basta. Ce m-aş face fără duhoarea lui de asfalt încins, amestecată cu aluat dospit de covrigi şi cu urină fermentată?

Seara, senzaţiile olfactive se ascut, Bucureştiul e un animal viu care trăieşte şi pute de-ţi mută nasul. Nu mă lamentez ca toţi oamenii fini că nu e curat pe străzi şi că monumentele istorice cad peste noi. Ştiu una şi bună: şi dacă m-am ameţit, mirosul m-ajută şi pot să găsesc drumul spre casă şi cu ochii închişi.

Oricît de tare m-ar fi distras gîndurile astea, aveam lucruri mai

importante de făcut. Am ascultat-o pe Ramona, respira egal, semn clar că, într-un final, adormise. M-am extras din aşternuturi, m-am dus la geam şi m-am convins că jocul cu maşinuţe nu se dezlănţuise, deci nu putea fi mai mult de patru jumate. Am pus ibricul cu apă la fiert şi am intrat în baie cu grijă, nu înainte de a închide uşa la cameră. Faţa mea în oglindă nu-mi rezervase mari surprize: sigur, cearcănele nu se clintiseră nici un milimetru. Ba, din contră, căpătaseră o tentă maronie. Aceeaşi mutră ca după fiecare noapte prierdută. Din fericire, mi se părea doar obosită, nu buhăită. Apa rece pe faţa mea nerasă de trei zile pişca, săpa şanţuri adînci.

Ce era mai bine să fac? În afară de cafea, evident, fără de care sînt un om mort. Deşi dormisem puţin, fricile mi se mai limpeziseră. Mă aflam în faţa unui geam deschis şi aş fi vrut să pot să văd pînă hăt, departe, în casa aceea complet necunoscută. Căutam o femeie moartă despre care nu ştiam nici cum o cheamă, nici cum arată. O primisem în dar în momentul în care o invitasem pe Ramona să urce la mine. Trebuia s-o trezesc şi pe ea, cu speranţa că, de data asta, o să mă lămurească. Apoi am fi putut să ne culcăm la loc. Cine ştie, poate reuşeam să rămînem aşa mai mult timp, strînşi bine unul în braţele celuilalt, acoperiţi de aburii de cafea care s-ar fi adunat deasupra capetelor noastre.

Mi-am umplut ceaşca şi m-am aşezat pe taburetul din bucătărie. Înainte de a face orice plan, mi-am luat porţia zilnică de sănătate: cafea groasă, amară, prevăzută cu două degete de caimac şi cîteva ţigări lîngă. Pentru desfundat creierul şi gîtul. Devenisem curios, ca după orice coşmar. Lucrurile pe care le simţi par atît de reale, că ai nevoie de un timp să te reobişnuieşti cu viaţa ta de fiinţă trează. Zgîrciurile din povestea Ramonei rămăseseră intacte. Nu dormisem, mai degrabă leşinasem. Atunci cînd pe fundul cănii mele mai era doar o gură de cafea, m-am întors în dormitor să văd ce face Ramona. Dormea în continuare şi imaginea ei în patul meu m-a făcut iar să mă gîndesc că tot ce ni se întîmplase fusese doar un coşmar şi că, în dimineaţa aia, o să ne lămurim şi-o să începem o lungă şi neaşteptată relaţie.

Parcă mă simţise în preajmă şi se chircise. N-am vrut decît s-o acopăr, greşită mişcare. A sărit ca un arc, perfect întins şi încordat. Stătea în fund şi căuta elemente de sprijin: ochii i s-au dus spre fotoliu, acolo unde îi rămăseseră geaca şi adidaşii. S-a uitat spre fereastră. Mi s-a părut că nu mai avea nici chef de mine. Poate nici nu-şi mai amintea cu exactitate ce i se întîmplase. Ce spusese. Ce făcuse cu doar cîteva ore în urmă. Am chemat-o la cafea în bucătărie şi i-am spus că-mi place să stau acolo dimineaţa, că e mai ferit locul, doar un pic mai mare decît patul…

— Mai ai cumva puţină cafea şi pentru mine? m-a întrebat din uşă

Ramona.

Rămăsese în ibric, dar voiam să fac una nouă şi să încropesc şi un mic dejun pentru musafirul meu din acea dimineaţă.

— Ibricul e deja pe foc, pînă te speli pe faţă, cafeaua e gata!

Cred că a bucurat-o răspunsul meu. De obicei nu mă sinchiseam şi nici nu ţineam la etichetă; cine venea pe la mine îşi făcea singur menajul. Nu stăteam niciodată după fundul celor care mă vizitau sau rămîneau aici peste noapte. Mi s-ar fi părut culmea să includ la cazare şi serviciile… Acum mă precipitam, mi-era groază să n-o descopăr pe Ramona şi mai varză. Dormiserăm în acelaşi pat, o ţinusem în braţe şi, cu puţin timp înainte, ne sărutaserăm. Nimic neobişnuit, de altfel. Doar că parcurseserăm în cîteva ore amărîte un drum extrem de lung şi de accidentat. Ea bălmăjise că a omorît o femeie.

Am aruncat patru linguriţe rase de cafea în apa clocotită şi colorată de la zaţul mai vechi. Îmi făcusem curaj să deschid discuţia despre femeia pe care Ramona o tot pomenise. După ce am auzit că a tras apa la veceu, m-am trezit că-mi pregăteam deja un mic discurs în minte. Mă ţinusem tare şi încercasem să nu mă las impresionat dar, odată ce creierul mi se aerisea şi începea să-şi reambaleze motoarele, trebuia să aflu mai multe. Mi se părea vital să ştiu în ce m-am băgat şi cum puteam s-o ajut mai departe pe ea. I-am turnat cafea. Cînd a intrat Ramona, ţineam ceaşca ei în mînă. Frigea îngrozitor, am avertizat-o înainte de a o aşeza pe măsuţa pătrată, în dreptul ei.

— Mersi… Îmi place s-o beau foarte fierbinte, uneori nici eu nu ştiu cum reuşesc să nu-mi topesc limba. Am vrut să-ţi zic că ai o garsonieră tare drăguţă.

Discuţia începuse bine, pe un ton familiar. Îşi prinsese părul şi îşi schimbase tricoul, acum îl purta din nou pe al ei. Cred că avusesem o idee bună să venim în bucătărie, spaţiul îngrămădit ne relaxase cumva. Şi-a aprins şi o ţigară şi am fumat amîndoi, cu capetele întoarse spre fereastra întredeschisă. Încă eram adormiţi şi căscam pe rînd. Afară culorile începeau uşor să se distingă. Prin perdeaua mea cu ochiuri mari, în curînd, avea să se vadă şi răsăritul.

— Ramona, aseară mi-ai spus nişte lucruri. Cred că ar fi timpul să discutăm...

În timp ce-i vorbeam, şi-a privit mîna bandajată, ca şi cînd atunci o descoperea. S-a uitat apoi la mine şi m-a întrebat:

— Vali, ce vrei să ştii?

— În primul rînd, ce dracu’ s-a întîmplat în casa aia pe care ai tot pomenit-o azi-noapte?

A continuat pe acelaşi ton alb:

— În ultimii ani am locuit într-un apartament cochet, într-o vilă. Bucătăria era de vreo patru-cinci ori mai mare decît a ta, asta ca să-ţi faci o idee. Aseară am omorît-o pe doamna Manea, o doamnă extrem de drăguţă. De ea îţi vorbisem. Te-am speriat şi-mi pare rău. Trebuie să fi fost jalnică atunci cînd m-ai găsit pe stradă.

Am început să mă rog de ea să schimbe ceva în ce-mi spusese:

— Ramona, ia gîndeşte-te mai bine, poate doamna asta a ta a suferit un accident, un infarct, un atac cerebral. Poate nu tu ai omorît-o...

— Ce bine ar fi să ai dreptate. Numai că lucrurile stau cu totul altfel. Peste cîteva ore, o să trebuiască să povestesc totul la o secţie de poliţie. O să stau pe un scaun şi o să răspund la tot felul de întrebări. Nişte oameni pe care nu i-am văzut niciodată o să vrea să afle totul despre mine.

— Ramona, uite cum facem, tu îmi spui unde e apartamentul, ne suim într-un taxi şi mergem pînă acolo. Trebuie să mă conving că ce mi-ai spus e adevărat...

— Dacă vrei neapărat, mergem. Pentru mine nu are prea mare importanţă dacă mă duc direct la Poliţie sau fac un ocol înainte.

— OK, atunci să ne terminăm cafelele!

— Să ştii, Vali, de obicei nici nu fumez, nici nu omor oameni…

Cînd am auzit-o pe Ramona zicînd prostia asta, m-a umflat rîsul. Cred că şi ea a schiţat un zîmbet şi s-a mai întins să ia o ţigară din pachetul de pe masă. Era limpede că peste micul dejun o să sărim amîndoi. I-am dat un foc şi imediat am simţit un impuls puternic s-o strîng în braţe. A urmat, de departe, cea mai intensă îmbrăţişare de care am avut parte în ultimii ani. Ramona s-a lipit de mine şi atunci i-am simţit nu doar trupul care tremura ca o piftie, dar şi sufletul sau cum s-o fi numind partea aia din noi, învelită bine în o mie de straturi de grăsime. Şi care găseşte o cale de ieşire şi după ce toxinele invadează un corp mort şi inert. Mi-am imaginat-o întotdeauna ca pe-o perlă minusculă, extrem de vascularizată, cu o textură complicată, dar nu cred că am dreptate. Bat cîmpii. Sînt emoţionat de felul în care ne-au vibrat atunci oasele, ligamentele, ne-au zvîcnit tîmplele. Într-un fracţiune de secundă m-am gîndit că, dacă n-am rămas cu cineva pînă acum, nu e pentru că aş fi fost defect, ci doar pentru că n-am avut noroc. Exact bla-bla-urile alea cu persoana potrivită pe care, de obicei, nu dădeam doi bani.

În braţele mele Ramona se muiase. Efectul de anestezic al nopţii începea să se ducă. I-am zis:

— Să ne grăbim, Ramona! În curînd o să se lumineze de tot şi n-ar fi bine să ajungă altcineva înainte noastră la casa aia, nu?

— Eu sînt gata, cînd zici tu, plecăm.

Mi-am pescuit pantofii de sub pat, i-am adus şi ei geaca de blugi şi am coborît în bulevard. Era imposibil să nu găsim o maşină la ora aia. N-am stat mai mult de două minute în faţa blocului, în lumina de abia mijită, pînă a trecut un taxi la viteză de promenadă. I-am făcut cu mîna şi a oprit imediat. Ne-am aşezat amîndoi pe bancheta din spate. Ramona m-a întrebat:

— Mergem direct acolo, da?

S-a agăţat apoi de tetiera de la scaunul şoferului şi i-a spus încet:

— Strada Domenii nr. 76!

— Dimineaţa foarte devreme şi noaptea cred că mi-ar plăcea chiar şi mie să am maşină şi să conduc.

Ramona n-a părut prea interesată de cugetările mele şi nici dispusă să poarte o conversaţie despre traficul din Bucureşti. Îşi lipise fruntea de geamul maşinii şi n-a mai scos nici un cuvînt pînă cînd taximetristul a oprit în faţa unei clădiri de trei etaje, cu o mică grădină cu pomi în faţă. Am plătit şi am rămas amîndoi pe trotuar. O luasem pe Ramona de mînă şi ne uitam pierduţi în stînga şi-n dreapta. Clădirea acoperită cu iederă viguroasă părea complet nelocuită la ora aia. Nu rămăsese nici o lumină aprinsă din seara trecută.

— Asta e casa, gîndeşte-te bine dacă vrei să intri!

Parcă nu mai eram la fel de hotărît, dar tot aş fi vrut să fac cunoştinţă cu doamna Manea.

— Pe vecini îi cunoşti?

— Foarte puţin. Şi, oricum, nu s-au trezit încă.

Aş fi vrut s-o mai întreb cîteva lucruri pe Ramona, dar ea părea că nu mai are răbdare. Am crezut apoi că o s-o conving să mergem împreună.

— Apartamentul e la etajul 2, două camere mari… Se urcă pe scara principală. Ţi-o deschid dacă vrei.

— Nu vrei să vii cu mine?

— Nu pot. Te aştept aici, îţi promit. Nu mă mişc pînă nu te întorci. Doamna Manea e în dormitor, se intră din living…

N-aveam mult timp la dispoziţie, am mers împreună pe o alee străjuită de tufe încîlcite de flori. În dreptul uşii de fier ne-am oprit şi Ramona a tastat un cod la interfon. Am intrat în clădire şi m-am trezit pe nişte scări monumentale, de marmură, desenate perfect. În urma mea, uşa de la intrare s-a închis cu un zgomot înfundat.

II

Dragă Vali,

Aş vrea să ştii că, prin forţa împrejurărilor, însemni mult pentru mine. Nu mi-am propus să te amestec în povestea mea sau să-ţi îngreunez în vreun fel viaţa. Dar am luat totul ca pe un semn. S-a întîmplat să dăm unul peste altul în seara aia, cînd tu veneai liniştit de la bere. Din cauza mea nici nu ştiu dacă ai mai plecat a doua zi la mare. N-ai în continuare nici o obligaţie, dar m-am simţit datoare să-ţi povestesc prin ce am trecut. Chiar tu mi-ai spus că pot să-ţi scriu. Sper să nu fi fost doar o vorbă în vînt, aşa cum sînt în stare oamenii să arunce cînd află că cineva e pe moarte. Promit tot felul de lucruri şi nu se ţin de cuvînt. O fac pentru că vor să creadă despre ei că sînt mai generoşi decît au fost vreodată. După aia, chiar dacă regretă amarnic, nu mai au cum să dea înapoi, au apucat să spună că pot fi deranjaţi oricînd. Nu le mai rămîne decît să scrîşnească din dinţi şi să spere că o să scape, că persoana respectivă o să moară în scurt timp.

Dacă n-o să-mi răspunzi, o să-nţeleg. Nici nu cred că merit bunăvoinţa ta. Deja mi-ai arătat-o în noaptea în care m-ai dus la tine acasă şi m-ai ţinut în braţe. Asta n-am cum să uit, iartă-mă.

Ştiu, te-am speriat foarte tare. Poate am greşit că nu te-am aşteptat să cobori. Dar n-am rezistat. Ai vrut să te convingi şi ai urcat în casa aia. Cred că eşti un om bun şi mi-aş fi dorit să ne fi întîlnit înainte de era doamnei Manea.

M-am gîndit mult timp că exact aşa îmi proiectasem în minte evadarea: mergeam pe stradă (după un an şi jumătate de cînd nu mai ieşisem deloc din casă) şi asfaltul mă ducea pînă într-un punct în care întîlneam un băiat complet necunoscut. Acum cred că erai tu. Unde se termina drumul începea un pod şi el mă ajuta să-l trec. Nu mă întreba nimic, mă lua de mînă şi plecam departe, acolo unde doamna Manea n-avea ce să caute, n-o mai cunoştea nimeni. Şi nici n-o mai asculta. S-ar fi transformat în fum imediat, ca orice fantomă peste care sufli. Apoi ai grijă să scuipi în sîn, ca să fii sigur că nu te ajunge din urmă.

Sînt de aproape trei săptămîni în arest preventiv. Am scris o declaraţie, m-am străduit să fiu coerentă, dar după ce omori pe cineva, nişte muşchi îţi paralizează. Nu se mai mişcă. Oricît de tare ai trage de ei. Poliţiştii se uită la mine ciudat. De obicei, cei care fac crime nu se predau, se ascund, fug pînă în fundul pămîntului.

Îţi dai seama că m-ai sărutat în noaptea aia? Aş fi vrut să fi făcut dragoste, ca pentru ultima oară, dar nu puteam să te încarc şi cu asta. Cînd voi ieşi din închisoare, voi fi, probabil, un pic mai tînără decît era doamna Manea cînd am cunoscut-o. Mai singură decît ea, dar sper că nu la fel de speriată. Tu vei avea copii şi nepoţi şi le vei spune, poate, povestea din noaptea în care ne-am cunoscut. Pentru ai tăi va fi un fapt divers, o istorie numai bună de povestit la masă, cînd o să vă strîngeţi toţi. De aceea cred că e mai bine să ştii tot, pînă la capăt. Oricît de greu îmi va fi, pentru tine o s-o iau cu începutul, cu momentul în care doamna Manea mi-a zis că pot să stau la ea.

Ne cunoscuserăm în urmă cu un an, la o piesă de teatru de la Bulandra (parcă la *Trei surori*). Atunci nici nu mi-a trecut prin cap că femeia asta va însemna atît de mult pentru mine.

Încep să cred că nimic nu e întîmplător şi că trebuia să mă întîlnesc cu profa mea de la facultate şi ea să ne facă cunoştinţă în seara aia. Am schimbat cîteva impresii despre spectacolul respectiv, habar n-am dacă am zis vreo chestie deşteaptă sau dacă i-am atras atenţia cu ceva doamnei Manea. Ţin minte doar că ea îşi mişca ochii negri printre norii încîlciţi de fum şi că asta o făcea să pară nervoasă. O doamnă înaltă, cu părul negru-albăstrui, puţin ondulat, care nu avea cum să treacă neobservată, chiar dacă era vorba despre un loc unde vezi cele mai multe cucoane aranjate şi parfumate pe metru pătrat.

Ne-am revăzut în împrejurări ciudate. Era îngrozitor de cald, iar eu răcisem, aveam febră şi umblam ca o bezmetică pe străzi. Trăgeam după mine senzaţia că o să mă desfac în bucăţi. Că tot ce-mi construisem în minte în anii de facultate se va duce naibii. Îmi găsisem un job de corector, dar salariul pe care urma să-l primesc nu mi-ar fi ajuns nici măcar să-mi închiriez cîţiva metri pătraţi într-o locuinţă ca lumea. Nu dădusem încă răspunsul, trebuia să revin pentru angajare abia după o săptămînă. Căutam disperată o soluţie. Nu voiam să mă întorc în oraşul de unde plecasem. Nu voiam să văd în fiecare zi a vieţii mele nişte feţe înţepenite şi triste.

Mergeam pe stradă şi mă ciocneam de oameni. Eram îngrozitor de slăbită, iar răceala îmi transformase corpul într-o bucată de plastilină care lua uşor, uşor forma asfaltului. Nu mîncasem nimic de două zile, nu mă ducea mintea să mă opresc la o dugheană şi să-mi cumpăr un sendviş. Toţi cunoscuţii mei dispăruseră, nu aveam nici un iubit pe care să-l fi sunat să mă ajute, singurătatea mea mirosea rînced şi atîrna pe coapse, pe burtă.

Cu o noapte în urmă dormisem într-o cameră de cămin, la nişte amici. Mă cocoţasem în patul cel mai de sus ca să nu se împiedice de mine. Intraseră mulţi oameni acolo, toţi aveau restanţe, jucaseră cărţi toată noaptea şi ascultaseră muzică tare la urechea mea. N-au reuşit să mă trezească. Starea de levitaţie în care mă aflam din cauza răcelii înfundase zgomotele şi ţipetele puternice de pe culoar. Din păcate, în ziua următoare n-am mai putut să stau la ei.

Cred că se făcuse şapte seara şi mersesem pe străzi ore în şir. A opta sau, poate, a zecea oară cînd am trecut pe lîngă Universitate m-am ciocnit de doamna Manea. Printr-o minune, m-a recunoscut. Arătam jalnic. Am văzut-o ca prin ceaţă şi am înţeles puţine cuvinte din ce-mi spunea. Ştiu că m-a întrebat unde mă duc. Am ridicat din umeri şi i-am zîmbit de acolo de sus. Mă aflam la o palmă sau două deasupra pavajului. Devenisem incredibil de uşoară şi nu mai păşeam ca toţi oamenii pe pămînt. Puteam să mă ridic şi să-mi iau zborul printr-o simplă mişcare a degetelor.

Starea mea a pus-o pe gînduri, chiar dacă mă văzuse o singură dată în viaţă pînă atunci. Mi-a zis că mă găzduieşte, că nu poate să mă lase în halul ăla pe stradă. Şi-a pus mîna pe obrazul meu într-un fel neîndemînatic. Cred că ardeam nepermis de tare. Am urmat-o spre staţia de autobuz. Conştiincioasă, ca şi cînd ăla ar fi fost cel mai natural lucru de pe pămînt. De parcă tot ce trăisem pînă atunci fusese doar ca să parcurgem bucata aia de drum împreună. În dreptul Galeriilor Orizont mi-a făcut semn să ne oprim: două siluete, una mai înaltă decît cealaltă, reflectîndu-se în oglinzile din vitrină şi scurgîndu-se printre vasele de sticlă şi tablourile uriaşe cu flori în relief, vîndute acolo în regim de consignaţie. Nu ştiu de ce, atunci mi s-

au părut frumoase şi răcoroase. Cred că i-am zis doamnei Manea ca aş vrea să mă culc într-un castron roşiatic. După aia a venit un 300 şi ne-am urcat, am găsit un scaun liber şi m-am prăbuşit. Autobuzul prinsese viteză şi bulevardele se subţiau şi se strîngeau în papiote bej şi gri. Îmi sprijinisem capul de marginea de plastic a spătarului ca să nu ameţesc. Am coborît la Piaţa Domenii. M-am trezit de cîteva ori pe drum, cînd femeia de lîngă mine îmi spunea că totul o să fie bine…

Drumul de la staţia unde am coborît pînă la apartamentul ei nu pot să-l reconstitui nici acum. Doamna Manea mi-a povestit că m-am forţat să merg singură, am refuzat să fiu luată de braţ şi ajutată. Încăpăţînarea mea a făcut-o atunci să zîmbească. Mai tîrziu a speriat-o.

Trei zile am zăcut, iar ea a avut mare grijă de mine: mi-a făcut ceaiuri şi mi-a dat pastile, m-a lăsat să stau în pat şi s-a mişcat prin casă mai uşor decît o pisică. Am dormit tot timpul. Şi ziua, şi noaptea. Cînd deschideam ochii, încercam să-mi dau seama unde mă aflu. Nu recunoşteam nici mobilele, nici draperiile, nici zgomotele casei. Efortul mă obosea şi mă întorceam de unde venisem, în acelaşi somn cu gust de aspirină şi de lămîie fiartă. După ce m-am făcut bine, doamna Manea m-a întrebat dacă n-aş vrea să stau o perioadă la ea şi să încercăm să locuim împreună.

Asta a fost tot. Cele trei zile, în care am fost bolnavă şi doamna Manea m-a doctoricit, au rămas în urmă. Cînd mi-a propus să mă găzduiască, stăteam amîndouă în living. Ea era îmbrăcată în nişte pantaloni largi şi un tricou turcoaz şi s-a ridicat să-şi ia un pachet nou de ţigări. Umbla desculţă prin casă şi-mi vorbea ca unei cunoştinţe vechi şi asta mă emoţiona şi îmi făcea capul să vîjîie. Nimerisem în casa unei femei complet străine, pe care o văzusem în urmă cu un an, preţ de zece minute. Schimbaserăm aproximativ cincizeci de cuvinte.

Apoi, casa ei a devenit şi a mea.

*

De fiecare dată cînd mă întorceam din oraş şi doamna Manea îmi deschidea uşa de la intrare, nu făceam decît să reluăm scena iniţială: eu să ţin în mîini două genţi umplute cu haine şi cărţi.

Ea să se uite la mine. Să nu ştiu ce să fac. Ea să se dea într-o parte şi să-mi facă loc să intru. Să nu aprindă niciodată lumina înainte de a ajunge la jumătatea holului. Să las bagajele să cadă pe gresia maron, pe care se vedeau nişte linii deschise la culoare. Să fie spălată proaspăt şi mie să-mi fie milă să păşesc, ca nu cumva să las urme de noroi cu striaţii.

Cînd mi-am adus bagajele, nu m-am gîndit la nimic. Am încercat să mă obişnuiesc cu ideea că cineva face pentru mine un gest complet

dezinteresat. Am stabilit de la început că n-o să plătesc chirie, ci o să contribui, atît cît pot, la cheltuielile casei (întreţinere, lumină, telefon). La început am cumpărat diverse lucruri (detergent de vase, soluţie de curăţat mobila), mîncare şi tot ce vedeam că se termină şi ar fi trebuit înlocuit.

Încă din prima zi, doamna Manea mi-a eliberat un sertar din dulapul imens, cu patru uşi, să-mi pot aranja lucrurile, să mă simt ca acasă. Mi-a spus că pot să folosesc absolut orice din bucătărie şi din casă, fără nici o reţinere. Pur şi simplu m-a copleşit cu atîta bunăvoinţă. Familiaritatea cu care îmi vorbea m-a vindecat de multe. Lucrurile aşa se întîmplă: te împrieteneşti cu un om fără nici un motiv. Cu o zi înainte nu ştii nimic despre el şi apoi îl iei în posesie cu toată viaţa lui, cu gesturi şi tabieturi, plăceri şi fobii.

Am dormit cu ea în aceeaşi cameră, am început să-i recunosc respiraţia şi să ştiu cînd e vorba despre un somn profund sau doar despre o pojghiţă subţire. Atunci aveam grijă să nu se spargă şi să stau cu ochii închişi, să nu fac nici cea mai mică mişcare. Să nu-mi întind picioarele sau să trag pătura prea mult. Ţineam ochii strînşi o oră, două, pînă îmi amorţeau pleoapele şi, la un moment dat, de durere, adormeam.

Primele două luni au trecut repede. Mă simţeam în siguranţă cu doamna Manea şi tot ce-mi doream era să n-o deranjez prea tare. Mă îngrozea gîndul că ar putea să-i pară rău la un moment dat că mi-a propus să locuim împreună. Îmi găsisem un serviciu la care nu eram nevoită să mă duc în fiecare zi. Ea îmi zisese că e bine şi că, mai ales pentru început, va trebui să am răbdare.

Ne obişnuiam una cu cealaltă, simţeam cum straturile de protecţie se exfoliză. Ne apropiam în salturi mici, cît cubuleţele de la ciocolatele cu stafide pe care le mîncam uneori după-amiaza. Nu ne mişcam ore în şir din living şi cloceam o stare de bine care nu semăna cu nimic din ce trăisem pînă atunci. Visam momentul acela în care n-o să mai simţim nevoia să ne demonstrăm una alteia nimic şi o să ne topim pur şi simplu într-o viaţă tihnită.

Nu mai aveam vîrstă, nevoi sau dorinţe. Pe ai mei îi sunam destul de rar şi fără prea mare chef. Nu credeam că ar fi putut să înţeleagă starea mea de bine. Ce să le explic? Nici doamna Manea nu se vedea cu prea multă lume, poate renunţase să socializeze din cauza mea.

Uneori lăsa telefonul să sune minute în şir fără să răspundă. Fixam cu privirea aparatul de plastic gălbui şi aşteptam să înceteze să mai tremure. Zbîrnîia insistent, de parcă ar fi ştiut că eram acolo şi că ne uitam fix la el. Mi se părea cam aiurea să stăm ca două moarte şi să aşteptăm ca sunetul ăla să se stingă aşa, de la sine. Dar ce puteam să fac, în fond era telefonul ei şi

făcea ce avea chef.

Vali, mă străduiam din răsputeri să n-o dezamăgesc pe doamna Manea. Aş fi făcut toate lucrurile casnice din lume de dragul ei. Chiar dacă mă scoteau din sărite, îmi strîngeam lucrurile, frecam chiuvetele din baie şi din bucătărie, mă întorceam de la cumpărături ca Moş Crăciun, cu multe pachete în braţe. După aia un strat de linişte se lăsa peste noi. Făceam conversaţie sau plimbări lungi. Uneori ieşeam seara, ca orice cuplu „la început“. Ne aşezam la o masă şi comandam două beri sau două pahare cu vin roşu. Era un moment emoţionant, ochii i se agăţau de mine cu multe ace de siguranţă. Vorbeam despre lucruri serioase, primeam sfaturi, mă sufoca gîndul că femeia asta m-a găsit mai mult moartă decît vie şi m-a invitat să rămîn un timp, să mă odihnesc, să-mi golesc mintea pînă-mi rezolv cu jobul, cu casa.

Într-o zi stăteam ghemuită pe fotoliu şi m-am trezit că mi-a zis:

— Ştii, Ramona, tu arăţi de mai mulţi ani decît ai de fapt…

Vocea i-a sunat atît de metalic, că mi-a căzut ce aveam în mînă. N-am înţeles ce a vrut să spună, dar mi-am dat seama că nu mai ştiam o grămadă de lucruri despre mine. Nu mă mai uitam în oglindă, nu-mi păsa cu ce mă îmbrac sau cum îmi stătea părul. Nu mai făcusem sex de vreun an şi ceva. Singurul lux la care nu renunţasem încă erau cele două duşuri zilnice. Izolarea mea dura între zece şi cincisprezece minute.

Ar fi trebuit să mă supăr cînd mi-a zis că par mai matură, cel puţin aşa mi s-ar fi întîmplat înainte de a o cunoaşte pe doamna Manea. Atunci, din contră, m-am bucurat că, în felul ăsta, distanţa dintre noi se estompa. În aceeaşi perioadă s-a întîmplat să nu-mi vină ciclul şi, iarăşi, în loc să mă sperii, am simţit că dereglarea mea hormonală ne-a apropiat. Cei douăzeci şi trei de ani ai mei s-au întîlnit cumva cu cei şaizeci şi ceva ai ei.

Nu mi-am imaginat că, dacă locuieşti în aceeaşi casă cu cineva, ajungi să trăieşti după un cod făcut din cele mai mici gesturi şi grimase. E înspăimîntător dar, după un timp scurt, puteam să interpretez într-un fel atît de personal totul, că mi se făcea frică. Mai ales cînd vedeam că nu greşesc, că felul în care femeia de lîngă mine apuca o cană sau tăia pîinea spunea foarte mult despre starea ei de spirit din ziua respectivă.

Ultima dată cînd am vorbit cu mama i se năzărise că aş fi intrat într-o sectă. O ascultam şi ea turuia, turuia: „N-aveai cum, Ramona, să te schimbi atît de tare, numai ăştia reuşesc să întoarcă pe dos minţile oamenilor de nu-i mai recunoşti şi după aia fac ce vor cu ei… spune-mi cum să te ajut, fata mamii! Mai bine ai veni tu acasă“… M-a enervat la culme că plîngea şi-şi trăgea întruna nasul şi, orice i-aş fi răspuns, nu se oprea. Disperarea ei m-a scos din sărite. Nu credea nimic din ce-i spuneam

ca s-o mai liniştesc. Avea un scenariu în cap şi, dacă aş fi lăsat-o să debiteze toate nenorocirile prin care îşi imagina că trec aici, nu făceam decît s-o nedreptăţesc pe doamna Manea. Şi n-aveam nici un chef, pe cuvînt. Aş fi vrut s-o calmez cumva pe mama, dar felul în care mă bocea a făcut imposibilă orice discuţie. Respiraţiile noastre s-au accelerat şi ultima convorbire nu s-a terminat prea vesel. M-am răstit la ea să mă lase în pace, că pot să-mi port şi singură de grijă. De atunci n-am mai folosit niciodată cartela de telefon cu numărul vechi, de pe care sunam acasă. Am tăiat nişte legături fără de care nu crezusem că aş putea să respir nici măcar o zi de la un capăt la altul. Pur şi simplu am luat o pauză. Am scos din telefon bucata aia de plastic cu cip şi, gata, familia mea a devenit o realitate abstractă şi fără sonor. I-am pliat şi i-am pus pe toţi la păstrare pentru altă dată.

În prima perioadă a convieţuirii mele cu doamna Manea mi se întîmpla să merg cu ea pe stradă şi să-mi treacă prin cap că e genul de femeie care poate să intre cu acelaşi aer uşor superior, uşor aerian, într-un magazin de haine second hand şi într-unul Dior. Fără să-i pese sau să se jeneze în vreun fel. Fără să-şi ajusteze poziţia corpului sau a capului. Haina ei de blană naturală strălucea puternic, iar ochelarii de soare cu rame negre şi groase puneau o barieră serioasă între ea şi lumea de afară. Între ea şi mine. De aia nici nu-mi venea să vorbesc prea mult cînd ieşeam pe stradă. La cumpărături cu „regina Manea“ mă comportam ca atare. Spuneam cuvinte puţine. Utilitare. Nu m-am plîns, desigur, dar poate a simţit că nu ţin pasul cu ea. Că mi-e greu să merg la braţ cu un personaj feminin ieşit parcă dintr-un film italian. Poate era vina mea, cine ştie?

Sînt şatenă şi spălăcită, după cum ştii, Vali. Am pielea albă şi ochii deschişi la culoare şi niciodată n-o să eman o forţă devastatoare ca a doamnei Manea. Speram că o să se prindă ceva şi de mine, cine ştie? Aşa, prin simpatie…

În rarele zile în care rămîneam cîteva ore singură în casă, făceam ture dintr-o cameră în alta, îmi lipeam nasul de geam, încercam să mă conving că e adevărat, că aici locuiesc, de fapt, de cîteva luni şi că n-am venit în vizită. Pentru următorii cîţi ani?

Deşi a trecut destul timp, îmi amintesc perfect cum se scurgeau momentele în care rămîneam singură. Inspiram. Expiram. Ea pleca şi, după mai bine de o oră, mirosul de Chanel no 5 încă plutea în aer. Se deplasa dintr-un colţ în altul al camerei şi mă urmărea. Îl respiram. Îmi îndoiam capul, mi se aşeza cuminte pe ureche. Aparatul meu respirator era în stare să transporte o cantitate impresionantă de substanţe florale. Clasice, puternice, fatale. Sîngele prelua conştiincios o parte din informaţie. Sigur mai am încă vene, artere, cartilagii parfumate.

Doamna Manea era făcută din particule care se descompuneau dimineaţa, iar seara se regrupau în forţă. Deveneau mai sofisticate, mai feminine, mai speriate.

Seara mă gîndeam ce să pregătesc de mîncare. Specilitatea mea: macaroanele cu brînză dulce, peste care, la sfîrşit, turnam două ouă bătute. Le băgam la cuptor şi le lăsam cam 20 de minute, pînă se făcea deasupra lor o crustă roşiatică şi crocantă. Vali, ai putea să încerci şi tu, chiar dacă nu te pricepi prea bine. E extrem de uşor.

*

Zilele seamănă cînd stai mult în casă, intră unele în altele şi nu mai ştii dacă te-ai gîndit la ceva ieri sau în urmă cu o săptămînă. Se tocesc ca nişte haine purtate prea mult, pînă li se descos cusăturile şi li se subţiază materialul.

Ne pregăteam de iarnă. De pe balconul doamnei Manea se vedeau acoperişurile pe care soarele începea să le taie. Oraşul se retrăsese dincolo de linia orizontului, dincolo de ferestrele pe care ea le deschidea la perete în fiecare dimineaţă, oricît de frig ar fi fost afară. Toată viaţa mea de pînă atunci rămăsese departe, împrăştiată prin locurile prin care trecusem. Stăteam la geam şi-mi venea să-i fac cu mîna. N-am fost în stare să iau nimic cu mine, n-am fost în stare să fac nişte bagaje ca lumea cînd m-am mutat.

Poate că avea dreptate doamna Manea: eram neglijentă, nu mă aranjam, dar e foarte ciudat cum toate astea îmi făcuseră bine. Mă uitam în oglindă, atît cît puteam, după ce mă urcam pe cadă şi tot încercam să-mi recompun imaginea din vreo trei bucăţi strîmbe. Am şi alunecat, dar cu puţin noroc mi-am recăpătat echilibrul în ultima secundă. În casă nu exista nici o oglindă mare, în care să te poţi vedea în întregime. Sau, dacă o fi avut vreuna pe undeva, eu n-o descoperisem.

Mă împrieteneam cu obiectele din casă, îmi doream să le aflu poveştile. M-aş fi simţit mai confortabil, dar mi se făcea ruşine să întreb de fiecare dată ce şi cum. Mi-era groază să nu par prea insistentă, prea băgăreaţă. Se întîmpla ca doamna Manea să-mi urmărească privirea atunci cînd mi se agăţa de cîte un lucru. Şi fără să vreau, Vali, tot tulburam nişte ape.

Îşi răsucea ţigara între degetele ei nervoase şi nefiresc de lungi şi de abia apoi începea să-mi vorbească despre o piatră roz, perfect plată. Despre un cărăbuş albastru. Despre o farfurioară de tablă cu desene atît de mici şi de colorate, că aş fi putut s-o privesc o zi întreagă şi s-o întorc de pe-o parte pe alta fără să mă plictisesc. Fiecare prostioară complet nefolositoare fusese

dăruită de cineva drag, înghiţise pentru totdeauna o bucăţică din istoria ei personală. Şi mă întrebam, cum poţi să povesteşti cuiva despre momentul acela infinitezimal pentru care toate ceasurile din lume au înţepenit preţ de o secundă, apoi au scîrţîit din încheieturi şi au reintrat cu greu în normal?

Suvenirurile sînt nişte obiecte moarte, de care te-mpiedici uneori şi le mai arunci cînd faci curat. Sînt lucruri care au călătorit, care au tras cu ochiul din valize la poveştile din jur. Cele pe care le avea doamna Manea văzuseră multe şi ştiau despre ea istorii pe care eu n-aveam cum să le aflu, probabil, niciodată. Doamna Manea, însă, le păstra şi le zicea „nimicuri esenţiale“. Îi găsise fiecăruia cîte un loc pe etajeră. Le ştergea de praf o dată pe săptămînă, de obicei sîmbăta. Nu lăsa pe nimeni să facă operaţiunea asta în locul ei. Deşi nu recunoaştea, cred că le atingea ca să retrăiască scene petrecute demult. De obicei, mă străduiam să nu-i stric momentele astea de intimitate. Îmi făceam de lucru prin bucătărie sau prin baie.

Era o călătorie care n-o costa nimic, se teleporta şi gata, era iar tînără, fatală, mergea la braţ cu un bărbat care îşi acoperise capul cu o pălărie de paie. Se încălţase în sandale şi degetele de la picioare i se prăfuiseră îngrozitor. Doamna Manea îmi zicea că, după ce ieşi din port, Saint Tropez-ul e zgrunţuros şi în pantă. Trebuie să urci pînă îţi vine rău pe străduţele păzite bine de sute de tufe cu flori ciclamen. Bărbatul era mai scund cu vreo 2 centimetri, aşa că ea avea grijă să poarte doar încălţăminte extraplată. Blestemul ăsta a urmărit-o, de altfel, toată viaţa. S-a oprit să-şi şteargă picioarele cu un şerveţel, s-a aplecat şi, cînd s-a ridicat, el scosese din buzunar un evantai de dantelă neagră. L-a deschis, l-a închis. I l-a fluturat, apoi, de cîteva ori prin faţă. Se prostea făcînd piruete şi dîndu-şi ochii pe spate. N-a izbucnit imediat în rîs, o luase prin surprindere reprezentaţia lui.

Soarele de Mediterană îi voala retina. Şi subţia incredibil zidurile caselor. Îi topea îngheţata imensă prinsă de un cornet învelit la capăt cu o bucată de hîrtie. O dîră verzuie, puţin mai închisă la culoare decît coaja oului de raţă, i se strecurase pe sub brăţara de la ceas. Lumina spartă făcea lucrurile importante să curgă. Şi pe cele care tocmai fuseseră rostite, şi pe cele care aşteptau pauza dintre două bătăi de inimă ca să iasă la suprafaţă. Ei doi păşeau sub ochii mei pe o stradă în pantă. Saint Tropez-ul, cu iahturi şi bărci cu motor, unde se bulucea deja lumea de vreo douăzeci de ani, îl lăsaseră mult în urmă. În timp ce paşii li se auzeau apăsat, ea ştia că povestea în care se afla n-avea cum să ţină o veşnicie. La capătul stradelei pavate cu bucăţi lucioase de piatră îi aştepta un hotel mic şi cochet, aflat foarte aproape de jandarmeria din filmele cu Louis de Funes. Cînd a ajuns acolo, doamna Manea nici nu le văzuse pe toate, poate că nici nu rulaseră la

cinematograf.

S-au cazat într-o cameră înghesuită, dar cu vedere la mare. I s-a părut că, odată cu hainele de vară, din materiale uşoare, au despachetat şi sfîrşitul unei relaţii de doi ani şi ceva. Făcea eforturi, încerca să se bucure de felul în care el o lua pe după umeri. După ce a terminat de mîncat îngheţata, el i-a spus să stea nemişcată şi i-a şters o urmă verzuie şi lipicioasă din colţul gurii. Cu cît mergeau mai mult prin soare, cu atît imaginea li se deforma şi ei i se părea că el începe să piardă centimetri, iar ea să se subţieze şi să se înalţe pînă nu mai reuşea deloc să-l vadă.

Aroma rece şi parfumată de gheaţă zdrobită, amestecată cu mentă şi servită în pahare înalte de plastic, se lipea de oameni. Un aer contagios de vacanţă se infiltrase prin faţadele caselor şi se simţea şi-n aşternuturile lăsate vraişte pe paturi. Parcă toate cuplurile ar fi plecat în grabă din camerele lor închiriate.

Au luat-o spre plaja Pampelonne, iar în urma lor au rămas nişte uşi care n-au fost închise ca lumea şi au continuat să se trîntească cu zgomot. Cînd i s-a spus că aici s-a inventat nudismul, doamna Manea a căscat nişte ochi mari şi s-a oprit la o oarecare distanţă să se uite la trupurile sărate care străluceau în diverse nuanţe de arămiu. Nu le distingea cu claritate formele, doar ici şi colo cîte o pereche de sîni purtaţi cu nonşalanţă. Bărbaţii îşi duceau cu ei mădularele ca pe nişte zmee blege. N-aveau nici o culoare şi se mişcau într-o parte şi în alta la fiecare pas făcut pe nisip. I s-a părut caraghios că, dintre picioarele musculoase ale domnilor, se iţeau nişte penisuri de mărimea unor ciucuri de macrame, aşa cum croşeta bunica ei în serile lungi de vară.

Doamna Manea a refuzat să rămînă la plajă, nu se simţea pregătită să renunţe la costumul de baie roşu aprins şi să-şi expună goliciunea în faţa unor francezi necunoscuţi. Cînd a văzut-o aşa de crispată, el şi-a amintit senzaţia pe care o avusese cu ceva timp în urmă, cînd ajunsese aici împreună cu o doamnă mai în vîrstă. Voia să renunţe la slip, ca să nu zică ceilalţi din grup că e sălbatic sau că, Doamne fereşte, n-are nimic în chiloţi. Cu toate astea, nu i-a ieşit din prima, s-a învîrtit pe la cabinele cu duşuri, s-a dus de nu ştiu cîte ori la vestiare şi, în cele din urmă, madam franţuzoaica l-a strigat şi l-a întrebat de ce se codeşte ca o fată mare, că nu doare deloc dacă stai în fundul gol la soare. Poezia cu libertatea şi cu plăcerea de a nu exista nimic textil între tine şi soare, între corpul tău şi apa mării a prins-o mai tîrziu, după ce episodul se încheiase demult şi el nu mai avea nici o jenă să se fîţîie de colo pînă colo pe plajă sau să joace petanque cu alţi tipi la fel de dezbrăcaţi şi de politicoşi ca şi el.

Bărbatul a strîns-o în braţe pe doamna Manea şi i-a vorbit despre cît

de aiurea se simţise la început şi cît de familiar îi devenise locul apoi, despre cum mărea pasul şi nu mai avea răbdare să coboare panta care-l ducea direct la plajă. Nisipul albicios îi ardea degetele de la picioare. Doamna Manea îl asculta, dar nu vedea nimic din ce-i povestea el. Doar nişte turişti complet goi, care-şi fereau ochii de lumină şi îşi mişcau corpurile în aşa fel încît să capteze o cantitate cît mai mare de căldură. Cu toate astea, se simţea norocoasă.

Reuşise să scape dintr-un Bucureşti hrănit prost şi înfofolit în „alendeloane“ mongoleze, ca să trăiască într-o carte cartonată, cu multe desene în relief. De aceea, poate, de fiecare dată cînd ajungea într-un loc frumos, păşea ca pe ouă, de teamă ca nu cumva vraja să dispară şi ea să se trezească azvîrlită de o mînă puternică în mijlocul unei străzi reci, fără nici un bec aprins. Comerţul exterior o salvase de sacoşele de pînză gri-şoarece, de ciorapii cu portjartier cîrpiţi impecabil de maică-sa, cu o dăruire pe care n-o mai întîlnise niciodată la cineva. Mai precis, o salvase Geo, care lucra în Franţa şi pe care îl întîlnise în casa unor cunoştinţe, într-o seară, cînd i-a şi propus hodoronc-tronc să plece cu el.

Doamna Manea zicea că, fără nici un fel de exagerare, oamenii chiar se îndrăgosteau atunci ca-n romanele proaste. Ar fi făcut orice nebunie să te aibă o noapte. Mulţi se căsătoreau apoi şi noaptea aia se transforma într-o viaţă de familie, cu copii, nepoţi, apartament proprietate personală, maşină în rate, testamente, moştenitori. La doamna Manea n-a fost cazul. Mă amuza cînd îmi povestea că destinul său ar fi fost cu totul altul dacă n-ar fi avut 1, 80 înălţime şi că, aşa cum unii sînt zoofili, le plac piticele sau femeile obeze, există şi această deviaţie, nerecunoscută încă, a bărbaţilor al căror libidou creşte dacă iubitele lor sînt înalte. Am căzut de acord că e cea mai puţin scîrboasă dintre deviaţiile sexuale.

Să îndopi o femeie bolnavă, de o sută şi ceva de kilograme, care stă în pat şi nu se mai poate mişca, doar pentru că o vrei şi mai grasă decît atît, nu e altceva decît crimă cu premeditare. Devine o victimă neputincioasă, căreia nu i se dă otravă, ci multă mîncare, şi i se picură în ureche vorbe de alint şi ea înghite în continuare lucruri de dragul celui care i le spune şi care o vrea şi mai grasă şi mai neputincioasă decît în clipa în care s-au cunoscut.

Să-ţi doreşti să te plimbi pe ştrase cu o femeie înaltă chiar nu mi se pare atît de pervers. Doamna Manea mi-a descris-o ca pe o boală subtilă, ale cărei urmări se pot descoperi peste tot: în unduirile ireale ale modeleselor care prezintă pentru marile case de modă din lume sau în staturile impresionante ale iubitelor de miliardari sau şefi de stat. Nu ştiu dacă avea dreptate, nu mi-a trecut niciodată prin minte că lucrurile ar putea să stea şi aşa. Tu ce crezi, Vali?

O ascultam şi mă gîndeam apoi, mult timp, la ce-mi povestise. Măcar de unul dintre pericole scăpasem din moment ce am doar 1, 63, o înălţime absolut banală…

Evantaiul de dantelă neagră de la Saint-Tropez s-a făcut o umbrelă încăpătoare şi i-a ascuns o vreme de lumina tăioasă a Mediteranei. Negrul materialului din evantai pălise un pic. Stătea nemişcat la locul lui, pe etajera de sus a casei în care locuiam deja de cîteva luni. Cîţi ani să fi trecut de atunci, douăzeci şi cinci – treizeci? Nici măcar acum nu ştiu sigur să spun.

Doamna Manea m-a luat de mînă şi m-a tras după ea în vacanţa aia aiuritoare. Amintirile ei au trecut pîş-pîş la mine în vis, unde şi-au fixat picioruşele minuscule şi au depus ouă cu nemiluita. Am descoperit că mă descurc perfect cu detaliile, le-am personalizat şi puteam să le reordonez cum voiam în poveştile doamnei Manea.

Trebuie să ştii că n-am călătorit niciodată în străinătate şi nici n-am zburat cu avionul. Îmi doream din tot sufletul să mi se întîmple într-o bună zi. Cînd aş fi plutit pe deasupra norilor graşi şi aş fi văzut munţii înzăpeziţi ca pe o mare agitată, cred că aş fi fost foarte fericită. Tot ea îmi spunea că era doar o chestiune de timp. Pînă atunci, însă, mă învîrteam prin Saint-Tropez-ul pe care doamna Manea mi-l injectase sub piele cu un ac extrem de fin. Nu mă mai săturam de aroma de granita care ieşea din fiecare tonetă în care se afla o cutie dreptunghiulară şi transparentă. Minunea răcoroasă se revărsa peste staţiune de la un capăt la altul, iar povestea de dragoste a doamnei Manea plutea în mentă, perfect intactă, şi după atîta timp.

Sînt sigură că aş recunoaşte golful în care s-au oprit ea şi Geo după ce au plecat de pe plaja Pampelonne. Avea deschiderea unei clădiri cu ferestre veneţiene şi stîlpii lăsau pe nisip nişte umbre înalte. Au mers destul de mult, dar a meritat. Bîzîitul pe care îl făceau papucii de plajă îmbibaţi de nisip s-a liniştit, iar în faţa lor s-a deschis o ieşire la mare atît de intimă, că ei aproape i-au dat lacrimile de emoţie. Nu mai văzuse niciodată un golfuleţ în care marea să i se zbată atît de aproape de picioare. Eu cu atît mai puţin, îţi dai seama.

S-a uitat la Geo şi, chiar dacă se micşorase şi nu mai revenise la o înălţime acceptabilă, i-a mulţumit din priviri. S-a dezbrăcat în grabă şi s-a dus să înoate. Cînd s-a hotărît să se întoarcă, el se retrăsese la umbră, sprijinit de zidul clădirii veneţiene, şi răsfoia o carte. De evantai şi-a adus aminte mai tîrziu, cînd deja se pregăteau să-şi strîngă lucrurile şi să plece la masă.

Dimineaţa, cînd m-am trezit, ca de obicei, ultima, mult după ce doamna Manea băuse vreo două-trei cafele mîloase şi amare, am găsit evantaiul de la Saint-Tropez deschis lîngă pat. Mi-a luat ceva timp pînă mi-

am dat seama că picioarele mi se răciseră nu de la apa mării, ci de la faptul că mă dezvelisem în somn şi o bucată de pătură alunecase într-o parte, pe lîngă marginea de lemn a patului.

Cred că doamna Manea, cu poveştile pe care mi le-a spus, a atras întîlnirea cu Geo, iubitul cu pălărie de paie de la Saint-Tropez. Altfel nu-mi explic cum a fost posibil să dea nas în nas pe stradă, după ce nu se văzuseră de o grămadă de timp.

*

Într-o după-amiază am auzit cheia în uşă şi, înainte de a apuca să-mi dau seama că doamna Manea se întorsese din oraş, m-am trezit că mă duce în hol să-mi prezinte pe cineva. Un domn stătea ţeapăn lîngă cuier. Mi-a întins o mînă palidă şi mi-a zis:

— Geo sînt, îmi pare bine de cunoştinţă, domnişoară. Veronica mi-a vorbit deja de dumneavoastră.

Mi-l imaginasem altfel pe iubitul din tinereţe al doamnei Manea. Şi, oricum, nu mă aşteptam să-l cunosc nici atunci şi nici altă dată.

Înţepeniserăm toţi în hol, aşa că am deschis uşa de la cameră şi l-am invitat să intre şi să se aşeze. Ea se încîlcise toată în perechile de pantofi şi în pachetele cu care venise de la cumpărături şi părea că nu va mai ieşi întreagă din încercarea asta.

Nu ştiam cum să mă port şi ce să zic ca să scap de emoţia care se izbea de noi trei ca un fluture de noapte ameţit şi extrem de scîrbos. Geo mă privea aşa cum te uiţi la un om cînd îl vezi prima dată şi trăsăturile i se topesc într-un contur mat şi nu ştii de ce să te agăţi.

Mă simţeam destul de jenată că hălăduiserăm împreună pe la Saint-Tropez şi că el habar n-avea de toată aventura noastră.

Nu după mult timp de la întîlnirea aceea neaşteptată, Geo a făcut atac de cord. A fost mort şi îngropat. L-am văzut cum stătea acolo tăcut şi nu mai putea să-şi bălăngăne mîinile în stînga şi-n dreapta şi m-am simţit un pic mai bine. Scăpasem de el şi nu mai era nevoie să mă ascund nici de mine, nici de doamna Manea.

Geo obişnuia să vină în vizită spilcuit şi pus la patru ace. Nu mai aveam parte de mutra lui. Speram să fi luat cu el pe lumea cealaltă şi mîngîierile lipicioase de pe picioarele mele.

Rămîneam acolo în living unul lîngă altul şi aşteptam ca doamna Manea să pregătească o gustare, să taie nişte triunghiuri perfecte şi dulci, să le aranjeze pe tava de argint şi să ne servească cu plăcintă cu mere sau cu dovleac, după caz. Întotdeauna se mişca prea greu, operaţiunea din bucătărie dura înfiorător de mult şi el avea tot timpul din lume să vină lîngă

mine. Să mă privească dintr-o parte şi să-mi zică: „Ramona, ai un profil aproape perfect…“.

Mă muiam şi asta mă scotea din sărite. Îmi vorbea lîngă ureche, atît de aproape, că-i simţeam firele din barba grizonată undeva între gît şi bărbie. Închideam ochii, dar ştiam că e lîngă mine, aşezat pe canapea. Domnul acela care graseia şi care, la prima vizită, se uitase prin mine, cînd rămîneam doar noi, tremura de plăcere. Încheieturile lui şubrede trosneau şi ăsta era singurul zgomot care se mai auzea în încăpere şi care-mi rămînea în urechi mult timp după ce pleca.

Nu mă mişcam. Mă gîndeam că fantoma lui bîntuie de nebună pe undeva pe la Saint-Tropez şi că, de fapt, e imposibil ca iubitul din tinereţe al doamnei Manea să-şi plimbe mîinile pe pulpele şi pe sînii mei în acele după-amiezi atît de liniştite.

În ultimele două luni de viaţă, Geo ne-a vizitat des. Din ce în ce mai des, mi se părea mie. De asta cred că se diversificase trataţia şi apăruseră în meniu plăcinta cu brînză şi cea cu caise. Ce să fi zis, că Geo se dădea la mine? Ar fi sunat vulgar şi simţeam că e mai mult decît atît. Doamna Manea s-ar fi supărat sau nici nu m-ar fi crezut. Cine ştie? N-am vrut să aflu cum ar fi reacţionat. Legătura lor era mult mai strînsă, îmi ziceam, din moment ce fuseseră împreună în mai multe etape ale vieţii, după cum îmi spusese chiar ea. Absenţele sale în bucătărie păreau calculate, îngrozitor de exacte, niciodată mai scurte decît ar fi fost cazul ca să ne surprindă, pe el foindu-se şi pe mine complet indiferentă, politicoasă.

Atîta timp cît Geo nu-mi cerea să particip, povestea nu degenera. Avea un grad de perversitate suportabil. Îmi descoperisem chiar mici gesturi de cochetărie atunci cînd eram anunţată că domnul ne va face o vizită. Stupide, de altfel, dar le pun pe seama faptului că, în rest, nu mi se întîmpla mare lucru. Îmi treceam maşina de ras peste gambe, mă îmbrăcam cu nişte pantaloni de bumbac pînă la genunchi şi aveam grijă ca tricoul pe care-l purtam în ziua respectivă să aibă un decolteu mai adînc.

Hodorogul a simţit fluctuaţiile mele hormonale şi a prins curaj. Trebuie să fi fost ceva de capul lui în tinereţe, nu degeaba se întorsese doamna Manea de nu ştiu cîte ori la el, chiar şi după ce el se căsătorise şi avea un copil. Îl priveam şi încercam să-mi dau seama dacă arătase bine, cu ce actor semănase, eventual. Cert e că nimeni nu i-ar fi dat cei şaptezeci şi cinci de ani pe care îi împlinise şi îi serbase cu noi.

În seara aia am băut cam mult vin roşu. După fiecare pahar care se golea, toţi trei aveam de spus din ce în ce mai multe lucruri despre noi. Inconfortabile, neaşteptate. Nu mai aveam răbdare să se termine propoziţiile, vorbeam unii peste alţii şi rîdeam în hohote. Casa se colorase

altfel şi îmi doream ca petrecerea să nu se spargă repede şi nimeni să nu plece. Cîndva, tîrziu în noapte, ne-am întors la Saint-Tropez. Dar numai eu ştiam asta. Doamna Manea se făcuse roz în obraji, ca şi cînd ar fi stat toată ziua la soare.

Cuvintele noastre se amestecau şi cele două-trei palme aflate între Geo şi doamna Manea începuseră să se topească. Ca din greşeală, mîinile lor uscate şi galbene se atingeau. Era aceeaşi canapea pe care o ştiam atît de bine, doar că textura materialului se schimbase şi pe locul meu se aşezase în seara aia doamna Manea. Le-am zis să se oprească. M-au privit destul de jenaţi şi, instinctiv, fiecare s-a retras spre marginea lui.

Am continuat să-i urmăresc. Nu i-am slăbit din ochi nici măcar o secundă în seara aniversării lui. Le-am inventariat pistruii de pe mîini şi creţurilede la gît, care se mişcau de fiecare dată cînd deschideau gura. Nu suportam să-i văd că se pipăie, dacă aveau chef s-o facă, să se fi dus în camera cealaltă. Vinul îmi dăduse o putere hipnotică asupra lor. Pe ei îi muiase şi le bandajase capetele în hîrtie creponată. Rîdeau din ce în ce mai tîmp, se priveau pe furiş şi pulverizau în aer o dorinţă putrezită şi toxică.

Cred că Geo o făcea dinadins, voia cu orice preţ să mă scoată din minţi şi să mă facă geloasă. Furia mea îl excita, dar eu nu mai vedeam decît că ei se apropiaseră prea mult. Trebuia să fac ceva să se oprească. M-am ridicat dintr-odată în picioare şi le-am zis cît am putut de tare:

— Ce ştiţi voi? Ce vă pasă? Oamenii tineri nu au nimic al lor pentru că n-au apucat să prindă rădăcini.

Atît. Şi le-am umplut din nou paharele. Mi-am pus şi mie, dar nici unul dintre noi nu mai ducea. Bărbiile le căzdeau în piept şi cu greu îşi mai ţineau ochii deschişi. Cred că au aşteptat, totuşi, să-mi continui discursul. Dar m-am oprit.

Era clar că Geo nu mai avea cum să plece acasă, se făcuse mult prea tîrziu şi era prea ameţit. M-am gîndit că o să doarmă împreună, iar pe mine o să mă exileze pe canapea. I-am lăsat întîi pe ei să meargă la baie. Doamna Manea a scos aşternuturi curate din raftul de jos al dulapului, dar nu reuşea să îmbrace patul. Se dezechilibra şi m-a chemat s-o ajut. Ne mişcam cu încetinitorul şi aşa ne-a găsit Geo, care ne-a luat pe amîndouă pe după gît şi ne-a pupat pe rînd. Îmbrăţişarea lui a durat o veşnicie.

Obrazul îi mirosea a săpun, mi-am întors capul şi am depus un pupic pe barba lui grizonată. Sînt sigură că ea m-a văzut. S-a lipit imediat de pieptul lui de parcă ar fi vrut să treacă dincolo de cămaşa deschisă la primii doi nasturi, de pielea pe care se zăreau cîteva firişoare de păr albe, la care, fără să vreau, mă uitasem toată seara. La lumina galbenă a veiozei i-am simţit doamnei Manea privirea ţepoasă care mă-ntreba ce dracu’ căutam

eu acolo, de ce-i deranjam. M-am întors de la baie şi Geo m-a invitat să rămîn în cameră, aşa că m-am întins prima în pat. Apoi au venit şi ei, tot îmbrăcaţi şi fără să le mai pese de aşternuturile care ar fi trebuit schimbate. Geo se aşezase în mijloc, iar noi de o parte şi de alta a „tatălui“.

Cineva apăsase şi pe butonul veiozei. Draperiile fuseseră trase înainte de a se întuneca şi în dormitor nu mai ajungeau de afară decît nişte dîre subţiri de lumină de la becurile de pe stradă. Respiram prudent, încercam să nu atrag atenţia asupra mea.

Mi-era mult mai bine acolo, cu ei, decît dacă aş fi rămas singură în living şi aş fi pîndit orice mişcare care ar fi venit din camera în care dormeau.

M-am întors spre Geo abia cînd am avut senzaţia că materialul hainelor le fîşîia prea tare. Habar n-am ce era în capul meu în afară de vinul care îl învîrtea. Şi despre care am crezut că se va mai domoli dacă îmi voi schimba poziţia iniţială.

Geo încerca să-i spună ceva doamnei Manea, dar ea îi tot astupa gura cu mîinile. Nu ştiu cum a convins-o să se liniştească. Am făcut o nouă încercare să scap vie şi cu capul întreg şi m-am întors din nou spre perete. Geo m-a luat în braţe şi îşi plimba palma caldă pe gîtul meu.

Pe doamna Manea o pierduserăm amîndoi în întuneric. Se făcuse frig şi ştiam că Geo îşi strînsese picioarele la piept. Mi le imaginam descărnate şi cu pielea tocită pe coapse. În loc să mi se facă scîrbă, m-a înduioşat foarte tare. L-am luat de mînă şi m-am lipit de el. Îmi şoptea lucruri la ureche, dar atît de încet, că oricît aş fi încercat să înţeleg ce spune, nu auzeam decît zgomotul făcut de un pumn de pietricele care se izbeau de pămînt. N-aş şti să-ţi zic dacă acel „aş vrea să mergem la Saint-Tropez împreună, Ramona“ a fost rostit vreodată sau doar s-a strecurat în capul meu aşa, de nebun. Ne chirciserăm toţi trei în acelaşi pat şi ne încălzeam doar dacă ne gîndeam la mare şi la lumina ei spartă.

Geo mă ţinea strîns în braţe şi simţeam că oamenii tineri continuă să trăiască undeva în corpurile de bătrîni. Doar că se atrofiază, ca un organ nefolosit şi scos din funcţiune. M-am gîndit că iubitul doamnei Manea se smochinise şi că era posibil să fi ajuns cam la dimensiunea unui rinichi. Mă bucuram, însă, că nu plecase de tot şi că, dacă mi-aş fi pus mintea, l-aş fi găsit. Ar fi trebuit să-i fi căutat lui Geo printre măruntaie ca să pot să descopăr un bărbat tînăr, bronzat şi cu pălărie de paie, chiar dacă redus la scara unui soldăţel de plumb.

Noaptea ne vlăguise de tot. Se lăsase greu în picioare. Din tort nu mîncaserăm mai mult de un sfert şi nimeni nu şi-a adus aminte să-l pună în frigider. Rămăsese pe masă răvăşit, cu un „la mulţi ani“ de glazură şi

ciocolată ciopîrţit la mijloc. Stăteam aliniaţi unul lîngă altul şi aroma dulceagă se răspîndise peste tot. Am simţit-o cum mă învăluie, cum bucăţile de blat negricios îmi înfundă nasul şi-mi zgîrie gîtul. A fost nevoie să mă concentrez serios ca să nu vărs.

Respiraţia doamnei Manea devenise supărătoare, îi bolborosea încontinuu numele lui Geo. Îmi dădeam seama că îl strigă, dar el nu părea să o bage în seamă. L-am întrebat de ce nu-i răspunde, dar mi-a făcut semn să tac şi mi-a zis să mă liniştesc şi mai bine să încerc să dorm. Poate că numai eu percepeam scîncetul doamnei Manea. Dacă vedea prin somn şi ştia că ceva nu era în regulă, că braţele lui nu aveau ce să caute încolăcite în jurul meu?

Şuviţele de păr începuseră să-mi miroasă tare a săpun şi Geo continua să mă mîngîie pe tot corpul. Ne încălziserăm sub pătură destul de tare. M-am întors spre el, m-am sprijinit într-un cot şi l-am privit cîteva minute fără să-mi dau seama dacă are ochii deschişi. I-am mîngîiat faţa şi l-am sărutat. Nu se aştepta.

Doamna Manea a început să-l strige din ce în ce mai insistent, mai înfricoşător. Am stat nemişcaţi un timp, pînă cînd Geo n-a mai suportat s-o audă şi s-a întors spre ea. I-a vorbit ca unui copil care a visat urît. A încercat s-o liniştească, fără să ştie ce să-i spună de fapt, dar cred că a sperat că ea o să-i recunoască vocea şi o să iasă din coşmarul ăla tîmpit. Şi-o să ne lase în pace să stăm lipiţi unul de altul în seara aia.

N-a fost deloc aşa, nu s-a dat bătută. Nu-i plăcea să fie dată la o parte, cu atît mai puţin de mine. Au început să ajungă pînă în colţul meu nişte zgomote de parcă doi oameni se luaseră la trîntă pe orizontală. Cu o mînă se agăţase de gîtul lui Geo şi-l strîngea din ce în ce mai tare. Mai disperată. Cu cealaltă mînă încerca să-l zgîrie pe faţă şi să-i scoată ochii, poate.

Era o luptă care nu mă privea, am aşteptat să se termine, dar cînd s-a făcut linişte şi toate icnetele s-au evaporat, m-am întrebat dacă nu cumva şi Geo şi doamna Manea sînt deja morţi şi a doua zi urma să descopăr că am dormit în acelaşi pat cu două cadavre. Cunoscute, e adevărat. Şi foarte dragi, pe deasupra. Dar tot cadavre se numeau, în ultimă instanţă.

Cînd nu mă mai aşteptam, Geo s-a întors la mine. Venise dintr-o bătălie grea, fără speranţă. Şi dacă i-ar fi şiroit sîngele pe faţă şi i-ar fi fost retezate membrele, tot m-aş fi bucurat că a reuşit să ajungă şi să mă strîngă în braţe. Corpul i se răcise şi voiam să-l readuc la viaţă. L-am tras peste mine, aşa cum te înveleşti cu o pătură groasă, şi l-am ţinut strîns să nu alunece. Nu mai puteam să respir, dar nu-mi păsa.

Cu tot cu frică, am adormit pînă la urmă. Şi doamna Manea s-a

îndepărtat. Am lăsat-o să eşueze în mare, ca o baliză ruginită, scîrţîitoare.

După noaptea cu pricina, în săptămînile care au urmat, Geo venea în vizită şi nu se mai mulţumea cu mîngîiatul părţilor mele expuse. Îmi depărta uşor picioarele şi-şi strecura mîna acolo. Îi simţeam degetele creponate cum se agitau prin textura subţire a pantalonului. Nu voiam în nici un fel să mă dau de gol şi să-i arăt că începuse să-mi placă.

Desena, de fiecare dată, aceleaşi cerculeţe. Minuscule. Perfecte.

O singură dată mi-a luat palma şi mi-a lipit-o de pantalonii lui, călcaţi impecabil. Fermoarul ăla rece mi-a despicat pielea. Nu făceam nici un gest din proprie iniţiativă, mă mişcam extrem de puţin şi aşteptam să văd dacă Geo schimba ceva de la o vizită la alta. Tandreţea pe care mi-o arăta, în momentele în care stăteam unul lîngă altul pe canapea şi aşteptam plăcinta şi ceaiul, ar fi putut părea de-a dreptul scîrboasă. Dar nu era decît frică pură, nedizolvată, ultima erecţie a unui bărbat care simţea, probabil, că în curînd o să moară. Parcă altcineva îl forţa să m-atingă şi el nu reuşea să se-mpotrivească.

Tinereţea mea funcţiona ca o pastilă oribilă, dar de care şi el, şi ea aveau nevoie urgentă. După ce o înghiţeau, începeau să se simtă mai bine: la doamna Manea îşi făcea efectul acolo, în bucătărie, în timp ce manevra cuţitul cu mîner de lemn, de unde ieşea mai binedispusă ca niciodată. Iar Geo, chiar sub ochii mei imobili, căpăta un plus de energie. După ce ne aranjam hainele şi ne îmbuibam cu bucăţile caligrafice de plăcintă, reuşeam să ne şi uităm unul la altul. Rece, amabil, fără să schiţăm nici un semn că ne-am cunoaşte şi altfel. După aia flirtau sub nasul meu şi reuşeau să mă enerveze. Oricum, nu mai aveam curajul să le zic nimic. Doamna Manea se arăta surîzătoare, de parcă atunci ar fi ieşit de la o şedinţă de refrişare. Pieile i se întindeau, deveneau elastice, iar ea nu putea să-i spună de ce l-a părăsit de fiecare dată. Singura explicaţie rostită vreodată cu voce tare: întotdeauna i se păruse că ar fi fost prea înaltă pentru el…

Eu şi Geo ne purtam ca şi cînd nu se întîmplase niciodată nimic, conversaţiile curgeau firesc şi de cele mai multe ori comentam ultimele ştiri. Ei dezbăteau mai aprins, e adevărat, pentru că, la oricîte jurnale m-aş fi uitat, nu reuşeam să mă concentrez. Şi nici să mă împac cu bărbatul care vorbea cumva de sus şi înţepat şi cu cel care ştia să facă cerculeţele alea mici şi perfecte.

Tot ce mi-a rămas de la Geo e o noapte cu miros puternic de levănţică şi cîteva zeci, poate chiar sute de cerculeţe cam de mărimea baloanelor de săpun. Încă nu-mi dau seama dacă e mult sau puţin.

Doamna Manea nu se aştepta ca Geo să moară aşa, din senin. Am încercat s-o scot din starea de depresie în care intrase, dar nu prea ştiam

cum. Nici mie nu-mi vine să cred că lucrurile s-au întîmplat atît de repede, că din bărbatul care ne vizita n-au mai rămas decît nişte cifre de ceară, murdare puţin de tort, şi o poveste de dragoste consumată la Saint-Tropez.

Mă ataşasem cumva de el, mai degrabă de mîinile lui şi de felul în care mă atingea cînd rămîneam singuri în cameră.

În acelaşi timp, n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului că făcea jocul acela pervers şi că avea nevoie de o gură de aer proaspăt. Iubirea şi afecţiunea i le concesionase, oricum, pe viaţă, doamnei Manea. O privea într-un fel care nu putea să nu te facă să suspini că oamenii ăştia n-au fost suficient de deştepţi încît să rămînă împreună.

Povestea cu Geo am senzaţia că ne-a apropiat şi mai mult. E vorba despre o porţiune de intimitate la care n-aş fi ajuns niciodată fără cerculeţele lui.

Cu toată tandreţea pe care i-am furnizat-o, Geo a crăpat. Am însoţit-o pe doamna Manea la cimitir. A plouat de dimineaţă pînă seara, a fost groaznic, pămîntul era atît de îmbibat cu apă, că nici nu ştiu cum au reuşit să-l aşeze în groapă. Nici n-am putut să văd mare lucru. Toate babele şi toţi moşii se îngrămădiseră acolo şi noi am plecat puţin mai devreme. Mai bine…

Geo s-ar fi amuzat să ne vadă cum înotam prin noroaiele din cimitir şi cum ne ţineam amîndouă de o umbrelă pe care tot el o lăsase la noi într-o seară. Mi-a trecut prin cap că printre ultimele imagini, alea derulate pe repede înainte de creierul lui Geo, trebuie să fi fost şi unele cu noi două. Am întrebat-o şi pe doamna Manea ce crede, dar n-a zis nimic. A dat din cap şi am luat-o încet spre casă. Mergeam ţinîndu-ne de braţ, dar o simţeam că se năruie pe dinăuntru. Nici dacă ar fi fost căptuşită cu rafturi pline cu borcane cu dulceaţă nu mi s-ar fi părut că la fiecare pas mai cade ceva şi se face praf şi pulbere.

Mă uitam la ea şi mi se părea că e o femeie bătrînă. Cred că a fost prima dată cînd am văzut-o aşa. Mi s-a rupt sufletul de povestea ei de la Saint-Tropez, de Geo, pe care-l lăsaserăm acolo, cu tot cu oasele lui trosnitoare, într-o umezeală imposibilă. Atunci am vorbit despre bătrîneţe şi despre moarte. Simţeam că doamna Manea avea o problemă cu vîrsta, dar niciodată nu mi-aş fi imaginat că cineva poate să sufere în halul ăsta. Să se hăcuiască pentru ceva care, oricum, se întîmplă. Chiar şi femeilor înalte şi foarte frumoase.

Şi-a lăsat disperarea să iasă la suprafaţă. Plîngea şi rîdea la intervale de cîteva minute. Nu ştiam cum s-o iau, ce să-i spun să se mai calmeze. Spaimele sale s-au lăbărţat şi au cîştigat un teritoriu important. Nu l-au mai pierdut niciodată. Cînd ne-am întors de la înmormîntarea lui Geo, parcă

odată cu noi s-au furişat în casă nişte maidanezi furioşi care îşi arătau colţii de fiecare dată cînd ne apropiam prea mult de ei.

Am înţeles că nu e uşor pentru o femeie să-şi numere cutele de la subsuoară, să-şi pipăie ridurile de la ochi sau să-şi vadă în oglindă sînii zbîrciţi. Şi nici nu e drept, în fond. Stăteam lîngă ea s-o ajut, n-avea de ce să se teamă. Dar m-am izbit de privirea ei rece. Ameninţătoare. Dacă voiam să rămîn, trebuia să îmblînzesc lighioanele pe care le lăsase să umble libere prin casă. Dar nu ştiam cum.

Într-un acces de furie, mi-a zis că Geo a murit din cauza mea, că am umblat ca o dezmăţată prin casă de fiecare dată cînd a venit pe aici şi că asta l-a tulburat peste măsură. A aruncat după mine cu nişte tacîmuri murdare care rămăseseră pe masă, mi-a zis lucruri pe care n-aş fi vrut niciodată să le aud. Oricît de mult aş fi încercat, n-am mai reuşit să adorm după criza asta neaşteptată.

Nu m-am dezvinovăţit, am lăsat-o în pace să zică tot ce-i trecea prin minte. Dacă am acceptat apropierea de Geo, n-am făcut-o decît de dragul ei. Dar ce rost avea să mai încerc să-i explic?

Am stat în pat şi mi s-au bulucit în cap o grămadă de lucruri: frînturile de fraze spuse de ea, vizitele lui Geo din ultimele luni, mîinile lui ţepene, la cîţiva metri sub pămînt. În puţinele momente în care am aţipit n-a fost bine deloc, degetele lui Geo mă căutau. Săpaseră un culoar lung şi mai aveau foarte puţin pînă să mă găsească. Străbătuseră Bucureştiul nisipos, îmbîcsit de apă, pînă cînd ajunseseră în dreptul dormitorului nostru. Fisurile se căscau şi rîcîitul unghiilor lui pe bucăţile de parchet se auzea din ce în ce mai aproape, undeva în dreptul urechii mele drepte. Între mine şi Geo mai rămăsese doar salteaua ortopedică, pe care atunci cînd dormeam, simţeam că mi se îndreaptă absolut toate oasele.

Visele mele au continuat să fie neregulamentare, epuizante. N-am mai rezistat şi am sărit ca arsă. În aşternuturile doamnei Manea nu era nimeni şi nici nu fusese. M-am dus la baie, m-am spălat, m-am uitat la faţa mea descompusă, chinuită, şi m-am gîndit că poate ar fi mai bine să plec. Foarte de dimineaţă, ca să nu mai fie nevoie de prea multe explicaţii.

Dar n-am plecat nicăieri, aveam nişte obligaţii faţă de femeia asta. N-o puteam lăsa singură exact cînd îi era mai greu, chiar dacă asta presupunea încă un efort din partea mea. Încercam din răsputeri să nu mă enervez, să nu clachez, să îndrept ce se mai putea din ce stricasem.

Poate doamna Manea avea dreptate şi Geo ar fi trăit şi azi dacă n-ar fi fost cerculeţele noastre de pe canapea. Am cedat uşor şi am ajuns să-l visez în fiecare noapte. M-am plimbat de nenumărate ori cu el pe străduţele în pantă din Saint-Tropez, pe drumul pe care îl făcuse cîndva cu doamna

Manea.

Nu mai puteam scăpa de fantoma lui Geo, trăiam într-un fel scîrbos: aveam dimineţi în care mă uitam disperată dacă nu cumva mi s-a învineţit pielea. Era foarte posibil să şi gem, uneori, în somn. Mi se făcea foarte jenă de visele mele şi de respiraţia lui accelerată, bătrînă, moartă. Foarte curînd, am avut senzaţia că ea ştie ce mi se întîmplă şi că ar putea să mă ajute. Să mă scape. Nu mă mai puteam concentra, îmi fugea pămîntul de sub picioare. Oboseala acumulată în ultimele săptămîni m-a făcut să nu mai fiu în stare să lucrez nimic. Tot ce ştiam despre mine se îndepărta. Doamna Manea era singurul punct de sprijin, dar nu mă ajuta, abia dacă-mi vorbea.

De la moartea lui Geo ne pierduserăm bucuria. Lîncezeam. Zilele deveniseră doar nişte piei uscate, inutile. Ea îmi tot repeta că timpul trece repede şi iremediabil atunci cînd ai depăşit şaizeci şi opt de ani. Vîrsta mea nu conta, oricum uitasem de ea. Parcă aveam o sută douăzeci, un iubit mort la cîţiva metri sub pămînt şi-o prietenă care credea că din cauza mea făcuse bietul Geo atac de cord.

Nu eram acolo cînd s-a întîmplat. Şi nici măcar nu-l considerasem pe Geo iubitul meu. Nenorocitele alea de cerculeţe s-au scurs din povestea de tinereţe a doamnei Manea, de la Saint-Tropez, pe o canapea confortabilă a cărei tapiţerie fusese recondiţionată de curînd.

Dar doamna Manea ştia mai mult decît s-a întîmplat vreodată. Poate că ea ne-a împins unul în braţele altuia, ca după aia să mă învinovăţească. Din păcate, Vali, nu mai sînt sigură de nimic.

Ne-am mai liniştit, i-am spus doamnei Manea că am vrut să plec şi m-a rugat să-i promit că nu-i fac asta. Pentru nimic în lume. E dificil să trăieşti cu cineva, prietenia te duce într-o zonă pe care nu mai ştii cum s-o gestionezi. M-am tot întrebat: unde începeam eu şi unde se termina ea? Poate ne-am apropiat prea mult într-un timp scurt şi pentru mine nu mai contau lucrurile care, în mod normal şi în altă situaţie, m-ar fi făcut să dispar.

Foloseam aceeaşi baie, periuţele noastre de dinţi stăteau una lîngă alta într-un pahar de inox. Mi se părea că, de fiecare dată, înainte de a se aşeza pe veceu, doamna Manea spăla colacul de plastic. Dacă n-ar fi fost aşa, de ce-l găseam ud cînd mă duceam la toaletă după ce fusese ea?
Cu toate astea, refuzam să cred că încă mă considera o străină, după tot ce împărţiserăm de cînd locuiam împreună.

*

Trebuia să găsim ceva care să ne salveze. Să ne apropie din nou. Să ne scoată mirosul lui Geo

din piele. După cîteva zile sau săptămîni în care ne lăsaserăm acoperite de o pojghiţă subţire de mucegai, doamna Manea a început să dea semne de revenire la viaţă.

Şi-a întors sufletul veştejit pe toate părţile pînă a dat de un alt iubit. Imediat şi-a dorit să mi-l arate. Voia să ne împrietenim şi asta o ţinea în priză, îi dădea un scop bine determinat în viaţă. Şi mie la fel. Gîndul că s-ar putea să-l avem, cîndva, în faţa ochilor îmi zbîrlea părul de emoţie. Eram conştientă că urma să aruncăm vieţile noastre în aer cu totul de dragul unor priviri de demult pe care ea spera să le regăsească intacte. Nu voia nimic mai mult, aşa îmi spunea tot timpul. Şi eu, iarăşi, o credeam.

Nici un efort nu părea prea mare pentru cauza noastră. Nu mai trăiam pe strada Domenii, ci într-o casă sub asediu, căreia îi puseserăm roţi şi o mutam în funcţie de ce se întîmpla în vechea poveste de dragoste a doamnei Manea.

Geo începea să se dezmembreze, cerculeţele lui se fleşcăiau, nu-l mai visam prea des şi nici nu mai vorbeam despre el aproape deloc. Mă mai împiedicam din cînd în cînd de mîinile lui prin casă, dar nu mă impresiona prea tare. Le dădeam la o parte. Saint-Tropez-ul se topea, era în fiecare zi mai departe.

Aşteptam. Ne pregăteam. Aerul din casă vibra. Domna Manea mi-era din ce în ce mai dragă.

Fierbeam apă şi beam multe ceaiuri pentru slăbit. Apoi ni se făcea foame şi mîncam ca proastele şi iarăşi rîdeam şi în casă mirosea ca-n romanele cu adolescente care vorbesc pînă tîrziu în noapte aceleaşi lucruri, pînă la epuizare.

Nu ştiu de unde aveam bani, din ce trăiam, dar asta părea să nu fie o problemă. Cel puţin nu pentru moment. Îmi doream cu toată puterea ca zilele alea să nu se mai termine.

Ne îndrăgosteam. Parisul începea din dreptul uşii noastre de la intrare. Nu semăn cu nimic din ce mai citisem pînă atunci. Doamna Manea îl ambalase pentru mine în cea mai preţioasă foiţă de cadouri. Mi-l oferise sub formă de clătită caldă, înnebunitoare, făcută pe o plită direct în stradă. Sub formă de croissant îmbibat de un gust atît de puternic de cafea, că mă apuca tremuratul. Ameţeala. Îl ţineam pe limbă şi nu mă încumetam să înghit nici o bucăţică.

Un carusel începea să se învîrtească din senin şi douăzeci de căluţi rotofei şi lucioşi se prelingeau pe lîngă mine. Îmi zîmbeau. Erau identici. Copiii care i-au călărit atunci sînt acum nişte bătrîni în bastoane. De asta cred că mi s-a făcut atît de frică să urc în cutiile somptuoase. Hoinăream învelite în nişte haine lungi şi ne ascundeam cît puteam de bine de vînt. Ea

purta un palton cloş, care i se strîngea în dreptul taliei. Eu eram un pliu de la haina ei amplă de stofă maron.

Ei doi încă nu se întîlniseră. Parcurgeam la două perechi de paşi străzile întortocheate. Doamnei Manea i-ar fi trebuit un ghid ca să-şi amintească exact numele străzilor importante pe care a umblat atunci. Mă mulţumeam cu nişte indicaţii aproximative, patinate. Îmi desena Parisul pe o foaie de matematică, chiar dacă nu era o hartă adevărată, mă pierdeam printre dreptunghiurile pe care scria Montparnasse, Saint-Germain. Pentru mine unele locuri sunau cunoscut de la lecţiile din manualele de şcoală. Aveau o vagă legătură cu Matisse sau Proust, cu Rimbaud sau cu Baudelaire. O aiureală. Parisul doamnei Manea îmi plăcea din ce în ce mai mult.

A venit seara în care am coborît la staţia de metrou Saint-Georges. Ne-am învîrtit printre cafenele şi prăvălii. Am luat-o pe jos spre Place Pigalle. Descoperisem mult prea multe reclame luminoase şi toate se aprindeau în acelaşi timp. Mi-ar fi trebuit nişte ochelari care să mă ferească de neoanele fosforescente. Îmi doream să ne rătăcim, ea mă smucea. Alunecam peste capacele de canale, geamurile vitrinelor se ridicau şi puteam să ating o grămadă de lucruri scumpe fără să mă ia nimeni la rost. Mesele de pe trotuar, pe lîngă care treceam, rotunde şi acoperite cu granit, păreau uitate acolo de cîteva sute de ani.

Mult prea grăbite. N-aveam de ce să ne oprim. Întîlnirea măreaţă nu se consumase. Doamna Manea avea toată libertatea: să bîntuie pe străzi, să se bucure de fiecare piatră din pavaj, de cheiurile unde suflă un vînt care te spulberă în orice anotimp.

În felul meu îl îndrăgisem pe Geo, dar ce folos…

Povestea nouă nu începuse, iar ea nu tresărea la fiecare colţ de stradă. Golul de aer din stomac nu se instalase încă.

Doamna Manea avea cu cîţiva ani mai mult decît în perioada Saint-Tropez. Mi se părea că o schimbaseră în bine, trăsăturile i se relaxaseră, iar faptul că trăise la Paris o făcuse să capete acel gen de cochetărie difuz şi aromat ca praful de zahăr pudră de pe prăjiturile cu foetaj. Îşi pierduse aerul unei femei din Est. Picioarele îi păşeau apăsat pe bulevarde. O urmăream cu sufletul la gură cum descoperă tot felul de locuri.

Cînd intra într-o cafenea, inspira mai întîi fumul de ţigară adunat de peste zi. Parisul, mi-a zis ea, exact aşa miroase, a tutun combinat cu lemn proaspăt lăcuit. Se aşeza pe un scaun la bar şi îl urmărea pe tipul cu şorţ de după tejghea. Înainte de orice, se arunca zaţul din maşina de făcut cafea. Nici unul dintre ei nu se grăbea. Atunci cînd levitezi, ai gesturi moi şi privirea pierdută.

Doamna Manea nu ştia ce va face în ziua următoare şi nici ce o aştepta la capătul străzii.

Îşi închiriase o cameră modestă la Place de la République, înghesuită şi destul de jerpelită, dar nu-i păsa. De pe geamul ei, care dădea într-o curte interioară, putea să vadă cel mai luminos apartament de pe pămînt. Cel cu ferestre de sus pînă jos şi cu o mulţime de plante agăţătoare. O zărea uneori pe fata care locuia acolo şi îi venea să se ducă la uşa ei şi s-o întrebe dacă o casă te poate face măcar un pic mai fericit.

N-avea nici o îndoială că oamenii se împart în cei care trăiesc la turaţie maximă şi cei care, ca nişte funcţionari conştiincioşi, nu fac altceva decît să le consemneze vieţile. Şi uite că exact cu asta mă ocup eu acum. Şi n-am de ales, Vali…

În fiecare seară, doamna Manea alerga acasă la ora opt fix, să prindă momentul în care vecina ei aprindea toate luminile şi se plimba prin casă. Îşi trăgea un scaun cu spătar de lemn şi se aşeza la post, lîngă perdeaua îmbîcsită de praf. Aştepta atentă următoarea mişcare. Se ruga ca femeia de alături să zîmbească, altfel casa cu geamuri cît un perete n-ar mai fi avut nici un rost. De multe ori nici nu reuşea să-i vadă faţa, parcă ar fi înghiţit o lanternă, aşa de tare îi iradia tot corpul. Conturul acela luminos îi crea doamnei Manea o dependenţă dureroasă. M-am gîndit că, fără să-şi dea seama, poate se îndrăgostise de fata aceea. Altfel de ce o aştepta să se fîţîie prin toată imensitatea aia de cameră, să citească tolănită pe canapea, să se uite la televizor sau să primească vizite la ceas de seară?

Nu puteam să nu mă întreb din ce în ce mai des: pe mine doamna Manea oare mă plăcea cu adevărat?

Îmi povestea şi în faţa mea se ridica un acvariu mobilat impecabil. Cum arăta femeia aceea? Obişnuia să umble dezbrăcată prin casă? Mi-era foarte ciudă că puneam atîtea întrebări, ar fi trebuit să am răbdare, mai ales că ştiam că lucrurile se vor lămuri pe parcurs. Cînd eşti singur într-un oraş străin, îţi inventezi tot felul de cîrlige care să te ţină la suprafaţă. O înţelegeam foarte bine pe doamna Manea cînd vorbea despre asta. Cunosc senzaţia: toţi oamenii pe lîngă care treci se duc undeva, se gîndesc la cineva drag care a rămas acasă sau, din contră, a plecat şi îi aşteaptă deja. Nenumărate fire de aţă s-au înfăşurat în jurul lor, sînt legaţi strîns unii de alţii şi oricît de bine ar disimula libertatea, dungile roşii-vineţii de la strînsoare îi dau de gol. Doar cei complet singuri se furişează pe lîngă ei, n-au nici un semn pe piele care să vorbească despre o apartenenţă, fie ea şi de scurtă durată.

Nu ieşeam prea mult din casă, n-aveam de ce. Dar, atunci cînd se întîmpla, duceam cu mine şi gîndul că o am pe doamna Manea şi ea pe

mine. Şi păşeam altfel pe stradă. De cînd eram împreună, ne crescuseră un fel de cleşti pe tălpile de la încălţări. Nici nu ne-am dat prea bine seama cînd s-a întîmplat, dar eu mă bucuram. Speram din tot sufletul că şi ea. Mă enerva că tărăgăna lucrurile şi că mă fierbea la foc mic. Deocamdată aveam o ilustrată de la Paris în care doamna Manea o monitoriza seară de seară pe vecina sa de alături. N-aş fi crezut-o în stare de atîta perseverenţă. Numai că singurătatea te jupoaie de viu, îţi smulge pielea şi îţi lasă carnea la vedere.

M-a atenţionat că trebuie să intru în povestea ei cu totul ca să poată să o spună mai departe.

Se întîmpla aşa: cîteva seri la rînd mă aşezam în pat, dar adormeam încolăcită în jurul unui spătar de lemn. Eram acolo, îmi sprijineam bărbia de muchia scaunului şi Parisul forţa geamurile. În agitaţia de afară, tot ce-mi doream era să reuşesc să mă baricadez pentru un timp în camera aia mică şi să mă uit la fata din acvariu. Doamna Manea era nefericită acolo, în încăperea cu tapetul îmbibat de igrasie. Se trezea dimineaţa, dar nu găsea nici un motiv suficient de puternic să se smulgă din aşternuturile uzate şi să coboare în stradă.

Dormeam una lîngă alta, mîncam aceleaşi chestii şi defecam reziduuri foarte asemănătoare. Poate asta înseamnă o familie: un proces lung, detectabil printr-o simplă analiză bacteriologică. Îi simţeam doamnei Manea, cea din faţa geamului de la Paris, fiecare muşchi încordat. Nu mai avea mult pînă să se hotărască să sune la uşa apartamentului cu geamuri imense. Am întrebat-o cît, dar n-a vrut să-mi spună. A ţipat că mă grăbesc ca fetele mari la măritat, în loc să mă uit pe geamul ăla pînă mă ustură ochii.

Apoi, din senin, a trebuit să-i zic cum o cheamă pe fata de la Paris. I-am răspuns fără să clipesc. Brusc mi se făcuse frică de privirea fixă a doamnei Manea şi de rictusul nesuferit din colţul gurii. Cresta mai tare decît un cuţit şi mi-a trecut prin cap că ar fi putut să mă şi înghită şi să lase în urmă doar nişte franjuri de material textil de la hainele mele şi, eventual, nişte fîşii de piele palidă, cu o carenţă din ce în ce mai vizibilă de vitamina D. Mai bine s-ar fi crăpat pardoseala, bucăţile de gresie din bucătărie, decît să nu nimeresc numele pe care nu mi-l spusese niciodată. Eram sigură că ar fi apucat-o pandaliile şi ar fi urlat că-şi răceşte gura de pomană cu mine, fără să merit nimic din toate astea.

Dar undeva, în mintea mea, s-a deschis o plasă de siguranţă. Aşa se face că am asamblat nenorocitul ăla de nume din nimic, din nişte inflexiuni ale vocii sale răguşite. Cu un minimum de efort l-am rostit. N-a comentat, dar am văzut-o că nu i-a convenit că-l nimerisem şi şi-a strîns, una cîte una, dungile plisate de pe buza de sus. Urma să mă pîndească după fiecare buclă a poveştii. Simţeam că nu voi mai scăpa nepedepsită.

Uneori îşi pierdea cumpătul. Ajungeam în cel mai neplăcut moment al convieţuirii noastre. Nu mai apucam decît să-mi încrucişez amîndouă braţele şi să mă feresc cît pot de mîinile ei rele, complet necunoscute. Degetele i se detaşau de restul palmelor şi aruncau în aer nişte steluţe verzi-lipicioase, aşa cum vezi uneori dimineaţa dacă faci duş înainte să mănînci. Din părul meu cam nepieptănat coborau pe spătarul fotoliului care îmi fusese arondat şi se ridicau din nou pe rafturile din cameră. Nu mai ştiam cum găseau drumul şi se întorceau la cartilagiile doamnei Manea.

Ştiu, Vali, ar fi trebuit să protestez. Îmi repet de nenumărate ori că nu aveam de ce să-i suport accesele de furie. Dar ceva mă oprea. O slăbiciune veninoasă îmi paraliza membrele şi îmi încleşta gura. Îmi spuneam ca de fiecare dată: „Ce dracu'? Nimeni nu e perfect, n-o să-i ceri tocmai ei asta". Gîndul ăsta redimensiona faptele; momentele delicate deveneau nişte spaţii albe, bine camuflate.

Singurul lucru cu adevărat palpitant se întîmpla undeva la mii de kilometri distanţă. Număram minutele care rămăseseră pînă cînd doamna Manea se va ridica de lîngă mine, îşi va lua inima-n dinţi şi va suna la uşa apartamentului de vizavi. Dedublarea în care trăiam mă ameţea. Eram în aceeaşi casă, dar, de fapt, numai hainele noastre mai rămăseseră să zacă acolo, în timp ce noi ne supseserăm burţile, ne ţinuserăm respiraţiile şi ne subtilizaserăm fără să deranjăm nimic.

La Paris, în seara despre care-mi vorbea doamna Manea, s-a blocat uşa. Din senin, pentru că yala nu fusese reparată ca lumea şi avea, probabil, aceeaşi vîrstă impresionantă ca şi imobilul. A tras de ea minute în şir, a încercat apoi s-o forţeze cu un briceag. N-a vrut să se lase deschisă cu nici un chip. Afară se întunecase deja şi ştia că, dacă începe să ţipe şi să bată în uşă, nu va veni nimeni s-o ajute să iasă. Nu la ora aia, cel puţin. Dimineaţa ar fi avut şanse mai mari să audă cineva zgomotul şi să anunţe administratorul.

Geamul de la cameră dădea spre acea curte interioară. A învîrtit de mîner pînă cînd tija de metal a sărit de la locul ei. S-a auzit scîrţîitul de tocărie veche, umflată de la umezeală, şi cîteva aşchii de vopsea albă s-au desprins de pe cele două rame de lemn. A stat apoi în genunchi pe pervaz şi s-a uitat dacă poate să ajungă jos în siguranţă. Trebuie să fi fost trecut de nouă şi ceva din moment ce în apartamentul de alături ferestrele erau deja luminate. Îi tremurau picioarele cînd a coborît, chiar dacă s-ar fi gîndit la ce era mai rău, tot n-avea nimic de pierdut. Nu s-ar fi aruncat în gol cu bună ştiinţă, de asta încă e sigură. Nu se încălţase ca să poată să aibă aderenţă mai mare. Pedichiura şi-o făcuse chiar în seara aia, picioarele ei arătau impecabil, fiecare unghie fusese rotunjită şi primise cîte o picătură de ojă

sidefie.

De cînd se ştia se gîndise că trebuie să ai lenjerie de bună calitate şi să fii epilată, pentru că nu se ştie niciodată unde ajungi sau cînd ţi se poate întîmpla o nenorocire. Nimic n-o dezgusta mai mult pe doamna Manea decît imaginea ei în dezordine şi amănuntele care pot face diferenţa, în orice situaţie, între o femeie îngrijită şi una indolentă. Prima dată cînd m-a chemat în dormitor şi am găsit-o întinsă pe pat, cu fusta ridicată şi cu picioarele răsucite, am crezut că a păţit ceva, că s-a chircit de durere. Cînd colo, ea făcea un fel de repetiţie morbidă: cum ar arăta dacă ar cădea pe stradă dintr-un motiv sau altul. La început, cînd am văzut-o cum poza în ipostază de manechin, mi-a venit să rîd. Dar mi-am dat seama că nu era momentul potrivit. Şi, în nici un caz, nu asta aştepta de la mine. Ce să-i fi zis, că totul părea în ordine? Am scanat-o cu privirea de sus pînă jos, de la bareta împletită a sandalei pînă la unghiile de la mîini. Nu i-am zărit nici măcar un fir de păr nelalocul lui.

Mie nu mi se pare aşa de important, de aia mi-a atras atenţia că exista un aparat de ras în baie. M-am simţit extrem de prost, dar mi-am dat seama din nou că doamna Manea îmi monitoriza fiecare mişcare, fiecare milimetru de păr răsărit pe picioare. Cred că ştia exact cîte înghiţituri iau la fiecare masă. De asta mă şi apuca un fel de lehamite şi nici nu-mi mai venea să mă ating de aranjamentele cu care decora farfuriile noastre. Preferam să deschid frigiderul şi să înghit, direct din pachetele învelite în hîrtie, cîte o bucăţică de şuncă sau de caşcaval.

Credeam că vor veni din nou vremuri bune pentru noi dacă doamna Manea se hotăra odată să coboare de pe nenorocitul ăla de pervaz. Mă abţineam să nu strig: „Madam, coboară! Pot să bag mîna în foc că n-o să păţeşti nimic nici acum şi nici mai tîrziu!“.

*

În perioada aia s-au schimbat multe. Doamna Manea devenise mai drăguţă ca niciodată, îi luceau ochii într-un fel care îmi tăia răsuflarea. Nu-mi venea să cred cît de tonică putea să fie şi cît de bine mă făcea să mă simt chiar şi în momentele cele mai inconfortabile ale poveştii sale de la Paris.

Aşa cum mi-am imaginat, a coborît desculţă în seara aia în curtea interioară. De geamul studioului de vizavi o mai despărţeau vreo 15 metri în linie dreaptă. Trebuia să bată la uşă, să vorbească cu fata care locuia acolo şi să-i spună, cît mai simplu cu putinţă, că e fascinată de casă şi că ar da orice s-o lase să intre şi să doarmă acolo o noapte. Putea fi riscant. Cînd te trezeşti cu o necunoscută la uşă, te poţi speria foarte rău. Dacă intri în panică, pui mîna pe telefon şi suni la poliţie, la pompieri, la spitalul de

nebuni.

Totul s-a petrecut, însă, mult mai simplu. Doamna Manea a apăsat pe întrerupătorul de la parter şi s-au aprins luminile de veghe de pe scara clădirii. S-a luat după aburul care urca şi s-a oprit în dreptul uşii de la etajul 2. N-a mai stat pe gînduri, a bătut de cîteva ori. A durat aproape un minut pînă cînd s-au auzit clar nişte paşi care veneau spre ea. Melodia din casă rămăsese în urmă; de abia i se distingeau acordurile. De versuri nici nu putea fi vorba. Nu se înţelegea absolut nimic.

Doamna Manea îşi ţinea aerul în piept ca să scape de bubuiturile inimii care îi ajunseseră pînă la tîmple. Să deschizi o uşă e cel mai firesc lucru din lume. La fel şi să aştepţi zgomotul de yală. Clamp-clamp şi s-a trezit faţă în faţă cu silueta pe care o văzuse, seară de seară, învîrtindu-se prin apartament.

La început nici una dintre ele n-a zis nimic. S-au măsurat din priviri. Tălpile goale ale doamnei Manea au rimat cu cele ale stăpînei casei. Ea susţinea că aveau aceeaşi culoare de ojă şi forma degetelor foarte asemănătoare. Nu i-a mai zis nici de ce-a venit, nici pe cine caută, doar că locuieşte alături. A fost poftită să intre şi să se aşeze. Pe măsuţa scundă, dreptunghiulară, din lemn deschis la culoare, fuseseră aşezate două pahare cu picior şi-o sticlă de vin roşu. Doamna Manea s-a gîndit că femeia aştepta, cu siguranţă, vizita cuiva, altfel de ce să fi fost toate lucrurile pregătite?

Se simţea bine acolo pe canapea, trăgînd cu coada ochiului la ferestrele înguste de la camera ei, pe care o lăsase în urmă. Nu-i venea să creadă că avusese curaj să intre în casa pe care o visase de atîtea ori, de cînd se afla la Paris. Era ceva în atmosfera de aici care o moleşea, îi făcea pleoapele grele şi îi astupa urechile cu dopuri de plută. Se străduia să se concentreze, ca să nu adoarmă şi să o sperie pe gazdă. Încă puţin, îşi făcea ea curaj, să se termine şi fraza asta despre cum a ajuns la Paris tocmai din România şi de cît timp se afla acolo. Şi-a lăsat capul să atîrne greu pe spătarul rotunjit. Fiecare bucăţică de corp şi-a găsit drumul spre cel mai binefăcător şi mai profund somn. I-a trecut prin cap că ar putea să i se spună orice, la o adică, şi că va muri în scurt timp dacă nu deschide odată ochii, că tot n-ar fi putut să se smulgă din cleiul gros în care păşise.

Nu suferea de nici o boală necunoscută, pur şi simplu tot corpul i se îngroşase şi avea o nevoie incontrolabilă de odihnă. Cînd a simţit că nu mai poate să-şi ţină ochii deschişi, şi-a lăsat pleoapele să cadă şi nu s-a mai gîndit la nimic. Geamurile s-au ridicat în întregime, pereţii încăperii s-au rabatat şi doamna Manea a adormit pe o platformă suspendată deasupra celui mai luminos oraş. Mai ştia că i s-a aşezat o pernă micuţă sub cap şi s-a

ghemuit pe canapeaua pe care fusese invitată să ia loc cu cîtva timp înainte. A rămas acolo o noapte întreagă, în care nu ştie exact ce s-a întîmplat, doar că lentoarea aia i s-a strecurat în suflet.

Cîndva, după miezul nopţii, cînd se făcuse destul de rece şi picioarele îi amorţiseră, doamna Manea a deschis ochii. A încercat să se dea jos din pat, dar ceva a oprit-o. Respira cu grijă, să nu facă prea mult zgomot. Din camera alăturată se auzeau, cît se poate de clar, gemetele unor oameni surprinşi în plin act sexual. N-avea cum să i se pară, cînd e vorba de sunetele alea, nimeni nu se înşală.

Femeia care o primise nu mai era singură. Vocea îi răsuna în fiecare colţ al casei. Totul vibra, iar geamurile crescuseră la loc. Doamna Manea nu avea unde să se ascundă. Stătea nemişcată şi asculta. De la un punct încolo îşi ciulise urechile şi aştepta momentul culminant. Dar scîncetul cel mai cutremurător a venit mai tîrziu, după ce sudoarea li se amestecase şi respiraţia i se reglase cu a lor. Şi, mai ales, după ce se întrebase de o sută de ori ce dracu' caută într-o casă străină, într-o relaţie despre care nu ştia absolut nimic, nici măcar cum arată cei doi, dacă se iubesc sau doar fac amor uneori.

Doamna Manea se insinuase între amanţi, mintea i-o luase razna şi gemetele de plăcere nu mai veneau din exterior. Erau, într-un fel, şi ale ei. Se îndrăgostea de un bărbat pe care nu-l văzuse încă la faţă.

Recunosc, mi-era puţin jenă de emoţia ei şi de felul în care închidea ochii cînd povestea cît de puternic s-a simţit atrasă de Ian. O priveam şi încercam să nu mă gîndesc la nimic, nici măcar la bărbatul care se mişca atît de aproape de noi. N-aveam voie nici să-mi trec mîna peste coapsele lui musculoase, ca din greşeală.

Dorinţa ei a parcurs atunci un drum lung. A spart cărămizi, a contrazis toate teoriile despre dragoste în care ochii joacă rolul cel mai important. Nu se văzuseră încă, dar cînd el a ieşit din cameră să se ducă la bucătărie, doamna Manea ştia că nu mai sînt doar nişte necunoscuţi care dormiseră despărţiţi de un zid. S-a foit şi zgomotul l-a făcut să-şi întoarcă privirea. Nu mai mult de o secundă. I-a făcut cu mîna şi a intrat în bucătărie. S-a auzit apoi uşa de la frigider, pe care e sigură că a proptit-o cu piciorul cît timp a băut ceva rece, fără să se mai complice să-şi toarne în pahar. Se ruşinase şi ar fi vrut să dispară în următoarele minute şi să nu se mai împiedice nimeni de ea în casa cu geamuri imense. N-a fost să fie. L-a aşteptat, cu ochii cît cepele, să treacă din nou prin încăpere şi, eventual, să-i zărească şi jumătatea cealaltă a corpului, indecent de gol în lumina lunii.

La fel de firesc, el s-a oprit la capătul canapelei, s-a lăsat pe vine şi fără să apuce să se dezmeticească, buzele lui reci şi puţin acidulate le-au

găsit pe ale ei. Mi-a mai spus că feţele lor, suspendate printre acoperişuri, turnuri şi felinare, păreau făcute din tablă lucioasă.

Din camera alăturată s-a auzit, la scurt timp, stăpîna casei:

— Ian, să-mi aduci, te rog, şi mie un pahar cu apă!

Ca şi cînd feţele le-ar fi fost făcute din pămînt foarte uscat, le-au crăpat în mii de bucăţi. Teleghidat, bărbatul i-a şoptit doar atît doamnei Manea:

— Nimic din ce vezi nu e adevărat!

Apoi s-a ridicat şi s-a întors în bucătărie după paharul cu apă cerut. Ea l-a aşteptat, dar la întoarcere nu s-a mai oprit lîngă canapea, a deschis uşa cu grijă şi a intrat direct în dormitor. Orele care au urmat şi le amintea bine. A trecut prin toate stările posibile, s-a perpelit ca peştele pe uscat şi a urît-o profund pe femeia care întîi o găzduise şi apoi ţipase de plăcere. A început să fie atentă la lucrurile din casă, la fotografiile înrămate şi împrăştiate pe scrin. Trebuia să afle ce legătură exista între cei doi şi asta înainte să se facă dimineaţă. Îşi dorea să fie o poveste pasageră, fără obligaţii, să nu aibă prea multe lucruri de împărţit unul cu celălalt. Cînd reuşea să le confecţioneze destine separate, intersectate accidental, i se părea că gemetele femeii începeau să se audă din nou, la volum maxim.

În pozele familiei apăreau o mamă şi un tată, grizonaţi şi surîzători, cu ochelari de soare şi îmbrăcaţi sport. Şi, din cînd în cînd, un frate şi o soră. În fiecare combinaţie transmiteau un aer de familie fericită şi unită. Nici urmă de bărbatul care o sărutase cu cîteva ore înainte. Doamna Manea îl căutase pe sub toate braţele întinse, dar era clar că nu participase la nici una dintre şedinţele foto. Mai exista posibilitatea ca, în ultimii ani, chiar el să fi făcut pozele respective. Şi-atunci, dacă erau atît de apropiaţi şi îl prezentase familiei, de ce nu locuiau împreună în casa cu ferestre imense?

Într-una din seri mi s-a părut că Geo stătea lîngă bibliotecă, sprijinit cu cotul de cadrul de lemn, şi asculta ce s-a întîmplat după vacanţa lor la Saint-Tropez. Îmi venea să-i fac semn doamnei Manea să se oprească, poate nu voia să-i deschidă lui Geo uşa casei de la Paris. Printre norii ei de fum de ţigară, Geo găsise un moment bun şi se furişase în povestea noastră cea nouă. Se rătăcise, nu mai înţelegea nimic şi-mi făcea semne disperate să-l ajut. Nu puteam s-o întrerup pe doamna Manea şi, oricum, el ar fi trebuit să dispară de mult şi să mă lase în pace pentru totdeauna.

Cum să fi recunoscut că mi-e dor de el şi că ar fi fost chiar plăcut, uneori, să mă ţină în braţe, aşa, cu mîinile alea galbejite şi pătate de pistrui maronii? De iubit nu ştiu dacă l-am iubit. Dar în urma lui rămăsese o căldură parfumată. Aş fi vrut să-l mai pomenesc din cînd în cînd, să nu-l las pe Geo să moară de tot, dar doamna Manea n-avea chef de sentimentalisme

din astea. Mintea îi era cu totul în altă parte…

Ea vorbea în continuare. Nu băgase de seamă că mai e cineva cu noi în cameră. Cum nu reuşeam să-mi dezlipesc ochii de lîngă fereastră şi nici să-l împing încă o dată pe Geo pe lumea cealaltă, am rugat-o pe doamna Manea să reluăm povestea a doua zi şi să mă lase să mă duc la culcare. Am ştiut că Geo va veni cu mine în pat şi va rămîne acolo pînă dimineaţă.

*

În povestea de la Paris lucrurile s-au complicat. Parcă nu mai reuşeam să ieşim din noaptea aia şi nici să scăpăm de întuneric. Deşi afară era vară, lumina n-ajungea pînă la noi. Se oprea în dreptul geamului.

Am rămas blocată lîngă canapeaua pe care doamna Manea n-a mai închis ochii nici o secundă după ce bărbatul s-a reîntors în dormitor. Gemetele pe care ea le auzise se amplificau. Le aveam în urechi toată ziua. Poate de asta m-am şi gîndit la Geo atunci. Oricît aş fi vrut să rămîn lucidă, nu cred că aveam cum. Încercam să scap, dar asta nu se întîmpla pînă cînd doamna Manea nu se hotăra să facă un gest şi să ne apropiem de Ian şi mai mult. Era foarte prezent, dar încă nu puteam să zic că-l cunosc. În dormitorul parizian nu se aprinsese nici o lumină.

Ian a aşezat paharul cu apă pe noptieră şi a sărutat-o pe frunte pe femeia care stătea în pat şi îşi trăsese cearşaful pînă la bărbie. Doar picioarele îi rămăseseră complet descoperite. S-a întins, şi-a lipit gamba de pulpa ei.

Doamna Manea nu-şi revenea. Cum îi venise lui Ian să se ducă direct spre ea? Ce-l făcuse să creadă că nu va protesta şi că, din contră, chiar îl aştepta? Susţinea că n-a fost doar un sărut cu un necunoscut. Aş fi preferat varianta asta. Avea dreptate doamna Manea, habar n-aveam cum e ca doi oameni să simtă că se electrocutează şi că, dacă nu se opresc la timp, vor fi atraşi în cel mai mare bucluc şi tot nu contează. Nu le pasă cîtuşi de puţin.

Dincolo de buzele lor, ale lui lipicioase şi ale ei uscate şi muşcate pînă la sînge, mai era ceva în cameră. Un gol de aer profund, o senzualitate fără margini, care îi pîndea mai ceva ca un animal speriat şi flămînd. Pînă s-a luminat de-a binelea afară, cum aţipea, doamna Manea intra într-un coşmar fără fund, reluat de nenumărate ori fix de unde îl lăsase.

Doar atît mai aşteptam: să se facă dimineaţă la Paris. Să se vadă toţi trei la faţă şi să vorbească despre cum le place să bea cafeaua, despre ce mănîncă dimineaţa la micul dejun. Cel mai bine pentru ei ar fi fost să coboare la cafeneaua din colţul străzii şi măcar unul să-şi aprindă o ţigară şi

să reuşească să spulbere fîstîceala pe care au adus-o cu ei de sus. Ştiam că doamna Manea avea o slăbiciune pentru croissante. Eram sigură că n-avea de ce să se abţină nici atunci. Mi-o imaginam cum va cere unul din coşul de pe tejghea şi va ronţăi strat după strat învelişul lui dulce şi parfumat.

Dar doamna Manea a devenit din ce în ce mai nervoasă. Ne aflam într-un punct încîlcit al poveştii. Mă prindeam cu mîinile de marginile fotoliului, cu gîndul că asta o să mă ajute să nu mă mut în altă parte. Cu greu mai făceam alte lucruri. Mă trezeam doar ca să aibă cui să-i spună ce s-a întîmplat mai departe. Cînd rămîneam singură acasă, mă întreţineam cu Geo şi atunci lucrurile se mai limpezeau, parcă. De el mă simţeam cel mai apropiată şi mă bucuram că se întorsese. Îl iertasem că ne speriase şi ne făcuse să umblăm cu lumînări şi flori pe-o vreme cîinoasă.

Doamna Manea părea că nu ne-a descoperit încă secretul: conversaţiile noastre pline de tandreţe şi de tot felul de „tachinării“ din living, cînd ea pleca la cumpărături.

De Ian nu reuşisem să mă apropii. Nu ştiam de unde să-l apuc. Asta mă scotea din sărite şi mi-l făcea antipatic. La fel i se părea şi lui Geo, dar să zicem că nu se pune, din moment ce el avea şi alte motive să fie gelos.

Cînd mă uitam pe geam, descopeream cu surprindere că toate clădirile rămăseseră la locul lor. Afară nu se schimbase mare lucru. Nimeni nu-mi simţea lipsa, de fapt. Nu mai ştiam cît timp trecuse de cînd nu mai ieşisem din casă şi nici dacă mai puteam să merg pe jos măcar un kilometru fără să mă prăbuşesc.

Doamna Manea avea o sacoşă cadrilată cu două roţi şi în ea căra un anotimp după altul. Dacă n-ar fi fost legumele, salata, căpşunile, probabil că nu mi-aş fi dat seama că venise cu adevărat vara. Pleca şi mă închidea în casă. La început îmi zicea că n-avem decît un singur rînd de chei de la uşă. De obicei nu mă enerva chestia asta şi nu mă plîngeam, pînă într-o zi, cînd mi-am dat seama că nu aveam chef să fac nici ordine, nici să-l ascult pe Geo. Însă nici să ies la o plimbare pe stradă n-aş fi putut.

Doamna Manea reuşea, însă, să-mi distragă imediat atenţia. Mi-a confirmat că, în dimineaţa aceea, ea şi Marie au coborît să bea o cafea şi că, mai tîrziu, după ce cofeina i se împrăştiase în sînge şi îi căscase în stomac o gaură nesuferită, a mîncat şi un croissant. S-au dus la o cafenea mai îndepărtată. Nu s-au oprit la cea din colţul străzii unde locuiau amîndouă. Simţeau nevoia să se trezească, să ia în faţă aerul înţepător al unor străzi complet goale. Prăvăliile nu se deschiseseră; grilajele de fier rămăseseră trase şi cartierul părea abandonat. Cred că ţi s-ar fi strîns inima şi dacă ai fi nimerit acolo după o noapte mai puţin agitată.

Oricît de tare aş fi vrut să-i văd, în sfîrşit, pe toţi trei eroii poveştii,

trebuia să mă mulţumesc doar cu cele două femei.

Doamna Manea a deschis uşa batantă a cafenelei şi au intrat amîndouă în încăpere, în acelaşi timp. Singurele fiinţe treze se adunaseră acolo. Nimeni nu vorbea şi nici ele n-au făcut-o de la început. După ce aburii din ceştile lor s-au ridicat în tavan şi le-au ajuns pe la nas şi cuplurilor de îndrăgostiţi din fotografiile agăţate pe pereţi, Marie a început să se scuze. Îi era foarte jenă pentru noaptea care trecuse şi a rugat-o frumos, dacă poate, s-o ierte. Din fericire ignora faptul că Ian o vizitase pe doamna Manea în drum spre bucătărie şi că apropierea lui o tulburase vizibil.

Marie se schimbase, cel puţin aşa i se părea doamnei Manea în timp ce o asculta spunînd cît de tare îşi doreşte să scape de Ian şi de iubirea lui care nu duce nicăieri şi că-i e în continuare imposibil să explice ce strigoi o întoarce din drum, de fiecare dată, după ce zice: „Gata, s-a terminat şi o să mă ţin tare şi n-o să mă mai duc după el“. Mărturisirile fetei îi făceau rău, dar trebuie să ştie mai multe, altfel cum ar fi putut să spere că-l va revedea pe Ian? A strîns din dinţi şi a aşteptat. Cuvintele lui Marie ieşeau gîtuite ca dracu’. O femeie slabă, care voia să-l uite pe Ian şi să-l lase în plata Domnului.

Atunci a aflat doamna Manea că Ian e fotograf şi că are un studio pe L’Île St-Louis, că s-a întîlnit cu Marie în urmă cu nişte ani şi că, de atunci, viaţa i s-a golit, că trăieşte între două întîlniri cu el, evident, fără să ştie cînd va avea timp sau chef să treacă s-o vadă.

Marie avea ochi cenuşii şi clipea incredibil de des. Se aşezaseră faţă în faţă la o masă lîngă geam. Doamna Manea a vrut s-o încurajeze, dar n-a reuşit. Mîinile lor aşezate pe tăblia mesei se agăţaseră cu putere de Ian. Îl trăgeau de la una la alta. O să cîştige cea care va merge pînă la capăt, cea care nu se va speria de nestatornicia lui crasă, mi-am zis.

*

Făceam împreună cu doamna Manea figuraţie într-un film a cărui acţiune se petrecea la Paris. Ştiam deja că Ian ne va pune capac, ne va ameţi pe toate înfiorător de tare, ne va suci capetele la spate şi vom umbla bezmetice, fără să ştim ce ni se întîmplă, de fapt. Nu reuşeam să-mi dau seama care dintre cele două femei era mai îndrăgostită. Care dintre ele urma să întoarcă lumea pe dos să-l găsească şi apoi să-l păstreze doar pentru ea?

Pe străzi începuse forfota. În faţa boulangeriei de vizavi se formase o coadă de vreo zece persoane. Pungile de hîrtie scoteau aburi şi fiecare bărbat care trecea grăbit putea să fie Ian. Nu era sigură că l-ar recunoaşte. Asta îi zbîrlea părul de pe mîini şi de pe ceafă, se văita întruna doamna

Manea.

Marie a întrebat-o dacă-i e frig şi i-a oferit şalul său mov închis, cu refexii roşcate. Ca să facă ceva, l-a ridicat peste masă, dar s-a răzgîndit şi l-a lăsat să cadă peste coşuleţul în care i-a fost adus croissantul. Doamna Manea se uita pe geam şi Marie vorbea despre locul în care lucrează Ian şi unde a urcat o singură dată, despre cele trei pisici care locuiau cu el, despre pozele unor băieţi de-o frumuseţe bolnăvicioasă. Nici nu putuse să se uite la ei pe îndelete, n-o lăsase. Doamna Manea a tresărit, a dat din cap şi Marie a continuat să se plîngă de cum o ţine Ian agăţată, fără să-i ofere nimic în schimb.

— De ce crezi că nu mă primeşte la el? Aş putea să-l ajut să facă curat, cumpărături şi ne-am vedea mai des! Spune-mi că am dreptate şi că nu cer prea mult de la viaţă.

Alt bărbat a trecut atît de aproape de geamul cafenelei, că aproape şi-a lipit mîneca de velur de la sacou de cotul doamnei Manea. Toţi bărbaţii erau Ian în dimineaţa aia, dar nu putea să-i spună asta lui Marie, care continua să vorbească despre norocul de a se fi întîlnit şi despre cît de mult înseamnă pentru ea să poată să-şi deschidă, în sfîrşit, sufletul şi să mai scape de tensiunea acumulată în ultimii ani. Doamna Manea a ascultat-o, dar era cu mintea în altă parte.

Îmi părea rău de Marie şi de casa cu ferestre uriaşe. Ştia că n-o s-o mai revadă curînd. Prietenia lor nu avea cum să ţină mai mult de o zi, din păcate. Doamna Manea era din ce în ce mai convinsă că intrase în casa aia doar ca să se întîlnească cu Ian. Şi lucrurile se întîmplaseră întocmai. Nu mai putea să li se împotrivească.

Cînd au ieşit din cafenea, trecuseră deja vreo patru ore şi oraşul se schimbase cu totul. Grupuri de cîte doi-trei copii transpiraţi, cu ghiozdanele strîmbe, le săreau de nicăieri în faţă. Au trecut pe lîngă ele cîrduri-cîrduri, pînă s-au hotărît încotro s-o apuce. Marie i-a spus că o să plece la ai ei cîteva zile şi i-a lăsat doamnei Manea un număr de telefon. Ea l-a strecurat într-unul dintre buzunarele exterioare de la geantă, s-au pupat pe amîndoi obrajii şi au luat-o fiecare în altă direcţie.

Doamna Manea nu avea nimic de făcut la ora aia, dar în cap îi rămăsese ghimpele cu L'Île St-Louis. A coborît la metrou, şi-a trecut degetul peste faianţa albă de pe pereţi şi s-a uitat pe hartă cum să ajungă mai repede în locul acela. Apoi a renunţat la traseul cel mai scurt şi a ales să coboare la Sully Morland, de unde mai avea de mers o bucată de drum pe jos. Tremura de parcă îşi stabilise o întîlnire cu Ian la oră fixă. Şi starea de surescitare a păstrat-o tot drumul. N-a fost atentă la numele staţiilor şi a coborît mai repede. Nicicînd Parisul nu i se păruse că ar avea moliciunea

unui covor persan ca atunci. Călca şi se afunda din ce în ce mai tare. Fiecare pas prin pufoşenia aia o apropia de Ian. Şi asta îi făcea obrajii să ardă.

La piaţa de flori de la La Cité a intrat să se mai liniştească, dar culorile de aici au ameţit-o şi mai tare. Căsuţele păsărilor au făcut-o să rîdă. O vînzătoare a văzut-o şi i-a întins o floare, iar ea a ieşit din rînd şi-a luat-o. A mai dat o tură şi nu s-a supărat nici cînd a împins-o cineva. Iar a zîmbit. S-a gîndit că, poate, e îndrăgostită aiurea-n tramvai şi nici măcar nu ştie dacă Ian e mai înalt decît ea sau nu.

E posibil ca şi doamna Manea, ca toţi oamenii prinşi de flamă şi aflaţi foarte la început într-o poveste, să fi transmis nişte feromoni cu totul necunoscuţi. Inundau strada şi îşi atrăgea priviri şi de la femei, şi de la bărbaţi. Parisul tot se dizolva în emoţia sa că va ajunge, în curînd, pe L'Île St-Louis. S-a gîndit că e mai bine să lase lucrurile să se ordoneze în ritmul lor. Şi exact aşa a făcut.

*

Cu Geo puteam să vorbesc despre orice. Într-o zi i-am zis o chestie foarte intimă, la care mă tot gîndisem în ultima perioadă. Ce bine ar fi fost să cunosc pe cineva în cel mai simplu mod cu putinţă, fără să mă îndrăgostesc devastator ca doamna Manea.

Numai că eu nu ieşeam din casă, Vali, asta era marea problemă. Geo era sigur că, dacă s-ar fi întîmplat aşa, pe el l-aş fi uitat imediat şi ar fi putut, în sfîrşit, să se odihnească în pace. Am rîs amîndoi, evident, dar mi-a urat sincer să am tăria să rup pînza de păianjen care mi-a acoperit ochii şi în care, fără să-mi dau prea bine seama, trăiam de cîtva timp. Vorbea serios şi asta m-a mirat un pic. L-am provocat: poate era foarte obosit şi de asta îşi dorea să scape de mine atît de curînd. Şi nu ştia cum să-mi spună… Geo, la fel de drăguţ ca întotdeauna, n-a luat în seamă ironiile mele şi mi-a zis ceva despre lucrurile pe care le poţi atrage cu puterea minţii şi despre cum se lasă ele prinse şi îmblînzite, dar se făcuse tîrziu şi cred că am adormit.

Obosisem să umblu după doamna Manea, oricît de dragă mi-ar fi fost. Se purta ca o fetişcană răsfăţată şi nu-i păsa chiar deloc ce simt sau că am amorţit să stau sub clopotul de sticlă pe pereţii căruia ea desenase cîteva scene din Paris. Aş fi vrut să pot interveni cumva şi Ian să dispară, să nu mai ajungem la el. Dar doamna Manea era mai neliniştită decît o văzusem vreodată. Mă scotea din minţi, scăpa toate lucrurile pe jos, trebuia să strîng după ea firimituri şi ceşti sparte. Eram un burete care absorbea poveşti şi scrum şi pete de cafea de pe parchet. Nimic mai mult. Aş fi putut să protestez, dar cum? Aveam gura şi mai încleştată.

În perioada aia n-am mai recunoscut-o. Trăsăturile i s-au deformat

şi mă urmăreau dintr-o cameră în alta. Nasul ei, cîndva perfect, s-a alungit. Era străbătut de nişte vinişoare şi se termina cu cîteva fire de păr pe care le vedeam din absolut orice unghi al casei. Şi n-aş fi vrut, pe cuvînt. Nu mai ştiam cînd am venit şi nici dacă o să mai plec vreodată. Evitam, pe cît posibil, să stau prea aproape de doamna Manea. Îmi venea să vomit din cauza mirosului pe care începusem să i-l simt. Nu era ceva puternic, dar se insinua în cele mai neaşteptate momente. O combinaţie ciudată, care semăna cu o mie de chestii.

Ne purtam la fel ca înainte, numai că eu mă faceam din ce în ce mai moale, mai mică. Nimic nu se lega cu nimic. Pentru prima dată de cînd venisem, mi se făcuse frică. Dimineaţa mă găsea un pic mai hotărîtă şi cu mai multă energie, dar se topea repede şi îi lua locul o stare de convalescenţă, într-atît eram de burduşită cu nişte poveşti care nu-mi aparţineau. Putrezisem pe dinăuntru. Şi pe Geo îl simţeam că era mai viu decît mine.

Puterea doamnei Manea asupra mea creştea în fiecare zi. Urma să-l dispute şi pe Ian, pînă la ultima bucăţică de piele arămie. Aşa cred că a făcut, de fapt, cu orice fiinţă vie pe care a vrut s-o aibă alături, dintr-un motiv sau altul. N-o condamnam, dar mă făcea să sufăr.

Cînd ajungi să ţii la cineva, aşa cum mi s-a întîmplat mie cu doamna Manea, revolta devine dureroasă. Strîngeam din dinţi pentru că mi-a întins o mînă atunci cînd am avut nevoie. Asta mă ţinea legată. Aş fi putut să încerc să-mi găsesc un loc în altă parte, s-o las cu Geo, cu Ian, cu viaţa ei pariziană încîlcită şi adusă, ca o ultimă soluţie, la suprafaţă.

Parcă terminasem facultatea în urmă cu un secol. Toţi cunoscuţii mei se împrăştiaseră într-o singură vară. Bucureştiul în care trăisem cîţiva ani dispăruse. Îl pierdusem şi gata.

*

L’Île St-Louis, la prînz, cînd a ajuns doamna Manea, părea aproape goală. La bistroul din colţ, meniul fusese scris cu creta pe panoul de la intrare. Literele rotunjite îţi promiteau trei feluri de mîncare şi un pahar de vin la un preţ convenabil. A vrut să încerce să se aşeze, dar s-a răzgîndit. Oricum, era aglomerat şi n-ar fi avut şanse prea mari să găsească o masă liberă la ora aia de vîrf cînd toţi cei care lucrau în zonă ieşiseră să mănînce. Şi nici nu-i era foame, de fapt. Avea doar gura îngrozitor de uscată. Venise să fie un pic mai aproape de Ian, să hoinărească prin cartierul lui, să se uite la clădirile şi la vitrinele pe lîngă care trecuse şi cu alte ocazii. Dar atunci nu-i crescuse încă o pereche de ochi şi nici nu vedea totul deformat ca şi cînd ar fi împrumutat nişte ochelari străini, cu dioptrii prea mari.

Descoperise un loc caligrafic şi nu-şi mai putea stăpîni emoţia. Semăna cu Ian, dar nu în felul în care animăluţele de companie împrumută fizionomiile de la stăpîni, ci într-un fel mult mai difuz. Şi mai greu de depistat.

Ştia prea bine: la Paris, dacă faci cîţiva paşi, e imposibil să nu găseşti o bancă pe care să te aşezi şi să priveşti cum trece Sena pe sub poduri. Doamna Manea însăşi o făcuse de nenumărate ori, mai ales în primele luni de locuit aici, cînd nu se mai sătura de apa mîloasă a fluviului şi de clădirile impunătoare înşirate pe cheiurile sale. Dar nu-şi amintea să mai fi trăit senzaţia aceea, că e un ac cu gămălie prins direct în inima oraşului. S-a învîrtit în cerc, într-un perimetru de 50 de metri, şi nici nu îndrăznea să se gîndească cît ar putea să coste un apartament în clădirile albe, cu balcoane dreptunghiulare, făcute din fier forjat. Străduţele se terminau cu cîte două-trei scări, iar doamna Manea era pur şi simplu fascinată de colţul acela de Paris. În gînd îi mulţumea deja lui Ian, de parcă el i-ar fi făcut cadou o după-amiază de neuitat.

A ocolit clădirea din capătul insulei de cîteva ori şi parcă de fiecare dată o descoperea şi mai luminoasă. S-a aşezat pe-o bancă în punctul cel mai ascuţit, acolo unde limba de pămînt fusese amenajată într-un parc minuscul, cu flori colorate şi copaci. De aici Sena se vedea la o aruncătură de băţ. L'Île St-Louis a devenit imediat „Insula lui Ian" şi un loc din Paris pe care doamna Manea îl păstrase foarte clar în minte şi după ce trecuse atîta timp.

A descoperit plăcuţa pe care scria că Martha Bibescu locuise în imobilul care îi plăcuse şi ei atît de mult şi inima i s-a mai strîns o dată. Găsise un punct de legătură între Ian şi locul de unde venea ea. A citit cele cîteva cuvinte gravate pe bucata de bronz de mai multe ori şi tot nu-i venea să creadă că avusese atîta noroc.

Pe vremea aia, deşi se despărţiseră, Geo continua să-i trimită o sumă lunară din care nu trăia boiereşte, dar se descurca. Se simţea exact ca o studentă îndrăgostită nebuneşte. Geo o iubea în continuare, se obişnuise cu asta şi o flata grija lui.

Voia să nu lase nici un colţ de pe L'Île St-Louis neumblat, pentru că spera să mai afle, în felul ăsta, cîte ceva despre Ian. Deocamdată aveau în comun doar o noapte dintr-o casă străină. Şi cartierul minunat în care venise să-l găsească şi pe ale cărui străzi se afunda din ce în ce mai mult. Nu mai ştiu cît a umblat sau dacă nu cumva, de la oboseala acumulată, i s-a părut că-l zăreşte pe Ian într-un taxi. O secundă, cît a trecut maşina pe lîngă ea, pulsul i s-a accelerat. La picioare i s-a căscat o groapă adîncă, iar bucăţile de piatră cubică au început să sară în toate părţile şi să se ridice cam la

înălţimea unui om. A rămas înţepenită pe trotuar şi s-a sprijinit cu mîna de oblonul alb al unei case. Maşina nu se mai vedea, se îndepărtase. Lăsase în urmă o dîră albăstruie de fum.

Doamna Manea l-a luat ca pe un semn cît se poate de clar: dacă te gîndeşti foarte tare la cineva, un fir nevăzut ţi-l aduce aproape. Ţi-l scoate în drum, chiar dacă numai cît să-i vezi o şuviţă de păr şi un colţ de ochi lipit de geamul unei maşini. Dar n-a fost suficient pentru ea. Ian exista, trebuia doar să-l mai caute, să aibă răbdare, să scotocească insula pînă îl va găsi în carne şi oase.

De ce o sărutase? Şi ea cum de-i căzuse în plasă fără să-i pese că bărbatul ăla se jucase, poate, şi uitase toată întîmplarea în momentul în care apăsase pe clanţă şi intrase în dormitorul lui Marie şi se cuibărise în locul care mai păstrase căldura şi mirosul corpului lui transpirat?

Mergea din nou pe străzile înguste de pe L'Île St-Louis. Gîndul că Ian nu-şi mai amintea nimic din noaptea aceea o tăia în două şi îi provoca crampe musculare. Încerca să se liniştească, dar ochii i se umpluseră de lacrimi. Se făcea că se uită în vitrine, dar degeaba, nu reuşea să vadă nimic. Cînd a vrut să citească etichetele unor vinuri de colecţie, aranjate într-un cerc, n-a văzut decît nişte pete roşiatice. Vînzătorul o urmărise de dincolo de geam şi se ridicase s-o invite înăuntru. Doamna Manea a intrat, deşi nu voia să cumpere nimic. Dar n-avea unde să se ducă, cui să-i spună că tot ce-şi doreşte e să-l întîlnească pe Ian.

Prăvălia nu era mare, avea pereţi albi şi multe rafturi de lemn pe care fuseseră ordonate zeci de vinuri de toate felurile. Unele sticle păreau murdare şi lipicioase. Începuse să-şi mai revină şi primul lucru care i-a atras atenţia a fost anii imprimaţi pe etichete. Şi-a amintit de vizitele la muzeele de istorie unde fiecare os, ciob, pieptăne sau podoabă vorbea despre epoci şi secole, nu despre oameni. Negustorul a lăsat-o în pace să se uite la marfa din magazin, i-a prezentat cît se poate de clar oferta variată şi preţioasă pe care o avea în vinotecă. Bunicul lui începuse afacerea, el studiase Dreptul, dar, pentru că moştenise magazinul, îl ducea mai departe. Apoi a întrebat-o pe doamna Manea în ce an e născută. A lăsat-o singură, a dispărut pe-o uşă neagră, de lemn şi s-a întors după cîteva minute. Ţinea în mînă o sticlă de vin. A pus-o pe masă cu atîta grijă, că mîinile lui păreau învelite în mănuşi de catifea.

În felul cel mai respectuos, a rugat-o să accepte invitaţia de a degusta împreună un Bordeaux de aceeaşi vîrstă cu ea. Îl alesese pentru că i se păruse că-i seamănă. A luat o trusă de mărimea unui penar, din care a scos, pedant, un tirbuşon de argint cu mîner de fildeş. Continua să manevreze totul cu atenţia unui magician care n-are voie să greşească

pentru că iepurii din pălărie şi porumbeii din eşarfe ar fi murit imediat. A luat dintr-o servantă două pahare pîntecoase cu picior înalt, cum doamna Manea nu mai văzuse. Îl privea pe bărbatul de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat în costum gri petrol, cum îşi mişca degetele lungi şi se mai liniştea. Cînd, în sfîrşit, a extras dopul, s-a auzit un suspin scurt.

Îl asculta din ce în ce mai atentă, dar nu reuşea să-şi dea prea bine seama despre cine vorbeşte, despre vinul turnat nu mai mult de un deget şi jumătate în pahare sau despre ea. A rugat-o să legene paharul înainte să guste. Ca florile ascunse în lichidul de culoarea rubinului să se deschidă şi să iasă la suprafaţă. Nu poţi să bei un vin vechi fără să-ţi imaginezi boabele coapte, uşor stafidite în lumina de octombrie şi mirosul înnebunitor al frunzelor uscate. Şi mîinile puternice care apucă ciorchinele şi îl lasă, apoi, să cadă într-un coş de nuiele. N-are rost.

A luat o primă înghiţitură şi se simţea deja binedispusă. Lichidul vîscos, puţin amărui, ca un sîmbure de prună pe care l-ai spart ca să ajungi la miez, trebuia păstrat cît mai mult pînă să-i dai drumul pe gît.

Cînd mi-a vorbit despre asta, recunosc, mi-a plouat în gură şi am rugat-o pe doamna Manea să deschidem o sticlă de vin franţuzesc din barul ei. Şi, dintre noi două, sînt sigură că numai eu m-am gîndit atunci la Geo şi am băut şi pentru el. A fost cel mai bun vin pe care l-am gustat şi nu semăna cu ce-i spusese doamnei Manea negustorul de la Paris.

Am avut senzaţia că doamna Manea a stat acolo, în magazin, lîngă marfa aceea preţioasă, stivuită atent după regiunea de provenienţă, cel puţin o săptămînă. Sticla s-a golit greu, proprietarul magazinului n-a turnat în pahare nici măcar cu o picătură mai mult decît la început. Măsura din ochi şi oprea din drum fiecare strop care ar fi putut să se prelingă de pe sticlă pe masă. Aşezată pe un scaun tapiţat, cu mînere rotunde, doamna Manea l-a ascultat pînă la capăt. Nu-i ghicise nimeni pînă atunci şi habar n-avea că cineva poate să-ţi citească în suflet doar uitîndu-se într-un pahar cu vin.

La intervale de timp considerabile îşi schimba poziţia, piciorul stîng şi-l sprijinea peste cel drept şi invers. Aflase că anul de graţie în care se născuse ea fusese unul cu o toamnă lungă, iar temperaturile de la jumătatea lunii septembrie intraseră în folclor ca fiind neliniştitor de mari. Dar vinul fermentase greu pentru că, în prima săptămînă după cules, se făcuse extrem de frig. Producătorii au stat cu inima strînsă că o să dea greş şi-o să rămînă fără vin în anul ăla. Siropul de struguri, dulceag şi puţin înţepător la limbă, nu le aducea nici un ban. Pînă la urmă, ca prin minune, butoaiele au început să sfîrîie şi cînd au tras în căni licoarea tînără, au ştiut că va fi un an în care vor face averi.

Îşi mai muia buzele în pahar şi continua să-i spună doamnei Manea

că Bordeaux-ul acela nu se compară cu nimic. Era robust şi fragil în aceeaşi măsură, yin şi yang, te lăsa să crezi că i-ai descoperit buchetul şi la următoarea înghiţitură îţi strecura în cerul gurii o boabă de piper şi o căpşună. Nu reuşeai să-l prinzi oricît de tare ai fi stat la pîndă. Îi înnebunea pe cunoscători tocmai pentru că se revolta şi tînjea după bolţile palatine virgine ale unor băutori impulsivi. Acolo aveau loc marile întîlniri, nu în degustările profesioniste.

I-a descris iubirile pătimaşe, scînteia care face lumea să se mişte şi cărora ea nu poate să li se împotrivească. Cuvintele pe care i le-a spus domnul acela nu mai aveau nimic de-a face cu vinul, ci cu singurătatea ei, cu Ian, cu destrămarea poveştilor care vor lăsa pe fundul paharului doar o urmă rozalie şi fină.

I-a venit să plîngă de nenumărate ori. Şi mie la fel. Doamna Manea şi-a reprimat emoţiile, s-a agăţat cu mîinile de paharul acela în care a simţit că e mai mult decît vin şi că el îi ascunde unele lucruri pe care ar fi fost mai bine să le ştie.

Am vrut s-o întreb dacă m-a văzut şi pe mine pitită acolo, pe fundul paharului, încîlcită printre oamenii de care s-a apropiat de-a lungul vieţii. Mi-ar fi rîs în nas, Vali, de asta n-am făcut-o.

— Nu eşti atît de importantă pe cît crezi, Ramona!

Asta era replica pe care mi-o servea de fiecare dată cînd ajungeam la lucruri sensibile. Mă gîndeam că sînt o proastă, că m-am ataşat prea mult de doamna Manea şi că o ascultam degeaba, pînă cînd mintea mea o lua pur şi simplu razna. Frica ei de bătrîneţe o împărţeam frăţeşte. Dar nici asta nu însemna mare lucru pentru ea, din păcate.

La casele de pe L'Île St-Louis se uita ca la nişte posibile ascunzători pentru Ian. Cînd a plecat din prăvălia cu vinuri, clopoţelul agăţat de uşa de la intrare a fost singurul sunet pe care l-a mai auzit preţ de cîteva ore. Se întunecase şi oamenii se întorseseră acasă fără ca ea să mai apuce să-i vadă. Călca pe piatra cubică apăsat, să-şi facă curaj. A ajuns din nou în dreptul imobilului unde primăria pusese plăcuţa memorială cu Martha Bibescu. I-ar fi plăcut să poată intra s-o salute pe doamna aceasta, să vorbească româneşte şi să-i povestească despre după-amiaza petrecută în vinoteca domnului Dechamp. Un pic prea tîrziu pentru vizita aceea; Martha murise în urmă cu aproape doi ani. Cînd a ajuns acasă şi s-a uitat vizavi, la Marie toate luminile erau stinse.

Au urmat drumuri lungi în cartierul lui Ian, pînă cînd doamna Manea ajunsese să-i cunoască, cel puţin din vedere, pe mai toţi locuitorii din zonă.

Într-o zi absolut obişnuită, pentru că se făcuse frig şi îi îngheţaseră

şi mîinile şi picioarele, a intrat să bea un ceai de iasomie la bistroul din colţ, unde în prima zi văzuse meniul de prînz, afişat în partea dreaptă a uşii de la intrare. Pe la şapte încă nu se aglomerase şi a găsit uşor o masă la geam. S-a aşezat cu faţa spre bar, chelnerul s-a prezentat într-un minut să-i ia comanda.

Pe Ian nu mai spera să-l găsească, avea senzaţia, din ce în ce mai ciudată, că întîlnirea cea mai importantă de pe insulă fusese cea cu negustorul de vin. Sticla ei geamănă, pe care o împărţise cu domnul Dechamp în seara aceea, ascundea lucruri pe care nu reuşise să le afle. Îi părea rău că nu i-o ceruse măcar aşa goală, s-o iau cu ea ca amintire cînd a plecat. Ar fi stat bine pe etajeră. Nu mai conta, fără Ian era doar fragilă, nu şi sofisticată, cum o descrisese negustorul…

Trecuseră cîteva săptămîni şi întunericul se mutase cu totul în casa lui Marie. În continuare, nici o mişcare şi nici o lumină.

Doamna Manea ajungea pe înserat şi folosea spaţiul închiriat doar pentru somn. Seara se întindea cît era de lungă, cu tot cu plimbările de peste zi lipite de tălpi. A doua zi se dădea jos din alt pat, se ridica cu gîndul că o să-l găsească, în sfîrşit, pe Ian. De fapt, doamna Manea a locuit atunci pe L'Île St-Louis fără să plătească nici o chirie. Incognito, ca orice fantomă. A stat pe fiecare bancă, i-a urmărit pe bărbaţii care aprindeau seara veioze cu abajur şi se aşezau la masă în saloane tapetate cu biblioteci din lemn masiv şi tablouri cu rame groase. Cineva îi servea, dar de pe trotuar, de unde îi privea ea, nu-şi dădea seama prea bine cine aşeza pe mese platourile lungi de argint.

Ceaiul de iasomie, pe care i l-a adus un chelner grăsuţ, înfăşurat într-un şorţ portocaliu, umpluse încăperea cu aromă de flori mici şi parfumate. Toţi ceilalţi clienţi ai bistroului au întors capetele spre masa ei după ce ea a scos pliculeţul din apa fierbinte şi l-a pus pe farfuriuţa de sticlă pe care fusese aşezată iniţial cana. Mi se părea că nimic nu poate să fie mai senzual decît o femeie înaltă, singură la o masă, cu un ceai de flori de iasomie în faţă. Prin norii de fum de ţigară le simţea nările cum adulmecă, iar ochii împăienjeniţi cum o dezbracă. Cred că doamna Manea purta şi atunci lenjerie de dantelă. Îmi imaginez că asta ar fi găsit sub rochia de jerseu verde putred, strînsă pe talie cu un cordon subţire, dacă ar fi trecut la fapte. Nu gustase încă din ceai, dar n-avea de gînd să-l îndulcească. I se părea greţos. Îşi aprinsese o ţigară şi petalele ascuţite de iasomie nu mai erau albe, ci de culoarea untului gras.

În ultimul timp nu trăise, nu înregistrase altceva decît nişte străzi care se terminau în faţa unor uşi cu sonerii la intrare. Pe una dintre ele o deschidea Ian în fiecare zi. Oricît de tristă s-ar fi simţit atunci, aia a fost

perioada cea mai aprinsă din viaţa ei. Singură, dar fără să se despartă nici o clipă de Ian, aşa cum numai în marile iubiri se poate întîmpla. Îi simţise buzele şi mîinile pe umerii ei încordaţi şi asta îi era de ajuns pentru moment. Ar fi putut să se sărute cu toţi bărbaţii din Paris şi tot l-ar fi recunoscut pînă la urmă pe Ian. Dar n-a fost cazul. Întîlnirea cea mare s-a petrecut peste foarte puţin timp, în bistroul de la colţul străzii, după ce apucase să ia cîteva înghiţituri din ceaiul fierbinte.

Cînd s-au dat la o parte cele două uşi de lemn şi a intrat un tip îmbrăcat într-un trenci bej, cu un fular în carouri la gît, doamna Manea a tresărit. I se păruse mişto. N-a apucat să-şi ducă gîndul pînă la capăt, că Ian l-a urmat şi zîmbetul lui a umplut încăperea. De frică să nu se înşele, doamna Manea s-a uitat încă o dată spre bar, spre locul unde se aşezaseră cei doi. Mîna lui Ian întîrziase pe încheietura tipului care îşi dezbrăcase trenciul, dar îşi păstrase fularul.

Amîndoi erau nişte bărbaţi după care femeile se uitau pe stradă, fără îndoială. Dacă i-ar fi văzut separat. Pentru că aşa cum se mişcau în seara aia, în care doamna Manea îi privea de undeva din lateral, lucrurile păreau clare. Tipii ăia ieşiseră împreună, se simţeau bine şi n-aveau ochi pentru nimeni altcineva din cîrciuma respectivă. Ian părea de-al casei. Glumea cu băiatul de la bar şi umărul lui continua să-l atingă, ca din greşeală, pe al prietenului său.

N-aş fi vrut să fiu în pielea doamnei Manea. În nici un caz.

*

Recunosc, mi-a fost greu să accept iubirea smintită a doamnei Manea pentru Ian, dar am urmat-o şi-n serile următoare. Ne ţineam de mînă şi tristeţea devenea mai uşoară. Episodul Ian nu se terminase nici după mai bine de treizeci de ani. Încă îl mai iubea cu fiecare nerv al corpului, cu fiecare încreţitură de pe buza superioară. Doar pe L'Île St-Louis devenea iarăşi fatală. Ridurile nu se inventaseră niciodată.

Parisul s-a despicat în două chiar acolo, în cîrciumă, şi ea a rămas lipită de scaunul cu spătar. Cînd a reuşit să se atingă din nou de cana cu ceai, se răcise de tot. Iasomia se ofilise şi avea un miros de-a dreptul scîrbos. Cei doi bărbaţi i se păreau din ce în ce mai apropiaţi. Dureros de familiari. Se priveau o clipă, apoi se redresau şi îşi continuau discuţia la fel de zgomotos ca şi înainte. Au cerut beri de la început şi, după a treia halbă, mîna lui Ian nu s-a mai dezlipit de pe cămaşa albastră a tipului parcă ceva mai în vîrstă ca el care-l însoţea.

Uşor dezorientată, cu picioarele ei lungi împleticite, a reuşit să ajungă pînă în dreptul barului. Momentul adevărului sosise. Ian stătea în

faţa sa, jumătate răsturnat peste un bărbat arătos, şi se aştepta să fie destul de nepoliticos cînd o să-l salute. S-a înşelat. Nici n-a apucat să termine de zis cele cîteva vorbe pe care şi le pregătise în minte şi Ian a ştiut imediat de unde s-o ia. Noaptea de la Marie a căzut ca o pînză groasă peste ea. Nici nu făcuseră cunoştinţă, de fapt. Şi-au strîns mîinile pe rînd: „Ian-Veronica. Veronica-Pierre“.

Doamna Manea continua să-l fixeze pe Ian. Atunci s-a instalat, de fapt, Ian la noi în living. Am ştiut că trebuie să mă învăţ şi cu el, cît timp voi locui împreună cu doamna Manea. E adevărat, părea mai înalt decît Geo şi mai bine făcut. Dar şi mai masiv, ceea ce nu pot să zic neapărat că-mi plăcea. Continua să-mi transmită o stare de nelinişte greu de explicat, iar cînd mi-a descris scena cu Pierre, mi-a venit să-i dau cu ceva în cap. Numai doamna Manea nu se dezmeticea. O invitaseră să stea cu ei şi-au întrebat-o ce vrea să bea. De fapt, Ian se purta de parcă se despărţiseră ieri şi reluaseră o conversaţie începută atunci. N-a putut să nu observe că mîinile celor doi băieţi se întîlneau mai rar de cînd li se alăturase. Dar continuau să se soarbă din ochi şi ea nu putea să schimbe nimic. Nu mai ştia ce să creadă. Cum se lipise, din tot Parisul, tocmai de Ian?

În seara aia a suferit ca un cîine, i se părea nedrept să lupte cu Pierre, cu toţi bărbaţii arătoşi care treceau pe lîngă ea pe stradă. Îi venea să plîngă de ciudă, dar afară a ajuns un rîs senin, salvator. S-a îndrăgostit de Ian şi mai tare. Cu o deznădejde sfîşietoare. Să ai o relaţie cu un bărbat căsătorit poate fi chiar interesant, m-a asigurat doamna Manea. Dar să nu poţi să lupţi pentru el, să te trezeşti în faţa unui zid dublu ale cărui cărămizi comunică între ele şi, dacă renunţi la una, se duce dracului totul, se dovedea mai complicat decît ar fi crezut.

Bisexualitatea lui Ian m-a lovit în moalele capului. Ştii, Vali, pînă în ultimul moment nu-mi venea să cred că ni se poate întîmpla aşa ceva. Doamna Manea mi-a simţit dezorientarea şi m-a taxat imediat:

— Ramona, stai liniştită, nici nu m-aşteptam să înţelegi ceva…

Şi vocea sa răutăcioasă m-a omorît pentru a cîta oară?

Mi-a ţinut apoi o teorie despre al nu ştiu cîtelea simţ, despre care se îndoieşte serios că l-aş putea avea. Evident, dacă l-aş fi posedat, mi-aş fi dat seama pînă acum cît de special era Ian, ce resurse incredibile de senzualitate aş fi descoperit dacă ştiam cum să-l iau.

— Crezi că toţi eram nişte tîmpiţi, şi Marie, şi Pierre, şi eu, şi atîţia alţii care l-am iubit?

Tot cerul Parisului a căzut peste ea, dar pentru doamna Manea n-a mai contat decît că s-a întîlnit cu Ian. Obosise să-l mai caute. Din fericire, în bar nu s-a simţit în plus, iar Ian a dat semne că o place, că sărutul lui n-a

fost chiar cel mai nevinovat lucru din lume. Numai că singura certitudine din seara respectivă, cînd, în sfîrşit, stăteau faţă în faţă, a fost că Ian va merge acasă cu Pierre. Ea mai trebuia să aştepte.

Au vorbit despre tot felul de lucruri, a aflat că cei doi se ştiau de cîţiva ani, s-au amuzat, s-au atins de cîteva ori şi atunci prietenul lui dispărea ca prin minune şi pe ea n-o mai interesa. Se ameţise puţin şi mai scăpase de încordarea acumulată cît timp i-a privit de la masa ei, pînă s-a hotărît să se ridice să se ducă să-i salute.

Şocul de la început l-a depăşit greu. Dacă i-ar fi povestit Marie, de exemplu, că lui Ian îi plac bărbaţii, probabil că s-ar fi mirat foarte tare şi i-ar fi fost greu să-şi imagineze că va continua povestea chiar şi în condiţiile astea. Ceva o făcea să nu se mai poată opri, să-şi dea drumul pe o pantă şi să alunce pînă la capăt.

Doamna Manea credea că n-o să înţeleg niciodată prin ce a trecut, că nu sînt în stare de atîtea nuanţe. I-am zis că ceva mi se părea în neregulă. Crede-mă, Vali, m-am abţinut de la alte comentarii şi tot ne-am dat cap în cap. A urlat ca apucata că cică n-aş fi fost pregătită ca Ian să intre în viaţa noastră. Nu transmiteam o energie bună. Şi dacă, Doamne fereşte, se întîmpla ceva rău cu ea şi cu Ian, numai eu aş fi fost de vină!

Cred că-ţi dai seama, Vali, suportam de dragul doamnei Manea prea multe lucruri…

*

Geo îmi devenise din ce în ce mai apropiat. Simţea că nu mi-e bine. N-aş fi vrut să mă plîng şi mi-era foarte ciudă cînd o făceam. El o iubea pe doamna Manea şi putea să înţeleagă frica mea nebună că o să pierd acele grame de afecţiune cîştigate atît de greu.

Poate n-ar fi trebuit să umblu prin Paris. Mai bine mi-aş fi căutat un loc al meu, chiar dacă banal, fără prea multe aventuri. Numai că mi-era din ce în ce mai frică. Obişnuinţele rămăseseră singurele mele puncte de sprijin. Şi doamna Manea ştia prea bine şi de asta mă şi chinuia. Dacă plecam de la ea, nu mă aştepta nimeni la uşă cu flori. Încet mă obişnuiam şi cu Ian; speram doar să ne împrietenim pînă la urmă.

Cînd m-a întrebat în cel fel ţin eu la ea, dacă mi-a trecut măcar prin cap că aş putea s-o iubesc, recunosc, nu mă aşteptam. Cred că totul se lega, însă, de obsesia ei pentru Ian. Iar doamna Manea voia să-mi demonstreze că niciodată nu poţi să fii tranşant. Te poţi înşela. Oricînd poate interveni în biografia ta un accident sentimental devastator şi tot ce credeai se întoarce cu 180 de grade. Iarăşi a emis nişte teorii despre mine. Devenise sportul ei favorit în ultimul timp:

— Dacă ai avea mai mult curaj şi ai fi crescut într-un alt mediu, ai fi acceptat şi latura asta a ta. Ai fi studiat-o. Dar aşa, n-o s-o cunoşti niciodată pentru că eşti o fricoasă, Ramona.

La început scăpam mai repede de vorbele pe care mi le spunea, după aia mă paralizau pentru cîteva ore, uneori şi cîte o zi întreagă. Mă mişcam cu încetinitorul de frică să nu mă descopere şi să mă analizeze iarăşi pe toate feţele.

Între mine şi doamna Manea n-a fost vorba despre ceva carnal, atîta timp cît nu ne-am mîngîiat şi nu ne-am sărutat niciodată. Nu direct, cel puţin. Pentru că, prin intermediul lui Geo şi al lui Ian, am făcut-o de multe ori. Apoi, ea nu s-a ferit niciodată, ba, din contră, a vrut să fim cît mai aproape una de cealaltă în amorurile ei. Atît de aproape, încît a ridicat pătura, m-a luat de mînă şi m-a tras în pat după ea. Îi simţeam picioarele lungi, impecabile, cum se mişcă în stînga şi-n dreapta, cum tresar la atingerea unui genunchi de bărbat. Dar tot timpul trebuia să mai trecem nişte bariere ca să fim sigure de prietenia noastră.

Voiam înapoi la Paris şi la Ian! Acolo mă simţeam mai în siguranţă decît la noi, unde apăreau tot felul de reproşuri aiurea care mă făceau să sufăr îngrozitor. Cred că şi pe ea o măcina povestea cu Ian. Din cauza lui se purta aşa: tot nu reuşea să se adune şi să spună ce s-a întîmplat mai departe. Orgoliul i s-a făcut ţăndări la un moment dat:

— Să nu te îndrăgosteşti niciodată! M-auzi? Bagă la cap! mi-a urlat cu faţa schimonosită de furie.

Şi Parisul s-a deschis iarăşi, ca o rană veche, cicatrizată. L'Île St-Louis a supurat şi doamna Manea s-a dat peste cap ca-n basme şi iarăşi am ajuns lîngă Ian şi Pierre, în bistroul din ce în ce mai animat la ora aceea tîrzie din noapte. Îşi trăseseră scaunele în aşa fel încît să se poată sprijini toţi trei cu coatele de bar. Rochia sa verde se ridicase puţin şi primul compliment al lui Ian, „ce genunchi frumoşi ai, Veronica!“, a venit pe neaşteptate. Atunci a murit şi a înviat sub ochii lui Pierre, care nu vedeau nimic, cu siguranţă. Dar se făcuseră răi dintr-odată şi n-a mai scos nici un cuvînt, oricît de tare a încercat Ian să-l înveselească.

Pierre, cel îndrăgostit la fel de nebuneşte de Ian, suferea. Doar ea putea înţelege prin ce trece. I-a venit să-l strîngă în braţe, să plîngă în hohote şi să nu se mai despartă. Au rămas toţi trei în bar pînă cînd mesele s-au golit. Chelnerul i-a anunţat că într-un sfert de oră închide şi că, dacă mai vor să bea ceva, trebuie să se grăbească pentru ultima comandă. Au mai cerut cîte o bere. Pierre nici nu s-a atins de halbă. Ian se întristase şi el, chiar dacă încerca să facă glume şi să mai destindă atmosfera. Doamna Manea aştepta prima despărţire şi nodul din gît de abia o mai lăsa să respire.

Ştia că va urma o noapte lungă în care i se va proiecta în minte cel mai dureros film mut posibil. Mîinile lui Ian se vor agita, dar nu ca s-o găsească pe ea. Îmbrăţişările acelea împărţite cu altcineva au azvîrlit-o în întunericul gros din catacombele oraşului, printre craniile stivuite frumos, care nu mai aveau probleme sentimentale şi nici dorinţe. Rînjeau doar cu gura pînă la urechi. Le invidia din tot sufletul. Nu se putea opri în mijlocul drumului şi să urle că n-are ce să caute în studioul prea aglomerat de pe L'Île St-Louis. Şi că merită ceva mai bun.

— Atunci am simţit prima dată că-mi pierd minţile, Ramona. Aşa cum pierzi o batistă sau nişte chei, mi-a zis.

Au ieşit împreună în stradă. Doamna Manea, care în ultimul timp locuise acolo, avea un sentiment de familiaritate. Dar n-a suflat o vorbă. A întrebat doar dacă vreunul dintre ei îl cunoştea pe domnul Dechamp, negustorul de vin din colţul celălalt al străzii. Au ridicat din umeri. Ian nici măcar nu ştia că acolo se află o vinotecă. Un motiv serios al acestei ignoranţe ar fi fost că, la ora la care se întorcea el de obicei acasă, şi sticlele domnului Dechamp dormeau buştean.

Ian i-a propus doamnei Manea să meargă pînă la capătul străzii împreună, să-i arate şi unde locuieşte cu ocazia asta, iar ea să găsească pe urmă un taxi. A fost singurul moment în care Ian a întrebat-o dacă a mai văzut-o cumva pe Marie şi dacă se cunosc bine. În noaptea în care se intersectaseră la ea nu apucase să afle nimic. Ian ştia doar că Marie pleca a doua zi să se interneze, undeva în afara Parisului. De asta şi trecuse, de fapt, atunci pe la ea.

Ar fi vrut să-i spună că ei îi povestise altceva, dar n-a mai fost timp. Ian i-a arătat o fereastră la primul etaj al imobilului pe care se afla plăcuţa cu Martha Bibescu şi în dreptul căreia se oprise de mai multe ori să citească ce scrie. Pe lîngă ei a trecut un taxi, Ian i-a făcut semn să oprească şi a îmbrăţişat-o în grabă. Prima lor seară împreună se terminase. Pierre urcase, avea, probabil, propriul lui rînd de chei de la apartamentul lui Ian. De la el n-a mai fost nevoită să-şi ia la revedere. Şi nici să-i şoptească acel *à bientôt*, dureros ca dracu'.

Drumul cu maşina pe bulevardele Parisului îi făcea bine. A deschis puţin geamul şi i s-a părut că, pentru moment, vîntul se oprise. Gunoaiele nu se mai ridicau în aer, pe Sena nu se mai distingea nici o lumină. Cu Ian nu stabilise ceva clar, doar că o să se vadă neapărat într-una din zilele următoare, cînd el o să termine de pregătit noua expoziţie. Îşi repetase tot drumul că lui Ian îi plac şi băieţii. Trebuia să se împace cu asta dacă îl iubea cu adevărat şi nu fusese doar un capriciu.

Geo, cu pălăria lui de paie, zvelt şi bronzat, cum îl văzuse cînd se

despărţiseră, rîdea în barbă. Asta a enervat-o cel mai mult, cred. Voia să scape, să se ascundă de tot ce i-ar fi zis şi Geo, şi cei care-i făcuseră curte la un moment dat, dar pe care ea îi refuzase dintr-un motiv sau altul. Toţi aveau dreptate să se simtă răzbunaţi.

Doamna Manea ajunsese în Place de la République, în faţa clădirii unde trebuia să coboare. Suferea ca un cîine, dar o ţinea în viaţă gîndul că între ea şi Ian lucrurile vor exploda cînd se vor cunoaşte mai bine şi celelalte dorinţe ale lui vor rămîne în umbră. Era imposibil ca Ian să nu-şi fi dat seama că dragostea ei n-avea de-a face cu ce-l lega de Pierre sau de Marie. Şi că, fără să ştie încă, în fiecare trup pe care-l mîngîiase Ian, pe ea o căuta.

A coborît din maşină şi plutea. Suferinţa i se domolise. Imaginile cu Ian şi Pierre nu se mai distingeau atît de clar. Tot ce se întîmplase o toropise. N-a apucat decît să se descalţe cînd a intrat în casă. A dormit vreo două zile, cu nişte pauze mici în care a mers doar la baie şi a băut cîteva pahare cu apă. Somnul n-o despărţise, însă, de Ian. Nu reuşise.

— Iubirea îţi arată cît de jos poţi să cazi, mi-a zis doamna Manea şi am crezut că avea lacrimi adevărate în ochi.

Mi-e greu să mă gîndesc că femeia asta orgolioasă l-a pîndit pe Ian, l-a aşteptat pe bănci, a încercat să urce în clădirea în care locuia, minţind că are de livrat un colet, cu orice risc, chiar şi acela de a da nas în nas cu vreun prieten care îl vizita. Femeile i se păreau, brusc, inofensive. Cu ele lupta era dreaptă şi respecta măcar nişte reguli. Nu ştia să-mi spună cum au decurs lucrurile exact, nici cîte zile au trecut pînă l-a revăzut pe Ian.

Parisul părea tot timpul pregătit de furtună, asta n-a uitat. Vîrtejuri de praf mergeau la braţul domnilor pe Champs-Elysées, pe Boulevard Saint-Germain. Pălăriile doamnelor păreau fragile, de parcă ar fi fost făcute din hîrtie de ziar. Paşii săi se măreau în fiecare zi. Îi auzea şi cînd se oprea. Ei continuau să înghită distanţe, să umble pe chei şi să întoarcă oraşul de pe-o parte pe alta în căutarea lui Ian.

Voia să ajungă pe L'Île St-Louis, dar se întîmplau tot felul de accidente şi casa albă, din vîrful cel mai vestic al limbii aceleia de pămînt, unde el îi arătase în seara aceea ferestrele de la primul etaj, se îndepărtase. Tramvaiul în care se urcase într-o dimineaţă a deraiat. Călătorii din vagoane au căzut unii peste alţii. S-au speriat foarte tare şi vreo doi dintre ei au ajuns la spital cu mîini şi picioare rupte. Ea s-a ales doar cu o vînătaie rotundă pe coapsa dreaptă. În altă zi, cînd aştepta metroul, a aflat că un tip s-a aruncat în faţa lui şi accidentul a bulversat mersul trenurilor cîteva ore.

Într-o altă seară a coborît pe malul Senei, cu gîndul că apa de culoarea petrolului o s-o trezească la realitate şi-o să-i redea instinctele de

supravieţuitoare pe care credea că le-a avut cîndva. Un cerşetor i-a cerut o ţigară şi ea n-a avut. I se terminaseră. A început să-i vorbească serios despre faptul că e ultima lui seară, că s-a hotărît să se arunce în Sena, să înoate pînă la malul celălalt şi înapoi şi apoi să dispară. Dar nu putea să se sinucidă fără să-i fie îndeplinită ultima dorinţă. Şi pentru asta o considera vinovată pe ea şi urma să plătească. A prins-o de mînă şi a tras-o spre marginea cheiului.

I-a simţit unghiile netăiate şi jegoase cum îi apăsau venele. Din starea de ameţeală în care trăise în ultima perioadă, s-a trezit faţă în faţă cu un zdrenţuros care o condamnase la moarte prin înecare. A încercat să se lupte cu el, să-l împingă şi să scape, dar mîinile lui o prinseseră bine şi nu mai voiau să-i dea drumul. Marginea de piatră se apropia din ce în ce mai tare şi cerşetorul nu mai avea răbdare. Se ţinea strîns de ea şi, pînă să facă pasul în gol, mai rămăseseră doar cîţiva centimetri. Doamna Manea a ţipat să o lase în pace. L-a lovit cu picioarele, dar degeaba. Avea prea multe haine pe el şi nu simţea nimic. Gura i se mişca încontinuu şi firişoare de salivă i se prelingeau pe barbă. Balele lui o stropiseră pe faţă, dar în afară de frică nu mai simţea nimic. S-au luptat un timp şi s-a dezmeticit abia cînd a auzit în apă o bufnitură.

S-a aşezat pe jos, cu picioarele atîrnate în gol, şi a aşteptat să distingă vreo mişcare, să audă un strigăt de ajutor. Omul care încercase s-o arunce în apă cu cîteva minute înainte se dusese la fund ca un sac de cartofi. Ea îl ajutase.

S-a mai întors în locul acela. Cerşetorul de pe malul Senei ieşea de fiecare dată dintre aceleaşi cartoane colorate, prinse unele de altele. Îl privea în ochi şi, fără nici o strîngere de inimă, îl împingea din nou în apă.

Un om murise în seara în care ea încercase să ajungă pe L'Île St-Louis. Se transformase în hrană pentru peştii din fluviu. Îşi dorise să scape vie şi reuşise. Îi văzuse spaima amestecată cu salivă, îi auzise respiraţia gîjîită, fusese atît de aproape de el, că a continuat să-i simtă puterea mîinilor şi după ce dispăruse cu totul de pe faţa pămîntului. De atunci nu s-a mai apropiat prea mult de malul Senei. A continuat să treacă pe podurile Parisului, să se plimbe pe chei uneori, dar întotdeauna însoţită. Nu s-a mai uitat în apă, de teamă să nu-l descopere din nou pe cerşetor cu ochii deschişi şi cu barba încîlcită în alge şi resturi aruncate de turiştii indolenţi. Ian îi întindea tot felul de capcane. Trebuia să scape de toate ca să se întîlnească. Doar lui i-a povestit prin ce a trecut şi mie, apoi, după o grămadă de ani.

De mai bine de treizeci de ani, coşmarurile doamnei Manea începeau din acelaşi loc. Nu se modificase nimic. Bărbatul era la fel de zdrenţuros şi îi cerea aceeaşi ţigară. De abia înţelegea ce-i spune, dar îşi ducea instinctiv mîna la închizătoarea poşetei. De atunci scotoceşte după

pachetul de ţigări, îl găseşte, dar cînd îl scoate afară, e doar o bucată de carton albastru, pe care scrie cu litere rotunjite Gauloises Blondes. Nici urmă de ţigări. Îl roagă cu bani, îi face promisiuni incredibile, pe care n-ar putea să le respecte niciodată. El continuă să-şi lipească cele două degete jegoase de buze ca s-o facă să înţeleagă că nu vrea nimic altceva decît o ţigară de sfîrşit şi gata, dispare. Se sperie teribil cînd o apucă de umeri şi o scuturã ca nebunul. Nu vrea să moară înecată şi urlă să-i dea drumul. Nu sînt sigură dacă l-a văzut cu adevărat cum s-a înecat sau doar i s-a părut că se ducea la fund.

Doamna Manea îl tot întîlnea pe cerşetorul de la Paris şi atunci mă lua de mînă şi ţipa în somn după ajutor. N-aş fi vrut să ştiu. Ar fi fost mai bine pentru mine să mă pot gîndi, Vali, că, uneori, doamna Manea avea un coşmar fără personaje şi întîmplări cunoscute. Dar aşa se întîmpla cu toate poveştile doamnei Manea. Parcă era un făcut: o nouă spaimă, asta cîştigam de fiecare dată. Le împărţeam. Foarte bine! Deci prietenia noastră funcţiona în continuare.

*

L-am înfiat şi pe cerşetorul de pe malul Senei şi nu ştiu sigur dacă nu cumva chiar eu l-am îmbrîncit în seara aceea, ca s-o salvez pe ea.

— Ce eşti în stare să faci de dragul unor oameni? La ce renunţi şi ce păstrezi intact? mă întreba tot timpul doamna Manea.

Ajunsesem să cred că făceam prea puţin. Şi că nu eram în stare să-i arăt cît de tare mă prinsesem în poveştile ei.

Locuiam împreună în aceeaşi casă. Nu mă puteam plînge că mi-ar fi lipsit ceva. Multă vreme nici nu m-am gîndit că, de fapt, mi se întîmpla ceva grav. Sau că poveştile doamnei Manea mă mîncau de vie. Pînă nu mai rămăsese mare lucru din fata care intrase într-o zi pe uşa casei ei, bucuroasă că, în sfîrşit, s-a împrietenit cu o femeie mişto.

Obosisem îngrozitor. O ascultam, o încurajam să înainteze, să nu-mi lase nici o circumvoluţiune de creier necucerită, să pună steguleţe ascuţite pe unde a trecut dacă asta o făcea fericită. Am capitulat într-un fel ruşinos. M-am culcat cu toate fantomele ei, am strîns-o de mînă atunci cînd nu voia să fie singură. Am stat cuminte să aştept să mă golească de tot ce mai aveam pe dinăuntru.

Am avut răbdare şi cu Ian. Am vrut să-l înţeleg pînă la capăt. Geo încerca să mă ajute. Îmi încălzea picioarele, mă mîngîia pe cap cu atîta tandreţe, că uitam pentru moment ce mi se întîmplă. Doar aşa reuşeam să adorm, să mă eliberez pentru cîteva ore de respiraţia doamnei Manea, care mă putea strivi în orice secundă.

Vali, poate ţi se pare o nebunie, dar prietenii visează aceleaşi lucruri şi vorbesc cu o singură gură uriaşă despre oameni şi întîmplări numai de ei ştiute. În afara lor, lumea nu există.

Înainte de a ne întîlni, doamna Manea n-a fost atît de importantă pentru nimeni. Sigur, n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului. Aş fi vrut să reuşesc să nu-mi mai pese. Nu puteam s-o înfrunt şi, dacă mă abăteam de la drumul pe care-l trasa în fiecare zi şi pe care ne strecuram amîndouă în şir indian, stricam totul. Ian ne ţinea unite. Ghemul de senzaţii se deşira greu. Fără să ştie, avea o iubită cu două capete şi patru sîni.

Doamna Manea slăbise mult. Odată cu Ian îşi pierduse echilibrul acela de femeie care reuşea să meargă şi pe sîrmă dacă se ambiţiona. Asta se întîmpla demult. Parisul se schimba sub ochii noştri: grădinile se aliniau toamna şi îi rupeau sufletul cu aspectul lor de joc cu beţe de chibrituri. Apoi, primăvara, pe locul sperietorilor de ciori triste ca naiba izbucnea atîta verde, că o luai razna.

Cînd s-a despărţit de Geo, Bucureştiul a rămas la el. Mi-a spus că mai vorbeau uneori despre cartierul Tei în care copilărise ea, fără sentimentalisme, aşa cum îţi aminteşti nişte lucruri care ţi s-au întîmplat în altă viaţă. El n-o înţelegea. Nici eu.

*

Prima vizită pe L'Île St-Louis, după întîlnirea neaşteptată din bar, doamna Manea a făcut-o într-o marţi. Cele trei ceasuri rele bătuseră cîteva zile la rînd, nu mai avea de ce să se teamă. A ajuns în dreptul imobilului alb, s-a uitat de nenumărate ori în stînga şi-n dreapta, a stat un timp pe aceeaşi bancă pe care se mai aşezase, doar ca să mai prindă un pic de curaj şi să ajungă la primul etaj.

Nu avea nimic special să-i spună lui Ian. Poate era suficient să stea unul în faţa celuilalt. El să o privească în felul acela descumpănit. Ea să şteargă cu buretele disperarea care pusese stăpînire pe mintea şi pe trupul său în seara în care l-a văzut atît de tandru cu Pierre.

A reuşit să intre în clădire împreună cu o femeie de vîrstă mijlocie şi căţelul său, un caniche negru, proaspăt tuns. Se întorcea de la cumpărături şi căra o sacoşă roşie. S-a oferit chiar să-i deschidă uşa de la lift, după ce i-a spus că ea o să urce pe scări, pentru că merge doar pînă la primul etaj al imobilului. Doamna Manea a rămas în faţa liftului. Mai avea încă timp să se răzgîndească, să fugă cît mai departe de Ian şi de băieţii lui.

Nu-şi putea scoate din minte gîndul că, dacă ar fi ajuns mai devreme în clădirea albă, ar fi găsit-o în viaţă pe Martha Bibescu. Nu-şi dădea seama în care dintre apartamente locuise, dar coincidenţa asta

continua s-o emoţioneze şi o făcea să vrea să-l întrebe pe Ian dacă o cunoscuse sau dacă auzise măcar despre povestea prinţesei. În spatele unei uşi banale, vopsite ca toate celelalte în maron roşcat, se afla şi ferestra de la care Martha privise Parisul pentru ultima oară. În toată nebunia unui oraş străin, doamna Manea găsise un fir neaşteptat care lega lumile unele de altele. A luat totul ca pe un semn: prin Marie ajunsese la Ian, Ian o adusese aproape de un personaj despre care nu ştia, din păcate, atît cît ar fi vrut, dar şi-a promis că o să afle mai multe în viitorul apropiat.

Cu gîndul că trebuia să ajungă fix pe 28 noiembrie 1975, în punctul cel mai vestic de pe Quay Bourbon, doamna Manea a ciocănit la uşa pe care scria „Ian Nori, photographe“. Se împlineau exact doi ani de la moartea Marthei Bibescu. Clopotele de la Nôtre Dame se auzeau de parcă ar fi fost în aceeaşi încăpere.

De aici povestea a luat-o în altă direcţie şi cred că, fără să ştie, Martha i-a fost doamnei Manea de mare ajutor. Mie, nu prea. A apropiat-o de Ian, mai ales că el ţinuse mult la femeia aceea care venise din România, învîrtise Parisul pe degete şi fusese atrasă numai de bărbaţi importanţi. Murise la optzeci şi şapte de ani, în timp ce-i scria lui un bileţel: „Mon chéri, te aştept mîine, la ceai“.

Biografii n-au menţionat acest amănunt, au reţinut doar că Martha începuse să-i scrie o scrisoare doamnei De Gaulle, al cărei soţ murise cu ceva timp în urmă şi de care prinţesa fusese destul de apropiată spre sfîrşitul vieţii. N-a mai terminat-o, însă, niciodată. Nici invitaţia pentru vecinul său n-a ajuns la destinaţie, pentru că n-a mai fost strecurată pe sub uşă, ca de obicei, de camerista ei devotată, Blanche Caniot.

În locul biletului cu scrisul lunguieţ al Marthei, Ian a găsit, cînd s-a întors acasă, după miezul nopţii, cîteva persoane strînse pe palier în faţa uşii Marthei. Vorbeau în şoaptă despre cît de uşor plecase ea de pe lumea asta, fără să se chinuiască deloc.

Ultimele cuvinte scrise de prinţesă îi erau adresate, aşa că Blanche, cu ochii plînşi şi fără să ştie prea bine ce să facă cu mîinile ei mici în acele momente, a scos din buzunarul de la rochia gri, cu mîneci lungi, bucata de hîrtie împăturită şi i-a dat-o lui Ian. Plîngea în hohote şi batista îi acoperea jumătate din faţă, dar tot i-a zis:

— Nici nu bănuiţi cît de mult vă iubea doamna!

Blanche n-avea familie, dintre ai ei nu mai trăia nimeni. În ultima perioadă, situaţia materială a celor două vecine ale lui Ian se înrăutăţise. Nu vorbeau niciodată despre bani, dar el ştia că Blanche era nevoită să plătească uneori din propriile economii cheltuielile casei şi că se descurcau destul de greu. De aceea Ian îi dădea lui Blanche, periodic, cîte un plic în

care strecura cîteva bacnote. Găsise o metodă bună, îi lăsa bani să-i plătească diverse taxe şi avea grijă întotdeauna ca suma să fie mult mai mare decît era nevoie. În felul acesta, nimeni nu se simţea prost.

Chiar în seara aceea tristă, pe holul imobilului, Ian i-a propus lui Blanche să rămînă să-l ajute cu treburile casei şi să aibă grijă de cele trei pisici. Cît timp mai era Martha prin preajmă, însă, obligaţiile ei nu se terminaseră.

I-a promis că o să vorbească despre asta după zilele de doliu. Şi dacă el credea că poate să-i fie de ajutor, a promis că o să accepte cu dragă inimă, mai ales că asta însemna că n-o să se îndepărteze prea mult de „lanterna“ Marthei, aşa cum îşi alinta prinţesa apartamentul de pe L’Île St-Louis. Şi Blanche îşi dorea să plece cu aceeaşi imagine în faţa ochilor, ca şi iubita sa Martha: Sena nesfîrşită şi măreaţă.

Ian le îndrăgise pe cele două femei ca pe nişte personaje dintr-un roman franţuzesc de început de secol. Cînd s-a mutat lîngă Martha, habar n-avea ce era cu prinţesa asta de la Bucureşti. Apoi a vizitat-o de cîteva ori pe săptămînă şi i-a înapoiat cărţile franţuzeşti pe care ea le scrisese şi i le împrumutase să le citească. A ascultat-o povestind despre Posada şi despre Mogoşoaia, despre soţul ei, George, un mare aviator şi un infidel cel puţin la fel de notoriu.

Îşi petrecuseră multe după-amiezi împreună. Îi făcea bine să le viziteze în apartamentul luminos, suspendat deasupra Parisului, şi să vorbească cu Martha. Prezenţa ei acolo, despărţiţi doar de cîteva ziduri, l-a făcut să se simtă acasă pe Île St-Louis, chiar la scurt timp după ce se mutase şi îşi instalase studioul în clădire. Avea darul să-l liniştească şi parcă toată viaţa lui dezordonată, împărţită între fotografie şi relaţii agitate, rămînea în urmă. Reuşea să nu lase nici un gînd străin să-i strice buna dispoziţie. Cît timp stătea lîngă Martha, problemele lui sentimentale şi toţi băieţii ăia frumoşi puteau să mai aştepte.

De dragul lui Ian, Martha cedase: se lăsase pozată, pe sofaua de piele, cu o tapiserie imensă în fundal, înconjurată de multe vaze cu flori proaspete. Aniversa optzeci şi cinci de ani şi ultima dată cînd acceptase să fie fotografiată fusese în urmă cu douăzeci de ani. Îi pusese o singură condiţie lui Ian: să nu-i ceară să stea nemişcată. Un mic grup de prieteni venise pe la ea. Părea cea mai vitală dintre toţi. Vorbea. Una dintre mîini o avea ridicată în aer. În cealaltă, pe care îşi înfăşurase un rozariu care se lăsa în jos ca un mănunchi de brăţări, pînă la jumătatea palmei, îşi ţinea şi ţigara. Pe cap îşi pusese un fel de glugă neagră, diafană. Cum a fotografiat-o Ian, cumva din semiprofil, Martha avea ceva din dramatismul unei eroine de tragedie antică.

Ian îi făcuse cadou de ziua ei un tort de ciocolată, şampanie şi optzeci şi cinci de fire de crizanteme galbene, iar ea i-a scris a doua zi în zori: „Datorită ţie, *mon chéri*, am avut o aniversare perfectă. Am uitat că am împlinit o groază de ani. Mai e puţin şi se face un secol. Pentru tine mi-aş fi dorit să fi fost măcar jumătate. Păstrează fotografia mea. A ta, M.!“.

Toate astea avea să le afle doamna Manea de la Ian în timpul vizitei sale neanunţate. I-a deschis un băiat care s-a prezentat ca asistentul domnului Nori, îmbrăcat doar în nişte pantaloni negri, lărguţi, dintr-un fel de doc, îndoiţi deasupra gleznelor şi care se strîngeau pe talie cu un şnur. A invitat-o să intre, dar ca să-l poată vedea pe Ian, mai avea de aşteptat vreo douăzeci de minute. Încă nu terminase şedinţa foto, începută de dimineaţă. Blanche a apărut şi ea şi a întrebat-o cu ce ar putea s-o servească.

— O cafea, un pahar cu apă şi o scrumieră, a rugat-o doamna Manea.

Nu se aşteptase să întîlnească un asemenea personaj în casa lui Ian. Fusese primită într-o încăpere mare, cu pardoseală de lemn, vopsită în multe culori şi cu extrem de puţină mobilă: cîteva scaune de regizor, pe al căror schelet de lemn natur erau prinse cu şuruburi nişte bucăţi de pînză bej, o măsuţă de sticlă şi o canapea albă, scundă. Pe pereţi atîrnau vreo zece fotografii, fără ramă, protejate de o peliculă de sticlă. Toate alb-negru.

Senzaţia doamnei Manea a fost că a nimerit într-un sanctuar al bărbaţilor unde o mînă de femeie lustruia din cînd în cînd nişte obiecte de cult.

S-a oprit în dreptul fiecărei fotografii şi s-a lăsat sedusă de tipii cu buze frumoase şi haine puţine, de ochii plini de dorinţă împrăştiaţi în fiecare colţ al camerei. Îşi aduce aminte şi acum cît de tare au excitat-o acele imagini, cum îi venea să le pipăie corpurile şi să-i strîngă în braţe. Ian, cu aparatul lui de fotografiat, scosese la iveală lucruri extrem de intime din fiecare dintre tipii pe care-i pozase. Ce le spunea Ian? Cu ce cuvinte meşteşugite le topea pudoarea?

Cînd a intrat în cameră şi a văzut-o, Ian a strîns-o în braţe şi s-a scuzat că nu arată prea bine, avusese o zi grea şi o şedinţă foto care se prelungise mult peste ora stabilită. Părea, însă, bucuros că o vede. Şi, iarăşi, doamna Manea nu mai înţelegea nimic.

Cînd Blanche a venit să aducă paharul cu apă şi cafeaua, a rugat-o şi Ian să-i toarne într-un pahar nişte whisky cu multă gheaţă. După felul în care şi-au zîmbit, doamna Manea n-ar fi ştiut să spună dacă nu cumva femeia care îi servise atît de discret nu era chiar mama lui Ian. Abia după ce au rămas numai ei doi în cameră, cu paharele şi ceştile în faţă, au început să vorbească întîi despre Blanche şi apoi despre Martha.

În seara aia, Ian i-a dăruit doamnei Manea ultima fotografie a Marthei.

Ne-am uitat îndelung la ea. Deşi o ştiam de cînd mă mutasem, habar n-aveam cine era femeia respectivă. O să ţi se pară ciudat, dar parcă eu însămi am cunoscut-o pe prinţesa Bibescu şi, iarăşi, asta i se datorează numai doamnei Manea, care m-a luat de mînă şi m-a dus în punctul acela cît un ac cu gămălie de pe L'Île St-Louis.

Geo, săracul, se simţea neglijat şi dat la o parte. Încerca să scoată de la mine mai multe amănunte picante despre legătura doamnei Manea cu Ian. Dar nu-i divulgam nimic. Oricum, el venea şi pleca cînd voia. Îl invidiam sincer, eu nu mă mişcam nici un milimetru.

*

Doamnei Manea nu i-a luat mult să înţeleagă că lui Ian îi lipsea prietenia tandră a Marthei. Doar îi povestise cît de tare aştepta s-o viziteze şi cît îl bucura corespondenţa lor, ţinută după eticheta altor vremuri. Chiar dacă nici unul dintre ei nu scria epistole lungi, ci doar nişte bileţele care nu depăşeau niciodată o jumătate de pagină, Ian le păstrase pe toate.

Îşi trimiteau măcar cîteva rînduri şi asta pînă în ultima zi a Marthei. Ca de obicei, ea se aşezase la biroul de lîngă fereastră, îşi umpluse stiloul cu cerneală şi, acolo, cu tot Parisul în faţă, s-a gîndit la Ian şi la ceaiul parfumat pe care urmau să-l bea împreună. Numai că mesajul acela a extenuat-o peste măsură, l-a lăsat deschis pe masă şi s-a mutat în fotoliul aflat în cealaltă parte a camerei. Şi-a învelit picioarele cu un pled croşetat, de lînă. Acolo a găsit-o Blanche, cu un zîmbet discret în colţul gurii şi cu o lumină roşie pe faţă, lăsată în urmă de un soare imens, care cădea în apă la asfinţit. După ce au chemat medicul, acesta a presupus că prinţesa murise de cel puţin o oră şi jumătate.

Cînd i-a povestit doamnei Manea ce se întîmplase în urmă cu doi ani, lui Ian îi tremura vocea. Ţinuse cu adevărat la Martha. La început, după cum singur a recunoscut, o vizitase doar dintr-un fel de snobism de artist. Ian făcea deja poze pentru *Elle* şi pentru *Harper's Bazaar*. I se păruse de *bon ton* s-o întîlnească pe vecina lui prinţesă care-i cunoscuse pe Proust şi pe atîţia alţii. Snobismul lui s-a topit, însă, după primele două vizite şi a intrat în jocul epistolar al Marthei Bibescu. Şi sub puterea sa de seducţie, absolut fabuloasă şi la optzeci de ani. După cîteva vizite se apropiase de Martha de parcă s-ar fi ştiut de-o viaţă. Ian i-a vorbit doamnei Manea, în seara aceea, despre legătura lor profundă şi ea a simţit că trebuie să afle mai multe, că viaţa ei şi a prinţesei se întîlniseră prin omul pe care-l iubea cel mai mult şi că, odată ce o găsise, nu mai aveau cum să se despartă. Şi

pentru Ian doamna Manea căpătase o consistenţă pe care n-o bănuise pînă atunci. Şi la care nici ea nu sperase. Privirea lui, altădată doar senzuală, atunci se înflăcărase şi doamna Manea se fîstîcea şi nu-i venea să creadă cum îngerul Martha o luase de mînă, îi deschisese uşile secrete ale clădirii albe şi subţiri şi o apropiase de Ian într-o singură seară.

Momentul acesta al poveştii a însemnat pentru mine şi pentru doamna Manea ultima perioadă bună.

Parisul ne promitea încă plimbări, iubiri devastatoare, cafenele cu multe geamuri în care ne puteam vedea din cap pînă-n picioare. La ce bun să mă mai fi uitat în oglindă?

Ştiam că n-o să dureze prea mult nici iubirea ei pentru Ian, aşa cum simţisem de la început că o să se termine prost aventura de pe L'Île St-Louis. În fond, nu puteam decît să aştept. Nu mă grăbeam. Trăiam bine mersi cu fantomele mele: cu Geo, cu Ian, cu doamna Manea. Surpriza urma să vină de la Martha Bibescu, în apartamentul căreia doamna Manea s-a şi mutat peste puţin timp. Familia prinţesei, care locuia în Anglia, îl rugase pe Ian să se ocupe de închirierea casei după moartea Marthei. Nu voiau să-l vîndă şi şi-ar fi dorit ca „lanterna“ să fie păstrată în cele mai bune condiţii. După ce stătuse acolo un stomatolog neamţ împreună cu soţia lui, de cîteva luni, apartamentul rămăsese din nou liber.

Doamna Manea l-a convins pe Ian să i-l arate chiar atunci, la ora aceea tîrzie din noapte. Nu mai avea răbdare pînă a doua zi. A fost destul de convingătoare din moment ce el a dispărut în camera alăturată. S-a auzit un sertar tras, a cărui glisieră a scîrţîit, şi Ian s-a întors cu o legătură cu trei chei mari, prinse într-un inel de metal. Doamna Manea îl aştepta deja în picioare, lîngă uşa din hol. Apartamentul Marthei nu semăna deloc cu cel în care locuia Ian. Deşi se afla la acelaşi etaj, era împărţit altfel: intrai într-un hol mic, din care se deschidea salonul, cu arcade la mijloc şi cu nişte geamuri rotunde.

— Chiar avea aerul unui far, Ramona. Un far pentru dirijat vapoarele, m-a asigurat doamna Manea.

S-a apropiat de ferestrele livingului şi se aştepta să vadă valuri de o jumătate de metru, sparte la picioarele turnului. A descoperit Sena, o mare mult mai îngustă, mai întunecată şi fără valuri, luminată din loc în loc de felinare. Nu aprinseseră luminile cînd intraseră şi doamna Manea spera ca turnul acela de pe L'Île St-Louis să-i ducă într-un loc în care spaimele sale şi atracţia lui Ian pentru băieţi să nu mai existe.

Doi oameni stăteau în întuneric, în casa în care locuise pînă în ultima zi a vieţii sale prinţesa Bibescu. De fapt, trei, dacă mă pui la socoteală şi pe mine, care am fost acolo tot timpul din moment ce doamna

Manea n-a păstrat nici un detaliu doar pentru sine. S-a purtat ca o infirmieră care urmăreşte ca picăturile de perfuzie să ajungă în sîngele pacientului. Şi, pot să jur, nu s-a irosit nici un mililitru din povestea ei preţioasă.

Prima lor noapte de dragoste mi s-a părut destul de teatrală. Dar nu era treaba mea. El a venit lîngă doamna Manea şi a îmbrăţişat-o. Strînşi unul în celălalt, cu Parisul abia ghicit de o parte şi de alta a cheiurilor întunecate, i-au mulţumit Marthei că-i adusese împreună în seara aceea de noiembrie. S-au gîndit la ea în acelaşi timp şi, în secunda următoare, cînd doamna Manea şi-a întors capul spre Ian, a zărit-o şi pe prinţesă. Zîmbea şi se legăna în balansoar, ca şi cînd ar fi fost singură în încăpere.

Au făcut dragoste chiar acolo, lipiţi de geamurile casei, fără să mai apuce să se dezbrace de toate hainele. În braţele lui Ian a uitat şi de privirea îngăduitoare a Marthei, şi de suferinţa pe care şi-o plimbase pe străzi, zile în şir, în căutarea lui, şi, apoi, după ce-l găsise, de neliniştea care o făcea să tresară cînd vedea cîte un băiat care ar fi putut să-i fie lui amant. Noaptea aceea m-a apropiat şi mai mult de doamna Manea. Le simţisem respiraţiile, mirosurile trupurilor încleştate unul de celălalt, fără nici o fisură pe unde s-ar fi putut strecura o mîngîiere străină.

Doamna Manea mai iubise şi mai fusese iubită, dar nu mai avusese acea senzaţie că aerul se deşira în jur şi că, odată cu el, corpul îi devine din ce în ce mai uşor şi că nu-l mai poate ajunge. Îi amorţiseră mîinile, dar nu-i dădea drumul lui Ian. În aceeaşi poziţie s-au lăsat să alunece şi au ajuns pe podea încă lipiţi unul de altul.

De afară venea o lumină crudă, rozalie, care i-a făcut să-şi revină. Ea şi-a mişcat întîi un picior şi i-au pocnit încheieturile.

Cînd el a întrebat-o dacă ar vrea să se mute în apartamentul Marthei Bibescu, era sprijinită cu spatele de perete şi se uita la el cu o dragoste pe care ştia că n-o va primi niciodată înapoi. Cu toate astea, fără să se gîndească la restul lucrurilor complicate din viaţa lui Ian, a zis un da răspicat şi sonor.

S-a uitat din nou spre balansoarul din partea opusă a camerei, dar de data asta, chiar dacă se legăna uşor, nu se mai afla nimeni în el. S-a ridicat cu ajutorul lui Ian şi s-a îndreptat spre holul care părea că duce la baie. Tot apartamentul plutea în lumina din ce în ce mai iscoditoare a dimineţii. Nu ştia cînd trecuse timpul şi, dacă ar fi fost după inima ei, nici nu l-ar fi lăsat să se mai urnească vreodată din loc.

Baia în care intrase venea şi ea din altă lume: îmbrăcată toată în plăci de marmură albă, cu o cadă imensă în care chiar şi ea ar fi putut să se întindă în voie. Pe unul dintre pereţi avea o fereastră care dădea spre o curte interioară. S-a privit în oglinda din dreptul chiuvetei şi în toţi anii care au

urmat nu şi-a dorit decît să mai regăsească strălucirea pe care am avut-o în ochi în dimineaţa aia, chiar dacă era nedormită, cu părul în dezordine (pe atunci îl purta pînă la umeri) şi descoperise două firicele de grăsime adunate la baza nasului. Primele riduri tot atunci le-a ghicit, ascunse bine sub pielea subţire din jurul ochilor, dar nu-i mai mai păsa de nimic. Şi-a ridicat rochia, s-a spălat şi s-a întors repede la Ian, care o aştepta deja cu uşa de la intrare deschisă.

Cu toate că nu se luminase bine de ziuă, în apartamentul lui Ian se împrăştiase o aromă de cafea proaspătă. Blanche îi aştepta să vină, bătuse într-un castron ouăle pentru omletă. Mai rămăsese doar să le răstoarne în tigaie. Înainte coborîse la colţul străzii şi cumpărase două baghete proaspete pentru micul dejun. Se vedea că e cumva emoţionată, cel puţin aşa i s-a părut doamnei Manea cînd au intrat în bucătărie şi mirosurile i-au readus la viaţă într-un fel atît de plăcut, că ea a uitat de orice pudoare şi l-a sărutat pe Ian de faţă cu Blanche. S-au aşezat toţi trei la masă. Liniştea dospea ca o cocă frămîntată, cînd cineva a băgat cheia în uşă şi a rotit-o de două ori.

Toţi trei au rămas cu furculiţele în aer şi cu bucăţile de pîine caldă între degete. Pierre s-a blocat în primă instanţă, după care a salutat politicos şi s-a oprit lîngă Ian. S-a ridicat el, n-a lăsat-o pe Blanche. A luat o farfurie şi o cană pentru cafea din dulap, i-a tras un scaun şi l-a poftit pe Pierre să li se alăture la micul dejun. Doamna Manea s-a uitat la cei doi bărbaţi printre înghiţiturile cu omletă şi, fără să vrea, i-au dat lacrimile. Dar nu mai avea cale de întoarcere. Era prea tîrziu pentru asta. A doua zi şi-a mutat puţinele bagaje în apartamentul prinţesei Bibescu şi se hotărîse deja să-l înfrunte şi pe Pierre, şi pe oricare alt bărbat care ar fi apărut prin zonă. Nu ştia în ce se bagă. Eu cu atît mai puţin.

Acum, cînd îţi scriu ţie, Vali, mi se pare că lucrurile au curs lin. Dar nu-i aşa. Noi două am parcurs acelaşi drum, ne-am dus bagajele în casele străine ale unor femei, de unde am plecat apoi cu greu, lăsînd în urmă fiecare propriul cadavru.

Dimineaţa aceea din bucătărie a reordonat lucrurile, a trezit-o din visul care începuse în apartamentul Marthei, cu o noapte înainte, cînd fuseseră atît de apropiaţi. Şi a înrăit-o într-un fel greu de explicat: după ce trupurile lor s-au separat, parcă i s-ar fi dislocat un organ vital. Pentru mine a urmat perioada în care m-a pedepsit pentru fiecare înfrîngere suferită, pentru fiecare gînd homosexual al lui Ian.

Nu mă lăsa să închid ochii. Asta ar fi echivalat cu dezertarea din povestea sa de dragoste. Nu de puţine ori, cînd aţipeam pentru cîteva minute, venea cu o cană de apă rece şi mi-o turna în cap. Mă speriam şi săream în picioare ca arsă, cu părul şiroindu-mi de stropi mari, şi mă

întorceam spăşită în apartamentul Marthei Bibescu. Trebuia să supravieţuiesc pînă la sfîrşitul poveştii şi să retrăiesc toată idila doamnei Manea. Dacă n-o făceam de bunăvoie, găsea ea mijloacele necesare să mă convingă.

Pe Geo îl recuperam în puţinele momente în care reuşeam să adorm şi faptul că mă lua de mînă şi-mi şoptea, cu glasul lui înţelept, „rezistă, fata mea, rezistă!“, îmi făcea viaţa un pic mai uşoară. Nu mai eram singură; cineva înţelegea prin ce trec şi mă încuraja. Cînd mă lăsam impresionată de vocea lui Geo, nu mai reacţionam la zgîlţîiturile doamnei Manea.

Se plictisise să mă stropească cu apă. A găsit o sfoară groasă şi m-a legat de mîini şi de picioare şi tot n-am simţit nimic. Oricum, nu aveam unde să fug şi nici nu mi-ar fi trecut prin cap să opun rezistenţă. Nu mă întreba de ce, că nu ştiu să-ţi răspund. Numai slăbiciunea mea tîmpită e de vină. Ea m-a pierdut.

Continuarea poveştii de la Paris aşa am aflat-o, aşezată în fotoliu şi cu mîinile strînse bine una de alta. Picioarele mi le-a dezlegat doar cînd trebuia să mă duc la baie. M-a hrănit, m-a ajutat să mă îmbrac, dar nu voia să mă elibereze. Încerca să mă convingă că e mai bine pentru amîndouă să depindem una de cealaltă şi că aşa o să înţeleg, în sfîrşit, prin ce a trecut.

„Lanterna“ Marthei Bibescu i-a arătat doamnei Manea adevărul în faţă: pe Ian n-avea cum să-l păstreze doar pentru ea. În cel mai fericit caz trebuia să se mulţumească cu statutul de singura femeie din viaţa lui, printre alte numeroase legături cu tot felul de tipi.

În scurt timp şi-a dat seama că Pierre avea cam aceeaşi soartă şi gîndul ei mi s-a părut îndreptăţit: să facă în aşa fel încît să se împrietenească şi să controleze situaţia. S-a întîmplat ca ei chiar să se înţeleagă. Poate o fi fost şi o chestie de zodie, din moment ce se născuseră în aceeaşi lună, doar la o zi distanţă. Ian îi datora enorm lui Pierre. Fără el, ar mai fi stat mult şi bine prin cîrciumile boeme, lîngă nişte sticle soioase, discutînd cu alţi distruşi despre artă. Au făcut un pact de care Ian n-a avut habar niciodată: nici unul să nu sufere pentru timpul pe care acesta îl petrecea cu fiecare în parte.

Numai că Ian le scăpa printre degete. Se întîlnea la tot pasul cu băieţi ciudaţi care-şi doreau să devină modele şi să intre în lumea exclusivistă a modei şi vedeau în el persoana care să le deschidă uşile. Îl şantajau, veneau pe la studio şi nu mai scăpa de ei. De multe ori Pierre era cel care rezolva problemele sentimentale ale lui Ian. Îi plătea pe respectivii să plece fără să facă scandal.

În timpul ăsta, doamna Manea încerca să se acomodeze cu noua sa viaţă, să se obişnuiască cu fantomele care bîntuiau apartamentul în care se

mutase, cu zgomotele puternice pe care le auzea noapte de noapte. Învăţase să recunoască pe scări paşii lui Ian, pe ai lui Pierre şi să-i distingă imediat pe cei culeşi de prin baruri care nimereau pentru prima dată acolo, împiedicaţi şi libidinoşi. Se lipeau de Ian şi el nu ştia să spună nu. Simţea că e viu doar dacă le înşira trupurile pe o aţă.

*

Cînd suferinţa doamnei Manea atingea un prag limită, prinţesa îi sărea în ajutor. Citea pe nerăsuflate romanele de dragoste scrise de Martha Bibescu şi publicate sub pseudonimul Lucile Décaux. Se făcuseră filme după ele şi fuseseră o sursă de venit nesperată pentru familie în vremuri de criză. Cum nu ieşea prea des din casă şi tot amîna să-şi caute ceva de lucru, doamna Manea avea la dispoziţie mult timp pentru citit. Căuta indicii din care să compună un portret cît mai fidel al proprietarei apartamentului în care se mutase. Studiase nenumărate scrisori ale prinţesei, dosite prin sertare. Ian se arăta de fiecare dată curios să mai afle cîte ceva despre Martha şi aventurile sale şi începuse să o viziteze din ce în ce mai des pe doamna Manea. Îşi făcea timp şi trecea măcar o jumătate de oră în fiecare zi să vadă în ce punct ajunseseră cercetările sale. Lucrurile între ei nu se schimbaseră cu mult faţă de prima zi, dar slăbiciunea lui Ian pentru Martha îi făcuse cumva să se lipească.

Ian chiar venise cu ideea ca doamna Manea să scrie despre viaţa prinţesei române, iar el să se ocupe de fotografiile rămase de la ea. Îşi făceau planuri împreună şi asta o liniştea cumva pe doamna Manea.

Continuau să facă amor cam o dată pe săptămînă şi întotdeauna în casa Marthei. În aceeaşi perioadă, corespondenţa ei cu Geo, aflat la Lisabona cu treburi, se intensificase. Nu-i spusese încă de ciudăţenia relaţiei în care se băgase, dar îi povestise pe îndelete despre apartamentul pe care-l găsise printr-un cunoscut şi de fascinaţia pentru viaţa Marthei Bibescu. O încurajase şi el să continue studiul şi se oferise să-i suplimenteze suma lunară pe care, oricum, i-o trimitea la dată fixă. Evident, în fiecare scrisoare Geo îi cerea doamnei Manea amănunte despre amicul ei fotograf. Pesemne că nu-i trebuise prea mult să se prindă despre ce prietenie era vorba.

Mă tot minunam (chiar şi în starea tîmpită în care ajunsesem) de cît de mult o iubise Geo pe doamna Manea. Pasiunea lui mă făcea să-l consider în continuare îngerul meu păzitor şi să-i aştept vorbele salvatoare. Ştiam că nu mă putea dezlega şi nici măcar nu mi-aş fi permis să-i cer să mă scape de ea. Mă mulţumeam să-l simt lîngă mine, mai ales că la Paris lucrurile mi se păreau din ce în ce mai neliniştitoare.

Ian parcă înnebunise. De abia dacă mai dormea o noapte pe

săptămînă acasă. Hălăduia pe străzi. Pierre îşi pierduse şi el din răbdarea pe care o avusese în urmă cu cinci ani, cînd se cunoscuseră. Nu de puţine ori doamna Manea auzea certuri înfiorătoare între ei, dar nu intervenea. Aştepta cu sufletul la gură să se stingă urletele şi să se facă în sfîrşit linişte. Îi neglija şi pe Pierre, şi pe ea, asta era clar. Şi toată amestecătura în care trăiau, atîrnaţi ca două lipitori de Ian, săpa adînc în sufletele şi minţile lor.

Exact după ce avusese loc episodul trist cînd, în timp ce făceau amor, Ian îi spusese Martha în loc de Veronica, am avut din nou dreptul la un somn normal. Şi asta chiar dacă am îndrăznit să-i zic că poate greşise şi ea în momentul în care îşi făcuse părul roşu ca al prinţesei Bibescu, după ce se uitase pe pozele ei din tinereţe şi simţise nevoia să facă anumite schimbări ca să-i semene.

Ajunsesem într-o stare gravă de extenuare: mă puneam în pat şi tresăream din jumătate în jumătate de oră de frică să nu se întîmple ceva la Paris şi eu să nu-mi dau seama. Să nu fiu pe fază.

Tot cam pe atunci îmi pusesem în cap să nu mai înghit ce-mi dădea să mănînc doamna Manea.

Starea mea de slăbiciune se accentuase şi începusem să am halucinaţii care anticipau ce urma să se întîmple la Paris peste puţin timp.

Cred că n-o mai văzusesem de mult pe doamna Manea cu zîmbetul ăla satisfăcut pe faţă ca în noaptea în care am sărit din pat şi am început să ţip ca apucata:

— Nenorocitule, nu-i face rău lui Ian, lasă-l în pace!

Spaima mea însemna capitulare, mă ataşasem de el şi deja plăteam pentru asta. Amintirile doamnei Manea mă asimilaseră. Cînd mă uitam uneori la ea cum trebăluia prin bucătărie, nu-mi venea să cred că viaţa noastră era atît de zbuciumată. Nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama că mă dusese şi de data asta pe o pistă greşită şi că ştia prea bine ce i se întîmplase lui Ian. Ba se mai simţea şi vinovată că, în noaptea cu pricina, căzuse într-un somn greu şi nu auzise absolut nimic, nici un ţipăt, nici un scaun răsturnat sau vreun geam spart.

Nici ea şi nici Blanche, care se retrăsese în cămăruţa ei, despărţită printr-un hol îngust de apartamentul Marthei. Blanche avusese grijă, de altfel, s-o întrebe pe doamna Manea dacă o deranja cumva această vecinătate. Pentru munca ei de biograf, discuţiile cu Blanche erau mană cerească. Şi femeia se dovedea de-o discreţie salvatoare. Niciodată n-o întrebase nimic despre relaţia cu Ian şi nici nu-i comentase acestuia legăturile cu bărbaţii. Îi mărturisise chiar că-i plac foarte mult fotografiile lui şi că, atunci cînd n-are treabă, se furişează în camera unde are şedinţele foto şi îi priveşte minute în şir modelele care stau nemişcate în faţa

aparatului.

— Ştiţi, niciodată nu sînt aceiaşi băieţi din realitate în fotografiile lui!

Şi avea dreptate camerista Marthei, de care m-am apropiat din primul moment în care doamna Manea a scos-o la iveală în povestea pariziană. I-a promis lui Blanche că o să-l roage pe Ian s-o pozeze într-o zi dacă îşi dorea atît de mult. N-a mai fost timp şi Blanche nu s-a mai aşezat niciodată, îmbrăcată în rochia de stambă cu manşete de dantelă la mîneci şi la guler, pe scaunul din studioul lui Ian.

Şi pe Blanche, ca şi pe Geo, i-am îndrăgit foarte tare.

Blanche nici n-ar fi putut să fie altfel. Dacă nu şi-ar fi văzut de treabă, n-ar fi rezistat o viaţă întreagă alături de Martha Bibescu, într-o casă în care prinţesa a primit mereu vizitele unor bărbaţi importanţi pe care i-a iubit de-a lungul vieţii. Cînd închideam ochii, o simţeam pe Blanche lîngă mine. Era bunica pe care n-o cunoscusem. Mirosea a vanilie amestecată cu scorţişoară şi a ierburi de Provence. Mă apăra de doamna Manea, atît cît putea s-o facă cineva plecat pe lumea cealaltă, dar martor cheie într-o poveste de dragoste atît de dureroasă.

Aveam impresia că doamna Manea asta făcea în fiecare zi: îi deranja pe toţi oamenii pe care îi iubise atunci la Paris. Şi eu, şi ei trebuia să plătim pentru suferinţa îndurată. Ea îmbătrînea, iar fantomele de care nu vrusese să se despartă deveneau din ce în ce mai sfărîmicioase. N-avea încotro, doar eu mai rămăsesem prin zonă şi rezistam eroic. Nu pentru mult timp, după cum ştii deja, Vali.

Nimic nu era întîmplător în gesturile doamnei Manea. Nici faptul că mă legase de mîini şi de picioare, de exemplu. Aceste amănunte o ajutau să retrăiască pierderea lui Ian. Avea nevoie de suferinţa mea proaspătă pentru asta. Sub ochii mei speriaţi şi imobili, amorul nebun al doamnei Manea s-a terminat într-o baltă de sînge.

Ian a fost descoperit de Blanche într-o dimineaţă, cînd se dusese, ca de obicei, în apartamentul lui să hrănească pisicile şi să pregătească pentru toţi micul dejun. Cînd a băgat cheia în uşă şi a încercat s-o rotească, şi-a dat seama că Ian o uitase deschisă peste noapte. Se întîmpla pentru prima dată în patru ani. A apăsat pe clanţă şi, în loc să se urnească, uşa se înţepenise. Blanche s-a gîndit, evident, că vreuna dintre pisici trăsese în joacă un pantof şi a insistat. A împins-o cu putere, pînă a reuşit s-o deschidă cît să se strecoare înăuntru. Dezordinea din holul încă întunecat la ora aia i-a dat o stare de agitaţie şi nişte înţepături în dreptul inimii. A aprins lumina şi, prin cadrul uşii, a zărit cozile ridicate ale pisicilor care se învîrteau în cerc în jurul unui scaun şi scoteau nişte sunete mîrîite. Altădată ar fi venit

unduioase spre Blanche, s-ar fi netezit de picioarele ei, bucuroase că, în sfîrşit, cineva s-a trezit şi vor primi de mîncare şi li se va da drumul afară. Dintr-o singură mişcare săreau de pe geamul bucătăriei pe balcon.

În dimineaţa aceea de toamnă n-au băgat-o în seamă pe Blanche. Descoperiseră o chestie importantă de care nu se mai dezlipeau şi căreia îi dădeau înnebunite tîrcole. Femeia trăise cîndva la ţară şi ştia că, dacă nu sînt în călduri şi, totuşi, fac în felul acela, e un semn că moartea se află prin preajmă.

Holul arăta răvăşit ca după o încăierare. Nimic nu mai rămăsese la locul lui, hainele fuseseră trase din cuier, cutiile cu pantofi răsturnate. Primul impuls al lui Blanche a fost să se aplece şi să le strîngă, să facă o ordine exemplară, aşa cum era şi la doamna Manea pe vremea cînd mă mutasem. Numai că, între timp, casa se îmbîcsise, delăsarea noastră ajunsese în toate cotloanele.

Cu o geacă în mînă, pe care o ridicase din dreptul cuierului, şi cu un pantof sport în cealaltă, Blanche s-a îndreptat spre camera de zi. Spătarul scaunului trona în dreptul uşii şi nu lăsa să se mai vadă nimic altceva. Pisicile continuau să se învîrtă într-un cerc strîmt şi miorlăiau sfîşietor. Lui Blanche i s-a făcut pielea de găină, i-a scăpat pantoful din mînă şi zgomotul lui cînd s-a izbit de duşumea a speriat-o atît de tare, că a făcut o săritură înapoi. L-a strigat pe Ian, întîi cu vocea scăzută, după aia mai hotărîtă, dar în afară de pisicile care continuau să miorlăie, nu se auzea nimic. A luat-o spre uşa de la intrare, a intrat în apartamentul în care stătea doamna Manea, s-a dus lîngă patul ei şi a început s-o mişte. Îi tremura mîna, n-a putut să-i zică nici că se întîmplase ceva, nici că văzuse vreo grozăvie, dar că o roagă se se trezească.

— Nu e bine cu domnul Ian!

Somnoroasă, cu părul ciufulit şi îmbrăcată într-o cămaşă de noapte transparentă pînă la genunchi, doamna Manea a sărit din cel mai dulce somn de dimineaţă, direct în picioare. N-a mai aşteptat-o pe Blanche. A pornit-o desculţă spre apartamentul de vizavi, lăsînd toate uşile deschise. Blanche s-a ţinut cu greu după ea. Începuse să alerge şi tot a ajuns după ce doamna Manea trecuse val-vîrtej de hol şi intrase în camera de zi, unde cineva trăsese scaunul cu spătar chiar în dreptul arcadei de la intrare. Blanche a ajuns la timp şi a apucat s-o sprijine pe doamna Manea ca să nu se prăbuşească pe jos ca un sac de cartofi.

L-au văzut în acelaşi timp pe Ian: stătea nemişcat, cu capul uşor înclinat spre partea dreaptă, cu faţa desfigurată şi îmbibată de sînge, îmbrăcat doar în tricou şi chiloţi. Şi după ce femeile au intrat în încăpere, pisicile au continuat să-i dea tîrcoale, de parcă cineva fusese acolo înaintea

lor şi le învîrtise cu nişte cheiţe, iar bietele animăluţe nu se mai puteau opri şi adulmecau înnebunite tot felul de mirosuri necunoscute. Blanche şi-a revenit prima, a prins-o din zbor pe pupăcioasa Rouge, care sărise în poala lui Ian şi începuse să-l lingă pe nas, apoi le-a gonit afară şi pe celelalte două surate ale ei.

Doamna Manea s-a apropiat de Ian, şi-a lipit buzele de gura lui, în speranţa că mai respiră. Oricît de subţire ar fi fost firul de căldură, ar fi însemnat că încă mai trăieşte, că mai are o şansă, chiar dacă fusese grav rănit. În timpul ăsta, Blanche venise de la bucătărie cu un cuţit mare şi încerca să taie cablurile cu care îi fuseseră legate mîinile lui Ian.

— Doamne, Blanche, e rece ca gheaţa! i-a spus doamna Manea în timp ce-l săruta pe Ian pe toată faţa tumefiată.

Nu băgase de seamă că sîngele scurs din cele două răni de la cap îi murdărise deja părul şi mîinile.

Iubitul ei Ian murise la cîţiva metri de ea, care nu-i auzise strigătele disperate. Dormise în timp ce el primea nişte lovituri groaznice, poate chiar se întorsese de pe-o parte pe alta cînd lui îi izbeau capul cu un obiect contondent pentru a doua oară. Asta n-avea cum să şi-o ierte toată viaţa. Pentru foarte puţin timp mai putea fi al ei, putea să-i mîngîie coapsele încordate de cît se zbătuse să scape din lupta aceea cumplită, să-i aranjeze tricoul care îi venea atît de bine şi îi contura incredibil braţele.

Blanche îl sunase imediat pe Pierre şi acesta venise într-un suflet. Făcuse mai puţin de un sfert de oră. Amîndoi au încercat s-o convingă pe doamna Manea să-l lase în pace pe Ian, nu mai puteau face nimic pentru el. Poliţia fusese anunţată şi trebuia să ajungă dintr-un minut în altul. Au fost nevoiţi s-o bruscheze pe doamna Manea ca s-o îndepărteze de corpul lui Ian. Pierre plîngea în hohote, sprijinit de măsuţa din cameră, de pe care toate lucrurile fuseseră date la o parte şi zăceau împrăştiate pe jos:

— Pentru Dumnezeu, ce au căutat? Să fi luat tot, dar să nu-i fi făcut nimic lui Ian, se tînguia el.

Amîndoi suspinau, şi Pierre, şi doamna Manea, fiecare în colţul lui, pînă au simţit nevoia să se strîngă în braţe unul pe celălalt. Puţină căldură, măcar atît să fi putut păstra din relaţia lor cu Ian, din iubirea aceea nebunească, tulbure, căreia nu puteau să i se împotrivească nici măcar acum, cînd el stătea mort în faţa lor. Şi lor li se făcuse deja un dor nebun de el.

Clădirea albă de pe L’Île St-Louis, care îi rupsese inima doamnei Manea şi care însemnase enorm pentru Pierre, dispărea odată cu Ian. Nici prinţesa Bibescu şi nimeni altcineva nu mai putea s-o oprească să nu se scufunde. O crimă oribilă într-un loc atît de poetic părea ceva imposibil de

suportat.

Vali, dacă ajungi vreodată la Paris, te rog mult să cauţi „lanterna“ Marthei Bibescu pe L’Île St-Louis, pe Quai Bourbon, la numărul 45. Şi să-mi spui dacă e aşa cum mi-a povestit doamna Manea.

În casa noastră din Bucureşti intrase moartea. Se lăsase ca un praf greu peste noi, peste obiectele doamnei Manea. Oriunde mă uitam, îl vedeam pe Ian, aşezat în scaunul cu spătar înalt, cu sîngele negru acoperindu-i mai mult de jumătate din faţă. Doar corpul lui părea că mai salvase puţină viaţă, că nu i se lichefiase cu totul senzualitatea, că mai rămăseseră nişte cantităţi infime care nu i se scurseseră din venele îngheţate. Am locuit cu Ian aşa multă vreme. Nu putrezea, nu-şi schimba culoarea de la o zi la alta, nu-şi modifica poziţia capului. Rănile i le găseam în fiecare dimineaţă în acelaşi loc. Cauzele morţii fuseseră stabilite de criminalişti fără prea mare greutate.

Crima de pe L’Île St-Louis făcuse senzaţie şi ţinuse multe săptămîni primele pagini ale ziarelor. Familia lui Ian, adică Pierre, doamna Manea şi Blanche, dăduse, în mai multe rînduri, declaraţii amănunţite la poliţie. Ieşiseră la iveală detaliile cele mai intime şi mai inconfortabile ale vieţii lui Ian şi ei sufereau îngrozitor că trebuiau să se dezbrace în faţa unor necunoscuţi suspicioşi care habar n-aveau şi nici nu-i interesa cît de tare îl iubiseră pe omul ăsta.

Pentru ei şi pentru alţii nu erau decît nişte homosexuali perverşi care-şi meritau soarta, iar doamna Manea o femeie frumoasă şi nebună care intrase într-un joc periculos şi absurd.

După toate indiciile, la crimă participaseră doi indivizi. Iar moartea victimei survenise în urma unor traumatisme craniene cauzate de mai multe lovituri cu un obiect contondent. Aşa cum avea să se scrie, în apartamentul-studio al fotografului Ian Nori veneau mereu tineri, artistul fiind recunoscut ca un mare consumator de amoruri întîmplătoare. Ce-i atrăsese la el pe Pierre şi pe doamna Manea îl şi omorîse. Nu mai puteau decît să facă ordine la locul faptei şi să plece, aşa cum veniseră.

Zile întregi s-au luat probe din apartamentul în care avusese loc crima, s-au căutat indicii care să-i conducă pe poliţişti la autorii faptei. În privinţa mobilului, nu mai erau dubii. Fusese vorba de
un jaf, din moment ce din casă dispăruseră multe lucruri, printre care şi aparatul de fotografiat al lui Ian.

Doamna Manea stătea împreună cu Blanche şi aştepta un semn de la Geo, căruia îi scrisese: „Dragul meu, trec prin cea mai neagră perioadă a vieţii mele. Nu mă lăsa singură. Te rog vino aici şi ajută-mă!“. Nu se mai văzuseră de aproape doi ani, de cînd se terminase vacanţa aia neliniştitoare

de la Saint-Tropez şi lăsaseră străduţele în pantă şi florile ciclamen de-o parte şi de alta a drumului. Şi se eliberaseră unul pe celălalt. Sau, cel puţin, aşa îşi imaginaseră.

La fel crezusem şi eu. Dar nu. Geo s-a înfiinţat la Paris în seara zilei următoare. Zburase de la Lisabona şi o sunase pe doamna Manea de la un telefon public, de la ieşirea din staţia de metrou Saint-Michel, ca să ştie încotro s-o apuce. Ea i-a dictat adresa, el a scris-o pe spatele unei cutii de chibrituri şi, peste mai puţin de o jumătate de oră, bătea la uşa apartamentului Marthei Bibescu de pe L'Île St-Louis. Înainte ca doamna Manea să-i deschidă, a văzut alături sigiliul pus şi benzile galbene ale poliţiei, care protejau o bună bucată din spaţiul comun.

Nu mă aşteptam ca Geo să mă dezamăgească şi să se întoarcă la doamna Manea. M-am simţit minţită şi îngrozitor de singură după ce au plecat împreună la Lisabona. El continua să lucreze acolo. Între timp se şi căsătorise şi avea un copil de cîteva luni. Viaţa lui nouă nu l-a împiedicat să se urce în primul avion şi să spună acasă că are nişte lucruri urgente de rezolvat la Paris.

— Pe Ian îl iubisem cu patimă, dar Geo îmi rămăsese cel mai apropiat om de pe pămînt, mi-a zis doamna Manea.

De lucrul ăsta şi-a dat seama, încă o dată, cînd l-a văzut în dreptul uşii de la Paris. Venise direct de la aeroport, cu o o geantă cu cataramă aurie în mîna dreaptă, îmbrăcat impecabil şi cu acelaşi zîmbet în colţul gurii, care ciupea puţin şi din barba lui deasă, tunsă de curînd.

De Ian scăpasem, dar pe Geo am crezut că-l pot păstra, că era puţin şi al meu. Nu suportam să-l mai văd încă o dată în braţele doamnei Manea. Cum mai putea să-mi fie alături, cînd ei se plimbau, ţinîndu-se pe după umeri, pe străzile în pantă? Ştiu, nu trebuia, dar mă îndrăgostisem de Geo. Doamna Manea nu-l meritase niciodată. Iubirea lor portugheză, secretă, m-a umilit îngrozitor. Ea mi-a simţit slăbiciunea şi a făcut astfel încît să se termine cît mai dureros pentru mine.

În fiecare zi simţeam că o urăsc şi mai mult, că nu-i mai suportam ochii negri care-i străluceau într-un fel anume cînd îmi arăta Lisabona, străduţă cu străduţă, portocal cu portocal. Geo încercase de fiecare dată să-mi spună că n-a fost chiar aşa, dar nu mai voiam să-l ascult. La ce bun? Mă părăsise. Doar asta îmi răsuna în urechi zile în şir. O alesese pe ea.

Mă trezisem iarăşi complet singură, iar doamna Manea îşi bătuse joc de mine. Atîta tot. Poate din acelaşi motiv n-a mai simţit nevoia să mă chinuiască. Părea că a depăşit această etapă. Ba chiar începuse să revină la un fel de drăgălăşenie care-mi aducea aminte de primele luni ale convieţuirii noastre. Dar totul nu era altceva decît un joc căruia îi studiase în

profunzime detaliile.

Am încercat din răsputeri să nu-i arăt cît de rău îmi face să-l urmez pe Geo în camerele luminoase din Bairo Alto, pe care doamna Manea le schimba des. Se plîngea tot timpul:

— Ştii, Ramona, în Lisabona nu există nici un pic de intimitate!

Nu reuşea să se obişnuiască cu ferestrele la stradă, cu aerul de vacanţă al oraşului, cu rufele lui albe, umflate de briză şi puse la uscat afară, deasupra capetelor trecătorilor. Casa Marthei Bibescu i se păruse perfectă. La Lisabona se dusese ca la un sanatoriu retras, să-l piardă pe Ian, să se odihnească. Geo se străduia să înţeleagă, s-o înveselească, să petreacă împreună cît mai mult timp.

În fiecare zi, la prînz, luau masa la una dintre cîrciumile micuţe din cartierul de pe colină în care locuia ea, alături de cîteva persoane în vîrstă care jucau table şi nu păreau niciodată curioase să afle de unde veneau sau ce limbă vorbeau. Se salutau după un timp, dar atît. Doamna Manea îl redescoperise pe Geo: un bărbat însurat, mare amator de *bacalao* şi de *vino verde*, rece şi acidulat. Şi nu-şi ascundea deloc fericirea de a fi din nou împreună, într-un oraş colorat care nu avea absolut nimic special de demonstrat. Pe lîngă Paris putea trece drept un mare sat, cu o lumină arsă şi multe pisici tărcate, grăbite să se tolănească undeva la umbră, într-un cotlon cît mai îndepărtat de ochii lumii. La orele prînzului, bucăţile de *azulejo* de pe faţadele caselor rămîneau singurele porţiuni cu adevărat răcoroase.

În alte condiţii, dacă n-ar fi fost vorba despre doamna Manea şi despre Geo, mi-ar fi plăcut foarte tare la Lisabona, ştiam asta. Dar aşa, nu făceam decît să mă furişez pe străzile înguste şi întortocheate din Alfama, printre fustele înflorate ale doamnei Manea, care întîrzia tot timpul la întîlnirile cu Geo şi el o aştepta cu o sticlă de vin desfăcută în faţă şi cu pălăria de paie aşezată pe masă, lîngă pahar.

În vara aceea petrecută la Saint-Tropez, chiar ea îl convinsese să probeze nu ştiu cîte pălării pînă se hotărîse cu care îi stătea, de fapt, cel mai bine şi, în cele din urmă, şi-o cumpărase. Îi zicea tot timpul că, dintre ei doi, el e cel sentimental.

Mie îmi plăcea în continuare de Geo şi speram în fiecare zi ca doamna Manea să se piardă pe străzile Lisabonei şi să nu mai vină, să nu se mai întîlnească. Deşi mă gîndeam cu groază cum el ar fi căutat-o şi nu ştiu dacă aş fi suportat să-l văd disperat, alergînd ca un nebun s-o găsească.

Nopţile mele se făcuseră reci. Îngheţaseră. Geo mă îmbrăţişa ca şi altădată, dar nu-l mai credeam. Soarele portughez nu ajungea pînă la mine. Cu degetele ei lungi şi nervoase, doamna Manea avea grijă să-l întoarcă din drum. Lipită de Geo, aşteptam să se sfîrşească totul. Visam în fiecare noapte

că dau pătura la o parte şi că scap. Aiurea. Am eşuat într-un apartament cu trei camere, complet gol, cu parchetul raşchetat şi zugrăvit proaspăt.

Geo îi făcuse pe plac doamnei Manea şi căutase să-i închirieze ceva fără nici un fel de mobilă. Îi adusese o saltea pe care o trîntise pe jos într-una dintre camere şi cîteva afişe de film pe care i le lipise, tot el, pe pereţi. Acolo se retrăgeau să-şi facă siesta după masa de prînz. El nu-i vorbea despre familia lui, ea nu-l întreba nimic. Se topeau în îmbrăţişări lungi şi încercau să uite tot ce li se întîmplase pînă atunci.

Uneori de abia dacă scoteau cîteva cuvinte. Mîncau în linişte şi plecau spre locul acela ferit, ţinîndu-se strîns de mînă. Închideam ochii să nu-i mai văd cum se ating, dar doamna Manea era vigilentă. Trebuia să-mi arate tot şi să mă facă să sufăr cît mai mult.

Dacă n-ar fi ştiut că-mi pasă de Geo, poate nu s-ar fi încăpăţînat să toarne pasiune cu găleata în povestea lor de la Lisabona. Mă dădeam cu capul de toţi pereţii ăia curaţi din apartament şi aş fi făcut orice să n-o mai văd tăvălindu-se cu el în fiecare zi. Nu ştiu cît am dus-o aşa… o lună, două… Tot timpul îmi repeta:

— Atunci, la Lisabona, am simţit că Geo mă iubeşte prea mult.

A spus-o pe un ton care m-a speriat. Mi-am dat seama ce urma să se întîmple, cum o să-l părăsească din nou pentru altcineva. Fără nici o remuşcare, cu acelaşi zîmbet pervers pe faţă. Am luat hotărîrea să nu mai ies din casa aceea. Să aştept cît pot de mult, oricît de dureros ar fi devenit.

I-am spus şi că ar fi timpul să ne oprim, dar n-a făcut altceva decît să rînjească şi să se fîţîie prin faţa mea ca o actriţă bătrînă trîmbiţîndu-şi dragostea de care avusese parte:

— Te roade cumva gelozia, Ramona?

Geo, la rîndul lui, încerca, noapte de noapte, să mă îmblînzească. Mă implora:

— Ramona, nu fi proastă, Veronica asta urmăreşte. Să nu-i cazi în plasă, fata mea!

Mai nou, cînd mă lua cu drăgălăşenii părinteşti, mă enerva. L-am rugat să înceteze, că sînt deja la capătul puterilor. Îl pierdusem. Mi-l suflase de sub nas doamna Manea. Asta nu se mai putea schimba. Niciodată.

Rămăsesem din nou singură. Amîndouă ştiam că Ian se mutase de la Paris la Lisabona cu tot cu scaunul de care fusese legat, direct în camera în care dormea doamna Manea. Geo încerca să-i şteargă din minte noaptea aceea şi în felul ăsta să-l ajute şi pe Ian să dispară, să plece să se odihnească într-un loc liniştit, cu multă verdeaţă.

Doamna Manea nu-mi mai stîrnea nici un pic de compasiune. Puţin îmi păsa dacă atunci cînd Geo o lua în braţe, Ian o privea cu jumătatea lui

de cap îmbibată în sînge uscat. Dar pe Geo îl impresiona şi nu voia s-o piardă încă o dată. I-a promis tot ce e în stare un bărbat îndrăgostit. Făcuse planuri de viaţă pentru ei, undeva în America de Sud. Era pregătit să plece a doua zi, să-şi lase nevasta şi fetiţa în însorita Lisabonă şi nu-i cerea nimic în schimb doamnei Manea. Nici un sacrificiu, doar o iubire calmă, tihnită, în care să îmbătrînească.

Mi-au dat lacrimile. Atunci l-am iubit pe Geo cel mai mult. Aş fi vrut să-i iasă planurile şi, dacă aş fi putut să fac ceva pentru el, nu m-aş fi dat în lături să-l ajut.

Doamna Manea încerca să mă convingă că, oricît ar fi de adevărată, de la un punct încolo iubirea are ceva cleios:

— E un păianjen scîrbos care-şi îmbăloşează hrana! Nu mă înţelege greşit, mi-a mai spus, ţineam la Geo şi fără el nu ştiu ce m-aş fi făcut.

Cu toate astea, simţea că el capitulase. Nu mai avea nimic de cîştigat. Şi iarăşi a început să i se pară că se face în fiecare zi mai scund decît ea. Se plimbau, intrau împreună în casă şi totul era perfect. Dar de la un punct încolo ea nu mai reuşea să-şi scoată din minte gîndul că el se transformase. Şi, dacă ar fi continuat povestea, se vedea trăind, undeva la malul oceanului, într-o casă frumoasă, dar cu un Geo pitic care nu mai ajungea pînă la ea.

Pentru mine Geo rămăsese la fel. Îmi doream să-i dau şansa să se salveze şi s-o părăsească el pe doamna Manea pentru ultima dată. Am tras de timp. Habar n-am ce-a fost exact în capul meu. Masochismul meu a derutat-o şi pe ea destul de mult. Nu mai înţelegea. Pierduse controlul. Se ambala, mă brusca şi părea că nu mai are răbdare. Alergam pe străzile din Lisabona. Căutam scurtături, cu gîndul că voi reuşi să schimb sfîrşitul poveştii dintre ea şi Geo. N-am nici o îndoială că pentru mine o făceam, de fapt. Cu toate astea, neliniştea lui Geo, tremurul lui o priveau doar pe ea.

Eu nu mai existam, înţelegi Vali? Nici dacă m-aş fi pus în faţa lui n-ar fi făcut altceva. Chinul de a-l vedea pe bărbatul iubit în braţele altei femei nu se compară cu nimic. Palmele pe care le primeam de la doamna Manea, pe neaşteptate, cînd i se părea că o grăbesc, usturau la început, dar se stingeau repede.

Aveam din ce în ce mai tare senzaţia că se agaţă de el doar ca să nu mi-l lase mie. Îl trăgeam în toate direcţiile, ca nişte animale de pradă demente. Geo nu protesta. Îl simţeam din cînd în cînd cum mă fixează cu privirea. Nopţile ştiam că sînt ale noastre şi că doamna Manea nu putea să ajungă acolo să ni le ia. Ne aparţineau în întregime. Dar nu-mi erau de ajuns. Voiam răzbunare şi asta nu putea să vină decît dacă el o părăsea pe doamna Manea acolo, la Lisabona, şi cobora în fugă scările pe care urcaseră

de atîtea ori ţinîndu-se de mînă şi nici măcar nu-şi mai întorcea capul să-i facă un ultim semn de rămas-bun. O lăsa să se topească în soare, să se subţieze pînă şi-ar fi pierdut, în cele din urmă, puterile asupra noastră.

Noapte de noapte făceam planuri cu Geo, ne îmbrăţişam cu o disperare care o scotea din minţi pe doamna Manea. O făcea să turbeze de furie, să mă urască de moarte. Sărea din somn şi mă lovea isteric. Dădea şi cu mîinile şi cu picioarele şi striga:

— Te-am văzut, te-am văzut, Ramona! Nemernico, tu erai acolo, îmbrăcată în hainele mele!

Visele continuau poveştile şi îi arătau exact ce încercam să-i ascund. Îi rîdeam în nas. În ciuda durerii pe care mi-o provoca, o încurajam să dea şi mai tare dacă poate:

— Geo e aici şi mă apără, curvă bătrînă! i-am zis într-o noapte, cînd ajunsesem la capătul puterilor.

În momentul ăla s-a blocat. A tras toate aşternuturile de pe pat, mi-a rupt hainele de pe mine să vadă unde l-am ascuns. Voia să-l găsească şi să-l ia înapoi. Îi aparţinea. Înnebunise de furie, dar nici măcar atunci n-am dat în ea. Jur că n-am atins-o nici măcar atunci, Vali. Rîdeam în hohote şi-mi ţineam braţele strînse într-o îmbrăţişare care îi provoca o suferinţă mai mare decît ar fi făcut-o orice durere fizică. Îi vorbeam despre dragostea mea şi a lui Geo, despre cum ne aruncase chiar ea în relaţia asta, despre cum el o uitase şi regreta că nu ne întîlniserăm mai devreme. Îmi ţuguiam buzele şi mă sărutam cu Geo în faţa ei, îl mîngîiam şi îi vorbeam la ureche.

A continuat să mă lovească pînă a obosit şi s-a întins pe jos, epuizată şi răvăşită, cum n-o mai văzusem niciodată. A adormit acolo. Eu m-am întors în jumătatea mea de pat, fără să mă desprind din braţele lui Geo. Pielea mi se tăbăcise şi începeam să pierd sentimentul de teamă cu care doamna Manea mă controlase atîta timp. Arma ei imbatabilă ruginise. Devenise o caricatură de care puteam să rîd atunci cînd se aştepta mai puţin. Iubirea lui Geo mă căptuşise pe dinăuntru cu un material gros care mă făcea să rezist în orice condiţii.

În seara despre care îţi povestesc acum, doamna Manea a capitulat. Nu înseamnă că s-a purtat mai frumos sau că mi-a fost mai uşor, dar se schimbaseră forţele. Noi ne reuniserăm, ea lupta de una singură. Frica ne-a ţinut în continuare împreună, cîte zile au mai rămas pînă la sfîrşitul poveştii. Nu mă mai lovea, asta era partea bună a vieţii. Cadoul nepreţuit al lui Geo, aşa-l consideram.

Lisabona se îndepărta, oricît de tare încerca doamna Manea să mă exileze acolo, să mă închidă în apartamentul închiriat de Geo. Mi-a arătat cele două genţi în care urma să-şi strîngă lucrurile cînd va pleca. Îşi

pregătise deja ieşirea din scenă. El ar fi venit să vadă ce se întîmplase, de ce nu ajunsese la întîlnirea lor zilnică şi ar fi găsit o casă goală, fără suflet şi un bilet pe care ea îi scrisese doar atît: „Te-am părăsit, Geo! Iartă-mă! Iubirea ta e prea mult pentru mine“. Totul, absolut totul era aranjat: foaia ruptă dintr-o agendă, pixul cu care urma să scrie porcăria asta, hainele spălate şi stivuite pe două rînduri pe scaunul lipit de perete în dormitor.

Nu puteam să aştept să i se întîmple asta lui Geo, să-l văd din nou că suferă după tot ce făcuse pentru ea de-a lungul timpului. Nu merita şi basta. Nu mă interesa unde se duce doamna Manea şi de ce. N-avea decît să-şi ia picioarele lungi la spinare şi să-şi trăiască amorurile pe unde voia.

Ştiu că ţi-e greu să crezi, Vali, dar Geo m-a salvat de la o moarte oribilă prin sufocare. Îţi spun ca să înţelegi cum ne apăram unul pe altul cînd lucrurile deveniseră periculoase. Geo îmi spunea încontinuu să rezist pînă găsim o portiţă de scăpare. De fapt, nu folosea niciodată pluralul şi lucrul ăsta mă enerva din moment ce nici nu-mi trecea prin cap să plec şi să-l las cu doamna Manea. Nu ne mai feream de ea, mai ales cînd discuţiile erau aprinse şi trebuia să ne spunem lucruri care contau. Cînd prindea vreun schimb de replici între noi, doamna Manea ne taxa imediat şi din amoraşi nu ne mai scotea. Şi-o spunea pe un ton atît de batjocoritor, că mă durea sufletul. O lăsam în pace. Geo nu intervenea niciodată şi nici nu vorbea cu ea, ceea ce era destul de ciudat. Dar îi respectam alegerea. În viaţă fusese destul cu doamna Manea. În sfîrşit era doar al meu. N-am mai putut şi am urlat la ea să ne lase dracului în pace, că ne-a otrăvit destul. A tăcut. Dar în scurt timp a ripostat şi planul pe care-l pusese la cale a fost cît pe ce să-i reuşească.

M-a lăsat să adorm, să-l iau în braţe pe Geo şi a aşteptat cel mai bun moment din noapte, cînd somnul mă-nghiţise cu totul. Respiraţia mea era un bun barometru. Doamna Manea nu se putea înşela. Trebuia doar să stea la pîndă, ca şi altă dată, şi să fie pe fază. Avusese timp să se gîndească la toate. Şi-a scos perna de sub cap şi m-a aşteptat să revin la poziţia orizontală. Habar n-am cît o fi stat pînă am catadicsit să mă întind pe spate pentru că, de obicei, dorm pe partea dreaptă şi cîte o noapte întreagă, cu picioarele strînse la piept, fără să amorţesc.

Dar atunci m-am întors mai repede, iar ea a luat perna şi mi-a fixat-o pe faţă, în aşa fel încît să-mi acopere şi gura, şi nasul. Nu i s-a părut suficient de sigură metoda şi s-a urcat cu genunchii ca să poată apăsa mai tare decît o putea face cu mîinile. Instinctul meu de supravieţuire s-a activat. A fost ca un vierme care a scos capul şi s-a agăţat de ultimele tresăriri de viaţă cu o forţă devastatore. A îngurgitat într-o secundă spaima mea că o să mă omoare asemeni unei cămile însetate. Geo avusese dreptate şi de data

asta. Mi-era şi mai drag.

Şi mai ştiu că, dacă n-ar fi fost el acolo s-o îmbrîncească, doamna Manea nu s-ar fi oprit. Ar fi mers pînă la capăt. Şi-ar fi lăsat toată greutatea corpului în genunchii osoşi care ar fi străpuns straturile textile şi cutia mea toracică cu aceeaşi lejeritate.

A doua zi am cedat nervos şi am lovit-o pe doamna Manea cu scrumiera în cap. Nu o dată, ci de mai multe ori. Pînă cînd am auzit cum îi trosneşte craniul ca un pepene copt pe care îl încerci vara în piaţă. Îi faci dop înainte să-l cumperi ca să vezi dacă e dulce. Şi de la o înţepătură de cuţit se crapă de sus pînă jos. Doamna Manea stătea cuminte. Tăcuse după mult timp. Ne priveam una pe alta în ochi de la o distanţă indecent de mică. Nici una dintre noi n-a scos nici un sunet. Poate nu mai rămăsese nimic de spus la despărţire. S-a mulţumit să fixeze cu privirea scrumiera pe care habar n-am de pe unde o pescuise şi de cine îi mai aducea aminte. Jur că nu s-a zbătut şi n-a încercat să se salveze.

*

Vali, aş fi vrut să nu fiu nevoită să scriu mai mult decît încape în formularul acela A4 pe care un domn în uniformă mi l-a pus în faţă în prima zi de arest preventiv:

Subsemnata Petrescu Ramona, fiica lui Constantin şi a Rodicăi, născută la data de 12 aprilie 1981, în localitatea Brăila, domiciliată în Bucureşti, sector 2, în strada Domenii nr. 76, cu C. I seria RX 213413, declar că în seara zilei de joi, 22 septembrie 2006, mi-am pierdut uzul raţiunii şi am omorît-o pe numita Manea Veronica, în vîrstă
de 70 de ani, domiciliată în Bucureşti, strada Domenii nr. 76.
Precizez că între noi nu există nici un grad de rudenie.

Pentru tine ar fi fost prea puţin. Pentru judecător la fel. Pentru mine nu mai contează. De doamna Manea nu m-am despărţit încă. Ar fi fost prea uşor să se întîmple aşa. Ne pîndim una pe alta din fiecare colţ. Doar Geo şi Ian au rămas în apartamentul acela. Ei au fost mai vii şi mai puternici decît noi, fără îndoială. Iar ea a avut grijă să rămînem uniţi, să nu ne pierdem unii de alţii.

Există un testament prin care apartamentul doamnei Manea îl moştenesc eu. Nu avea pe nimeni altcineva şi a insistat să accept. Mi l-a

lăsat ca să nu pot să scap, să nu mă eliberez. De abia acum îmi dau seama. Sînt, probabil, cea mai bogată deţinătoare de cadavre în stare perfectă de conservare. Dacă pe numele meu e şi vreo sumă de bani, aş plăti pe cineva să treacă din cînd în cînd să le şteargă de praf, să le mai completeze cu paie şi cu substanţe speciale ca să nu se deterioreze prea tare. Să le găsesc intacte cînd mă întorc. Dar, cu siguranţă, inculpaţii nu pot dispune de conturi după bunul lor plac.

Îmi e destul de greu să mă adun şi să-ţi povestesc mai departe. Ce s-a mai întîmplat în ultima parte a convieţuirii noastre. E o istorie pe care, cu siguranţă, o s-o reiau de nenumărate ori în cap, pînă mi se va face o silă uriaşă. Ştiu, o să ţi se pară ciudat, dar nu mă gîndesc la momentul propriu-zis al morţii doamnei Manea. Ci la cel de dinainte şi, uneori, la cel imediat următor. Ca şi cînd creierul meu ar fi fost decupat cu o foarfecă şi ar fi trebuit să trăiască cu această gaură, să primească informaţii amestecate cu tot felul de gunoaie scîrbose.

Nu am mai dormit ca lumea de atunci. Asta da, e partea cea mai chinuitoare. Ultima dată cînd am reuşit să nu mă gîndesc la nimic cînd am închis ochii eram la tine în garsonieră, amîndoi în acelaşi pat.

Mîinile tale n-au ţinut cont de ce-ţi spusesem, de femeia moartă pe care o lăsasem în casă. M-au îmbrăţişat de-adevăratelea. Calde, aşa cum nu mai simţisem în jurul meu de atîta timp. Uitasem cum e respiraţia unui om viu în ceafă. Geo mă încălzea, îi sînt recunoscătoare pentru asta, dar el era mort de mai bine de doi ani. Sigur, trecusem peste amănuntul ăsta şi nu i-am reproşat-o niciodată. Pe cine mai interesa?

Şi eu aş fi avut nevoie de un parastas adevărat şi de un săculeţ în care să-mi adune cineva oasele şi să mi le scoată din casa doamnei Manea. Să le spele îndelung şi să se minuneze cît de bine s-au conservat. De ritualul ăsta au parte, însă, numai cei care au împlinit şapte ani de cînd au trecut pe lumea cealaltă. Eu n-am rezistat în casa doamnei Manea nici trei ani încheiaţi.

În lipsă de altceva, eu şi Geo ne ghemuiam unul în altul şi aşteptam să se termine noaptea, să ne găsească cineva pînă nu va fi prea tîrziu. Nu ştiam ce urmează. Telefoane nu mai existau – fixul îl desfinţase doamna Manea, iar mobilul meu nu mai mergea. Nu mai avusese cine să reîncarce cartela. În afară de vocea ei aspră, pînă la mine nu mai ajungea altceva. N-am mai vorbit o bună bucată de timp.

Înainte să se agraveze situaţia mea, am reuşit să plec cîteva ore. Atît. Aproape că-mi ştersesem din minte momentul acela scurt. Parcă n-aş fi fost eu. M-am furişat afară în papuci, cîndva în jurul orei şase seara. Încă nu se întunecase de tot. Printr-o scăpare regretabilă a doamnei Manea, uşa de la

intrare rămăsese deschisă. Cînd era şi ea acasă, livingul nu-l mai încuia. Mă lăsa să mă mişc liberă prin casă. De fapt, în ultima perioadă pleca din ce în ce mai puţin. Îi făcea plăcere să mă păzească. Mă tot ameninţa:

— Dacă cumva îţi trece prin cap să mă laşi singură, după tot ce ţi-am povestit, o să te fac să-ţi blestemi zilele toată viaţa, fată!

A avut dreptate. Ca întotdeauna, s-a ţinut de cuvînt. În cele cîteva ore în care am fost plecată, m-a apucat un fel de ameţeală, de încredere în viaţa pe care o avusesem înainte. Îmi imaginasem ceva care nu mai exista. Într-un fel idiot şi fără nici cea mai mică acoperire, am crezut că pot să-i explic doamnei Manea că n-are nici un rost să ne chinuim aşa. Voiam doar să-mi iau lucrurile. După atîta timp parcă nu se făcea să plec ca o hoaţă, oricîte motive aş fi avut să aplic soluţia asta extremă. Am fost slabă, dar voi avea tot timpul din lume să regret. Atunci, în seara în care m-am întors, am ştiut că nu mai există scăpare, că ultima şansă trecuse pe lîngă mine şi că povestea noastră se va termina prost.

Dar ea era cu un pas înaintea mea. Mă înnebunea felul în care îmi anticipa fiecare mişcare. Făcea provizii, îndesa lada frigorifică cu tot felul de pungi congelate şi gătea, doar ca să nu fie nevoită să iasă prea des din casă şi să mă lase singură. Cheile nu le mai vedeam. Cu vecinii vorbea în dreptul uşii, uneori, cît să se ştie că sîntem acasă, să nu se îngrijoreze sau să alerteze pe cineva. O auzeam cînd spunea că eu nu mă simt prea bine, că doctorul mi-a recomandat repaus total şi că ea are grijă să mă refac. Cine ar fi bănuit că doamna Manea mă ţinea pe mine, prietena ei mai tînără, sechestrată în casă? Aveam nervii varză. O uram cu o forţă de care nu mă mai credeam în stare. Dar asta mă moleşea şi-mi consuma toată energia.

În prima fază n-am mai vrut să mănînc. M-am gîndit că în următoarele şaizeci şi şase de zile ar trebui să mor. Atunci s-a speriat. Am realizat că nu voia să rămînă din nou singură. Ca în orice răpire, prizonierul era mult mai valoros dacă trăia.

Am încercat s-o îmbunez. O întrebam unde am greşit, unde a plecat domna Manea pe care o cunoscusem cu puţin timp în urmă, cea cu care mă plimbasem pe străduţele din Saint-Tropez şi Paris.

— Gata, am vorbit prea mult, Ramona!

Doar atît îmi spunea. Poveştile, odată spuse, se răzbunau şi făceau ravagii în corpurile noastre. Celulele rele le înghiţeau pe cele sănătoase, se întindeau precum cancerul şi n-aveam nici o putere să le opresc.

Nu-mi mai doream decît să-l salvez pe Geo, aşa cum ţi-am spus, Vali. Doar noi două şi marile ei iubiri, care se consumaseră ca orice provizii depozitate într-o casă.

Chiar şi atunci, în ultima perioadă, cu toată tensiunea acumulată,

nu-mi pierdusem cu totul afecţiunea pentru ea, te rog să mă crezi. De cîteva ori mi-a venit s-o mîngîi pe părul alb pe care nu şi-l mai vopsise. Nici atît de înaltă nu mai părea. În fiecare zi o rugam să mă lase să plec, să ne despărţim civilizat şi îi promiteam că n-o să-i port pică. Dar se făcea că nu mă aude.

Mi-a trecut prin cap şi că aş fi putut să-i restitui pe Geo, pe Ian, la o adică, dacă înceta. Oricîtă părere de rău mi-ar fi stîrnit despărţirea de primul dintre ei. Dar, de fapt şi de drept, pe ea o iubise întîi.

Au fost atîtea momente crude în ultima parte, că mi-e greu să le retrăiesc. Le împart din nou cu tine, fratele meu din cea mai lungă noapte, şi mi-e puţin mai uşor. Nu-mi cere să fiu coerentă, că n-o să pot. Dar sper că mă vei înţelege şi acum.

Ultima dată cînd am ieşit amîndouă din casă, ca-n vremurile bune, a fost la o clinică particulară. Doamna Manea avea, de mai mulţi ani, nişte afecţiuni ale spatelui. Problemele sale vechi o făceau să aibă uneori dureri mari. Asta descoperisem chiar la începuturi, în primele săptămîni de cînd ne mutaserăm împreună. Dar, la un moment dat, m-au apucat şi pe mine acelaşi gen de dureri. N-am făcut nici o legătură. Am crezut, ca-n atîtea alte cazuri, că era vorba doar despre nişte coincidenţe. S-a oferit să mă ducă la medicul ei reumatolog şi am fost împreună să ne facem radiografii. După ce am intrat în camera cu radiaţii, ne-am dezbrăcat pînă la brîu şi ne-am aşezat în dreptul unei tije de metal, cu spatele perfect drept. Pe rînd: întîi eu, apoi doamna Manea.

După cîteva minute ni s-au înmînat două poze alb-negru, cu numele noastre scrise pe plicuri. Era prima dată cînd mă uitam la oasele mele şi semănau perfect cu nişte măsele strîmbe, legate între ele cu o aţă. Cu radiografiile ne-am dus în cabinetul doctorului, care, după ce le-a privit, i-a zis doamnei Manea că ciocurile ei au început, printr-un miracol, să se resoarbă. Ce făcuse? Cum se tratase? Erau, dintr-odată, mult mai mici şi el îi cunoştea bine coloana, o studiase în mai multe etape.

Cu radiografia mea a durat mai mult, a învîrtit-o pe toate părţile, m-a măsurat din cap pînă în picioare, mi-a pus tot felul de întrebări legate de eventuale probleme mai vechi ale oaselor, accidente avute în copilărie. Nu-mi depistase nimeni, pînă atunci, nici o afecţiune. Cu toate astea, doctorul m-a avertizat că pe radiografia mea coloana, se vedea clar, arăta ca a unui om bătrîn. Nu mi-a zis de ce vîrstă, e adevărat, dar am bănuit că trecut de şaizeci de ani. Într-un fel nu m-a mirat îngrijorarea lui şi nici diagnosticul. Exact aşa îmi simţeam corpul: ros pe dinăuntru, îmbătrînit dintr-odată. Ea n-a zis nimic, dar mi s-a părut că zîmbea în felul acela satisfăcut care mă înnebunea.

Doar carcasa îmi mai aparţinea. Organele vitale i le donasem deja doamnei Manea. Fără să moară, se reîncarnase din timpul vieţii. Găsise un trup mai tînăr care s-o poarte prin lume. Şi i-aş fi promis că fac şi lucrul ăsta pentru ea de bunăvoie, sînt sigură, dacă mi-ar fi dat drumul să plec.

Acum, deşi e îngrozitor de tîrziu, îmi pare rău de năuceala mea din zilele în care am acceptat să mă mut acolo. Mă gîndesc la străzile care duc spre Dunăre ca la cel mai liniştit loc din lume. De acum încolo nu cred că o să visez Bucureştiul, ci exact oraşul ăla decrepit de care am vrut atît de mult să fug. Între mine şi doamna Manea lucrurile se stricaseră de mult, dar n-am fost în stare să-mi dau seama cît de tare.

Ar fi trebuit să pot să rup vraja aia lipicioasă. Am fost slabă şi am plătit. Am plecat o singură dată şi m-a întors după cîteva ore. Vocea ei plînsă, răvăşită, a funcţionat ca o gumă de şters pentru toate lucrurile cu care mă chinuise. Mă înduioşa. M-am întors la pachet cu o vinovaţie proaspătă. O rănisem. Mi-a zis:

— Nu mai pot avea încredere în tine ca înainte, Ramona!

Am luat-o de la capăt şi mai dezastruos. Mă simţeam din ce în ce mai tăbăcită să-i suport maţele în burta mea, iubiţii de o sută de ani în mintea mea. Mi-era în continuare dragă, dar n-o mai recunoşteam. Tot ce atingeam devenea pentru ea un duşman de moarte.

Acum, în sfîrşit, e linişte.

Zilele din prima parte a convieţuirii noastre, în care ne dizolvam într-o prietenie pufoasă şi renunţasem la celelalte bruiaje (familie, prieteni), nu le mai găseam, oricît de tare îmi scotoceam mintea. Bula de aer cald în care locuisem o vreme cu doamna Manea se spărsese şi îi pierdusem urma. Am căutat-o pînă în ultima clipă, pînă cînd picioarele mele s-au detaşat de restul corpului şi au luat-o hotărîte spre bibliotecă. Mîinile mi se încurcaseră în semiîntunericul din cameră, dar pînă la urmă au dibuit pe raftul din mijloc scrumiera groasă, masivă. Fundul ei părea o lentilă groasă. Sînt sigură că ştia că mă aflam la capătul puterilor şi se pregătise: îşi vopsise părul, se primenise cu atîta grijă, că mi-a trecut prin cap că urma în scurt timp să plece undeva. Aştepta sfîrşitul poveştii noastre şi, iarăşi, fusese cu un pas înainte. Geo mă avertizase că aşa se va întîmpla.

Pot să jur că doamna Manea nu m-a urmărit şi nu şi-a întors capul maiestos, cu păr albastru şi puţin zulufat, dintr-un singur motiv: nu-i venea să creadă că, în sfîrşit, voi ceda. De prea mult timp nu mai ştiam prea bine unde încep eu şi unde se termină ea. Cînd am ridicat scrumiera şi mîna mea cauciucată s-a lăsat în jos, habar n-aveam care dintre noi o să cadă. S-a întîmplat să fie ea.

E moartă de adevăratelea şi tu ai văzut-o. Primul om mort pe care l-

am atins. De cîteva ori, cînd am îmbrăcat-o, i-am simţit corpul cald. Pielea îi rămăsese extrem de parfumată de la gelurile de duş şi de la cremele de corp pe care le folosise de curînd. Încercam să le recunosc, dar se combinaseră unele cu altele şi mi-a fost imposibil.

Incidentul a avut loc în living, unde ne petreceam cea mai mare parte a timpului. Se întunecase de curînd şi un strat gros de linişte invadase camera. Îmi ţiuiau urechile şi habar n-aveam ce trebuia să fac mai departe.

Am văzut televizorul şi m-am năpustit asupra lui cu atîta grabă, că nu reuşeam să apăs ca lumea butonul ca să-l pornesc. A fost nevoie să încerc de mai multe ori şi doar cînd am auzit vocea femeii de la ştiri m-am mai liniştit. Nu înţelegeam despre ce vorbea, dar nu făcea pauze. Exista un zgomot constant care mă amorţea. M-am lăsat absorbită de imaginile care se derulau cu repeziciune şi cred că pentru cîteva minute bune am avut mintea goală şi am uitat cu totul de doamna Manea, care rămăsese nemişcată şi întinsă pe canapea. M-am uitat la mîna care-i atîrna pe jos, la degetele pe care le cunoşteam atît de bine şi am simţit nevoia să le-ating. M-am aşezat pe jos şi am luat-o de mînă şi de abia atunci mi-am dat seama cît de apropiate eram, de fapt.

Doamna Manea ieşise de puţin timp din baie şi purta, ca întotdeauna, halatul portocaliu dintr-un material de prosop foarte gros. Mi s-a părut şi că avea unul dintre picioare prea dezvelit şi i l-am acoperit cu partea din faţă a halatului. Mi-am păstrat poziţia cît timp m-am uitat la televizor. Cînd mi-am tras mîna, palma îmi transpirase puţin şi m-am şters de pantalonii cu care eram îmbrăcată. M-am dezlipit de televizor, dar l-am lăsat să meargă, să umple casa cu sunete omeneşti. Doamna Manea continua să se odihnească. Nu-mi mai zicea nimic. Am fi putut să trăim aşa încă o viaţă.

În prima oră pur şi simplu am refuzat gîndul că e moartă. Nu sîngera decît foarte puţin pe frunte şi avusesem grijă să o şterg de mai multe ori cu o cîrpă udă pe care o găsisem în baie. Imaginea lui Ian, de exemplu, fusese mult mai spectaculoasă decît ce îmi oferea mie doamna Manea în situaţia dată. Începusem să cred că e doar puţin ameţită, dar că e posibil să facă pe nebuna ca să mă şicaneze. Aşteptam să înceapă să ţipe dintr-un moment în altul. M-am dus în bucătărie şi mi-am aprins o ţigară din pachetul doamnei Manea. Tremuram foarte tare, ca şi cînd corpul meu ar fi ştiut ceva în plus din ce se întîmplase. Nu mai puteam să-mi stăpînească mîinile. Nu mă ascultau deloc. N-am avut răbdare sau m-au enervat degetele care o luaseră razna şi am stins ţigara după cîteva fumuri.

M-am reîntors în living şi, după ce am privit-o din dreptul uşii, m-am dus la ea şi am început din nou s-o zgîlţîi. Am implorat-o să deschidă

ochii, să nu-mi facă una ca asta. Mă auzeam vorbind şi nu-mi venea să cred că mă milogeam să o luăm de la capăt.

Ştii, Vali, timp de cîteva secunde mi-am dorit din tot sufletul ca ea să se ridice, să urle, să mă pocnească, să facă orice, dar să trăiască, să nu trebuiască s-o car în spate aşa înaltă cum era şi cu toate poveştile de dragoste atîrnate de oase. Nu mă simţeam în stare să suport greutatea şi trebuia să încerc cumva să scap.

Am început s-o pălmuiesc. Întîi uşor, aproape în joacă. Dar în loc să dea semne că se trezeşte, că protestează, capul i se ducea conştiincios cînd în stînga, cînd în dreapta. Loviturile mele au devenit mai ritmate şi capul ei părea din ce în ce mai ascultător: semeţ cum îl ştiam, dar blînd ca un mieluşel de data asta.

În timp ce stăteam în fund, pe canapea, aplecată spre doamna Manea, şi încercam s-o readuc la viaţă, am început să mă panichez. O plesneam, dar în loc să ţipe ea, plîngeam eu, cu sughiţuri şi cu muci care mi se înnodau sub barbă. Simţeam că pierd tot, că sînt goală pe dinăuntru şi că, fără adunătura de nebuni cu care trăisem atîta timp, nu-mi mai rămînea nici un punct de sprijin.

L-am strigat pe Geo cît am putut de tare, l-am implorat să mă ajute, cum o făcuse şi cînd i-o ceruse doamna Manea şi venise într-un suflet la Paris de la Lisabona. Geo surzise brusc sau dispăruse şi nu dădea nici un semn că i-ar păsa de problemele mele. Am încercat de mai multe ori să-l aduc lîngă noi, să-mi zică ce să fac mai departe. Aşa mi s-ar fi părut normal. Nici vorbă să apară. Rămăseserăm numai noi două şi trebuia să ne descurcăm cum ştiam.

Ea mă ignora în continuare şi colţul gurii parcă i se lăsase într-o parte. M-am apropiat s-o studiez şi nu mă înşelasem, de unde i-o fi venit dezamăgirea, nu-mi dădeam seama. Tot eu eram de vină, fără îndoială, dar măcar în ceasul al doisprezecelea să mă fi scutit de grimasa aia nesuferită. Nici nu-i ceream ceva imposibil, în fond. Nu deschidea ochii cu nici un chip. Nici nu ştiam dacă sînt mai supărată pe ea sau pe Geo, care mă lăsase baltă şi se cărase cine ştie unde. Pe el îl căutam şi aveam senzaţia că, dacă l-aş fi simţit lîngă mine şi m-ar fi încurajat, mi-ar fi venit pînă la urmă o idee salvatoare.

În lipsă de orice fel de susţinere, am apucat-o de subţiori pe doamna Manea şi am dus-o pînă în dormitor. Am urcat-o cu greu în pat. Se lungise brusc şi unghiile de la picioare, date cu un alb rozaliu, îi străluceau indecent de tare. Întîi i-am pus o pătură pe picioare, după aia m-am răzgîndit. Unele lucruri nu se pot ascunde, oricît te-ai strădui. A fost primul moment în care mi-a trecut prin cap că doamna Manea e moartă de-adevăratelea şi că eu

sînt singura vinovată. Am văzut negru în faţa ochilor. Ultimii ani petrecuţi împreună se îndepărtaseră.

Cînd am văzut scrumiera aceea pe raft? De ce mi s-a lipit de mînă? M-am ridicat s-o iau ca s-o arunc spre ea? Mi-am dorit s-o sperii? Sau mai era ceva care-mi scăpa şi-mi premeditasem fapta?

Din tonul anchetatorului mi-am dat seama că premeditarea atîrnă mai greu şi face lucrurile şi mai monstruoase în ochii celorlalţi.

Nu mi-am propus niciodată s-o omor pe doamna Manea, asta mi-e clar. Atîţia ani nu m-am crezut în stare nici măcar să plec, ca să fiu sinceră. Cum am luat o decizie atît de importantă?

Cred că ştim despre noi o grămadă de lucruri, dar nu pe cele esenţiale. Şi vine un moment în care nu ne mai recunoaştem, mintea ni se goleşte de tot ce am trăit pînă atunci. În cazul meu, fascinaţia pentru o persoană, slăbiciunea, admiraţia combinată cu renunţarea, atracţia bolnăvicioasă, poţi să-i zici cum vrei. Prietenia, în ultimă instanţă. Pentru mine şi doamna Manea e cuvîntul cel mai potrivit.

Mi-a venit ideea s-o îmbrac pe doamna Manea cu pantalonii bej şi cu tricoul turcoaz în amintirea dimineţii în care mi-am adus geanta cu haine şi ea mi-a deschis larg uşa de la intrare şi mi-a zis:

— Bine ai venit, Ramona!

N-a fost deloc uşor. Nu ştiam unde şi dacă mai avea hainele alea. Le-am căutat peste tot în dulap, pînă am ajuns la raftul de sus, unde ea depozita de obicei lucrurile la care renunţase. Le-am găsit într-o pungă de plastic. Nu apucase încă să le scoată din casă, să le dea cuiva. Sau poate că le păstra cu bună ştiinţă, pentru valoarea lor sentimentală. Chiar şi atunci mai speram că Geo o să apară. O să mă ia în braţe, o să mă mîngîie pe cap şi-o să-mi susure în ureche că a avut dreptate şi că aş fi putut să-l ascult, dar că nu-i nimic grav. L-am aşteptat cuminte alături de doamna Manea, căreia i se adîncise rictusul din dreptul buzei de jos. Îi întindeam pielea cu degetele, dar degeaba. Îi reapărea în secunda următoare. Nu ştiu cît timp am stat în întunericul din dormitor, pe marginea patului, cu ea despuiată alături.

Odată ce găsisem hainele, puteam să şterg de pe faţa pămîntului cei trei ani în care ne-am împrietenit şi am locuit împreună. De asta am îmbrăcat-o. Îţi dai seama, Vali, cît de naivă am fost şi-n seara aia?

Am uitat de Geo şi m-am mobilizat. Voiam să termin cît mai repede treaba şi să plec. Nu mi-a fost uşor s-o manevrez. M-am chinuit, dar pînă la urmă am reuşit s-o aranjez şi arăta chiar bine. În locul strîmbăturii de dinainte mi s-a părut că descopăr un zîmbet slab. Venise timpul să ne împăcăm. Nu mai aveam nimic de împărţit. Geo se evaporase, iar ea stătea nemişcată, cu o pată de sînge agăţată pe frunte. Puţină culoare îi prindea

bine, aşa că n-am şters-o. Am lăsat-o să strălucească.

După ce am contemplat de mai multe ori ce reuşisem să fac pentru doamna Manea, m-am îmbrăcat şi am ieşit pe stradă. Mi-am luat rămas-bun şi am tras după mine uşa de la intrare, fără zgomot. Afară a început să-mi fie rău, nu mai ştiam să merg ca lumea şi ameţeam de la farurile maşinilor, de la zgomotul oraşului. Capul mi se învîrtea şi am vrut de nu ştiu cîte ori să mă întorc la doamna Manea să văd ce se mai întîmplase cu ea, cu Geo. Treceam pe lîngă clădiri, pe lîngă oameni şi provocam dezastre: balcoanele se prăbuşeau, maşinile intrau unele în altele; auzeam cum le trosnesc mîinile şi picioarele şi le vedeam apoi cum săreau în toate direcţiile. „Piaza rea! Criminala!“ îmi ţiuiau urechile din ce în ce mai tare, pînă n-am mai ştiut pe unde s-o iau şi mi-am pierdut reperele. Aş fi făcut orice să scap de vocea care mă înnebunea şi, dacă nu m-ai fi găsit, probabil că aş fi reuşit pînă la urmă, chiar dacă ar fi trebuit să mă arunc în faţa unei maşini pentru asta.

Mi-ai vorbit, m-ai întrebat ce-i cu mine şi vocea care-mi spărgea capul a amuţit. M-ai salvat, aşa cum a făcut-o şi Geo cînd doamna Manea mi-a acoperit faţa cu perna pe care dormea. I-am simţit mirosul înţepător cum mi se împrăştia în tot corpul şi mă moleşea atît de tare, că nici nu cred că am apucat să mă zbat, să-mi agit mîinile şi picioarele. Temperatura corpului crescuse şi Geo a oprit-o pe doamna Manea în ultima clipă, cînd mă umflasem ca o băşică şi mai aveam puţin şi explodam. Ea stătea cu perna în braţe şi mă privea de foarte departe. Nu mi-am dat seama cînd a împins-o şi a dat la o parte nenorocita aia de pernă care i se lipise de piele, dar l-am simţit acolo şi i-am zîmbit.

După ce mi-am revenit, să nu crezi cumva că doamna Manea m-a ajutat. Şi-a aranjat cămaşa de noapte, şi-a trecut mîna prin păr şi s-a aşezat pe o parte să se odihnească. Părea frîntă. N-o mai vedeam. Dar aş fi fost curioasă, dacă stătea cu ochii deschişi şi ne-am fi întîlnit privirile, ce-ar fi făcut? Mi-ar fi zis ceva? Ar fi bălmăjit un „iartă-mă“, măcar de complezenţă?

Mi-e greu să cred. Din punctul ei de vedere nu se întîmplase nimic. Incidentul nu se soldase cu victime.

Vali, chiar şi cînd ne-am întîlnit, mă gîndeam că există o şansă la un milion ca doamna Manea să fi leşinat şi să-şi fi revenit după ce am plecat şi am lăsat-o singură. După tot ce trăisem, părea prea uşor să se termine dintr-odată.

N-aş vrea ca mama să mă viziteze aici, deşi ştiu că nu mai am forţa s-o opresc. A aflat şi se simte deja vinovată că m-a ascultat şi m-a lăsat în pace. Nu m-a căutat îndeajuns. S-a gîndit că încăpăţînarea o să mi se

resoarbă şi o să ne întoarcem la cele două telefoane săptămînale, cînd o întrebam ce mai face şi ce mai e nou pe acasă. Iar ea îmi povestea ce le-a mai gătit, cu cine s-a mai întîlnit pe stradă. N-a fost aşa şi-mi pare rău. N-aş şti să-i explic şi nici nu cred că va mai fi nevoie. Acum m-a găsit şi va trăi între vizitele lunare şi pachetele pe care le va pregăti cu multă grijă. Şi le va cîntări să nu depăşească 20 de kilograme, cît am dreptul să primesc.

Îmi va fi greu să-i văd faţa trasă, cearcănele de sub ochi, ridurile pe care n-a încercat niciodată să le întoarcă din drum cu creme sofisticate. Va îmbătrîni brusc, vom repeta la infinit aceleaşi priviri triste şi nu mă va întreba, probabil, niciodată de ce-am omorît-o pe femeia asta. De ce tocmai eu? Se va duce la biserică în fiecare zi şi se va ruga pentru sufletul meu şi pentru al răposatei, cine ştie? Se va pensiona ca să nu mai fie nevoită să suporte gura lumii dintr-un oraş mic de provincie. Va strînge din dinţi şi mă va întreba, de fiecare dată, ce vreau să-mi mai aducă la următoarea vizită, în următorii ani…

De cînd sînt în arestul preventiv, am mîncat puţin. Reuşesc să înghit doar alimentele fierte, după ce le pisez mult cu furculiţa. Am aflat că am dreptul la trei schimburi de lenjerie de corp, cinci perechi de ciorapi, trei prosoape, o pereche de papuci, trei rochii sau trei fuste şi trei bluze, două perechi de încălţăminte. Lista era mai lungă, dar nu se pomeneşte nimic de cărţi, de exemplu. Mi-aş dori să reuşesc din nou să citesc. Nu cred să fi avut atîtea lucruri nici cînd m-am mutat la doamna Manea. Ce să fac cu ele acum?

Sînt sigură că toate celelalte femei au aflat deja pentru ce mă aflu aici. Îmi urmăresc mişcările, dar, deocamdată, nu mă întreabă nimic. Stau în patul de sus şi mă uit ore în şir la tavan. Are două fisuri, vreo douăzeci de urme de ţînţari şi un păianjen într-unul dintre colţuri. Sînt şi Parisul, şi Saint-Tropez-ul, şi Lisabona acolo.

Mă gîndesc mult la tine, la cum ne-am întîlnit în noaptea aia într-un Bucureşti pustiu, şi-mi face bine. M-ai luat acasă să-mi bandajezi mîna spurcată. Acum e vindecată. Se mai vede foarte puţin locul unde a fost lovitura pentru că pielea e mai proaspătă, mai rozalie. Ca şi cînd totul ar fi fost un nenorocit de troc. După ce mi s-au desprins solzii de pe ochi şi au început, unul cîte unul, să cadă, în loc să mă izbească lumina orbitoare, m-a copleşit disperarea. Sînt vinovată că n-am reuşit să scap la timp.

Vali, aveai toate motivele să vrei să te convingi că doamna Manea există, că nu e un personaj inventat. Şi eu aş fi făcut la fel, pe cuvînt. Dar ar fi fost prea mult pentru mine să te aştept să cobori. Să te văd speriat. Să-mi spui că ai găsit-o în aceeaşi poziţie în care o lăsasem: în pat, întinsă pe spate şi îmbrăcată în pantalonii de in şi în tricoul turcoaz. N-am putut să mai trec

şi prin asta. Mi-era suficientă frica mea. Dacă aş fi ştiut că pot să aud de la tine altceva, aş fi rămas.

De exemplu, că ai intrat, ai căutat peste tot, dar degeaba. Nu era nimeni în casă. Numai că doamna Manea era moartă, exact aşa cum o văzusem ultima dată. La ce bun să mai sper? N-aş fi suportat să mă uit în ochii tăi şi s-o văd tot pe ea. Încă o dată. Nu mai aveam cum să fiu fata rătăcită în noapte care trăgea după ea o poveste pe care n-o credeai în întregime. Îi văzuseşi cadavrul.

Poate l-ai şi atins, cine ştie? De asta am luat-o la fugă şi nu te-am mai aşteptat.

Privirea ta, Vali, m-ar fi urmărit. M-ar fi acuzat şi asta ar fi fost cu adevărat insuportabil pentru mine. Am sperat că, dacă plec, o să pot să păstrez ceva din căldura orelor petrecute împreună.

După ce-o să citeşti povestea mea, poate nici n-o să vrei să-ţi aminteşti că ne-am cunoscut vreodată. Şi nici să ţinem legătura.

Oricare ar fi decizia ta, o să înţeleg.

Te îmbrăţişez,

Ramona

III

Dragă Ramona,

Iartă-mă că nu ţi-am scris pînă acum. Am avut nevoie de timp să-mi pun gîndurile în ordine. Nu mi-a folosit la nimic. Sînt la fel de confuz. Le-am zis prietenilor mei ce s-a întîmplat în seara în care ne-am cunoscut. Cu ei trebuia să fi plecat în ziua aia la mare. Nici nu mai ştiu dacă am apucat să-ţi spun. Nu mai contează…

Între timp, Dudu şi-a reparat maşina. A venit cu Mircică la mine şi m-au convins că e mai bine pentru toată lumea dacă ne cărăm din Bucureşti cîteva zile. Dacă i-ai cunoaşte, ţi-ar fi uşor să vezi ce texte au în ei: să luăm o ultimă porţie de soare pe anul ăsta, că după aia ne aşteaptă o iarnă lungă şi tristă.

Oricum nu-mi găseam locul, aşa că ne-am îmbarcat toţi trei şi ne-am dus în Vamă. Primisem scrisoarea de la tine cu o zi înainte, dar nu avusesem curaj s-o desfac. O luasem cu mine şi o pipăiam din cînd în cînd prin căptuşala de la rucsac, să mă asigur că n-o pierdusem. S-au întîmplat atît de multe într-un timp scurt… Şi nici nu mă aşteptam să-mi scrii. Nu vorbisem cu nimeni despre foile de la tine. Mi se păreau foarte intime şi

asta înainte de a desface plicul gros. Scrisul tău rotunjit m-a făcut să mă gîndesc la biletele trimise în şcoala generală sau în liceu. Tot de atunci mi-am dat seama că n-am mai scris nici un fel de scrisoare de mînă.

La mare era aproape pustiu. N-am făcut decît să torn în mine bere după bere şi să citesc foile tale. De cîteva ori, de parcă n-aş fi putut înţelege de prima dată tot. Mi-ar fi fost imposibil, de fapt… M-am oprit şi am strîns paginile doar cînd Mircică şi Dudu mi-au zis că a venit vremea să ne întoarcem la Bucureşti.

Păreau îngrijoraţi pentru mine, aşa cum nu-i mai văzusem pînă atunci. M-au întrebat ce am de gînd să fac şi dacă realizez în ce poveste tîmpită m-am băgat. Nu-mi fusese de ajuns cadavrul femeii? N-o să-ţi ascund că nu m-au menajat şi că din cauza asta ne-am ciondănit destul de tare. Nu m-au lăsat în pace pînă n-au scos de la mine continuarea nopţii în care ne-am cunoscut. Într-un fel le eram dator cu mai multe amănunte. Dar mi-a fost imposibil să le povestesc toată istoria celor trei ani pe care i-ai petrecut cu doamna Manea. Am făcut-o pe scurt şi fără prea mare tragere de inimă.

În fond, ce drept aveam eu să intru cu bocancii într-o poveste care nu era a mea şi cu care m-am intersectat absolut întîmplător într-o noapte de septembrie, cînd mă întorceam acasă de la bere?

Mă simţeam de parcă aş fi ieşit de la un film şi prietenii mei mă aşteptaseră nerăbdători afară, curioşi să ştie ce se întîmplase în sală, ce văzusem de mă tulburase într-un asemenea hal. Cum să le fi descris emoţia mea fără să par ridicol, Ramona?

Prietenia dintre băieţi n-are nici o legătură cu ce ai trăit tu, de exemplu. Şi cu ce relaţii pot să dezvolte femeile între ele, în general. Nu înseamnă că nu ţinem unii la alţii, doar că nimeni nu-ţi cere niciodată să renunţi la tine pentru celălalt. Nu vreau să devin patetic şi să fac filozofia chibritului. Mai ales că nu e momentul. Ca să înţelegi mai bine, nu i-aş denunţa niciodată pe Mircică sau pe Dudu dacă ar face o chestie nasoală, asta cu siguranţă. Şi nici nu i-aş sufla gagica vreunuia dintre ei dacă aş şti că lucrurile sînt serioase. Dar toate astea se negociază. Nu e bătut nimic în cuie, deşi ne ştim atît de bine, că mă mir că nu ne-am plictisit unii de alţii.

De asta îţi zic, Ramona: m-a năucit ce mi-ai scris. M-a înspăimîntat pentru că eram convins că vampirii sînt buni pentru marketing turistic, nicidecum că trăiesc printre noi şi că te poţi întîlni cu ei pe stradă.

Cred că n-am capacitatea să înţeleg pînă la capăt mintea femeilor. Viaţa mea e făcută din bucurii mărunte şi n-am simţit deznădejdea de care vorbeşti. Cît de singură şi de speriată poate să fie o fată drăguţă şi isteaţă ca tine ca să cadă în capcana unei femei ca doamna Manea? Iartă-mă, dar îmi

lipseşte reprezentarea prieteniei feminine. Nu-i cunosc valorile şi nici limitele. Acum, dacă mă gîndesc mai bine, nici n-aş vrea. Mi-e suficient ce am citit. Ce ai trăit.

Nu-mi găsesc cuvintele. Dar îţi mulţumesc că ai avut încredere în mine şi că mi-ai scris.

Ai nevoie de un avocat bun. Mă pot interesa pentru tine de cineva. Altfel nu ştiu cum aş putea să te ajut. Am un fost coleg de liceu la Parchet. M-am dus la el şi l-am rugat să-mi dea mai multe informaţii despre caz. Şi el, şi alţii cu care am mai vorbit mi-au zis că ar fi şanse să scapi cu o pedeapsă mai mică. Există o grămadă de circumstanţe atenuante în cazul tău: privarea de libertate, felul pervers în care s-a purtat doamna Manea timp de trei ani.

În ceea ce priveşte cadavrul femeii, se află încă la I. M. L. pentru cercetări. Şi, probabil, acolo o să rămînă mult şi bine, din moment ce tu eşti singura ei moştenitoare legală, chiar dacă, momentan, decăzută din drepturi.

Trebuie să rezişti şi să le spui tot ce s-a întîmplat. Sînt sigur că asta poate însemna mult la proces. Pot să-ţi xeroxez scrisoarea, dacă eşti de acord. Ai putea s-o foloseşti pentru apărare. Nu pot să nu mă gîndesc că declaraţiile sînt formale. Şi că oricui i-ar fi greu să scrie o poveste de felul ăsta cu un ofiţer alături, care-i supraveghează fiecare mişcare. Doar să te hotărăşti şi să-mi spui cît mai repede, Ramona.

Nu vreau să-ţi fac rău promiţîndu-şi nu ştiu ce chestii, Doamne fereşte! Doar că mi-am dat seama de un lucru în ceea ce mă priveşte: nu m-am apropiat de nimeni în felul în care mi s-a întîmplat cu tine. Desigur, o fi de vină şi frica mea, şi femeia moartă pe care o tîrai după tine cînd ne-am ciocnit pe stradă. Ca să nu mai vorbesc de fantomele pe care le-ai eliberat şi le-ai lăsat să ajungă pînă la mine. Cîteva nopţi, după ce ţi-am citit scrisoarea, nu-mi venea să închid ochii, ca nu cumva să mă găsească Geo cu cerculeţele lui.

Încă mă aflu sub impresia casei în care aţi locuit, a vieţii voastre încîlcite. A cadavrului doamnei Manea. Nemişcat şi impunător. Şi pe care nu pot să mi-l scot din minte, orice aş face.

Am fost acolo în dimineaţa aia şi am reprezentarea clară a spaţiului pe care l-aţi împărţit. Nu mai trebuie să bîjbîi şi nici să-mi imaginez lucrurile. Am văzut patul dublu în care aţi dormit, ferestrele pe care te-ai uitat afară atîta timp fără să ieşi, uşile pe care le-a închis ca să te ţină doar pentru ea. S-o asculţi şi, în felul ăsta, s-o eliberezi. Cînd am ajuns eu, trupul ei mare părea resemnat. Umpluse camera. M-am panicat, am atins-o să văd dacă e caldă, dacă mai trăieşte, dacă se mai poate face ceva. Şi dacă mai are rost să chem Salvarea.

Îmi venea să ţip după ajutor, dar m-am oprit. M-am gîndit că mă aştepţi afară. Şocul a fost extrem de puternic, Ramona. Credeam despre mine că sînt un tip tare. Nu mirosea urît în dormitor, dar cu toate astea mi-a venit să vomit. Degetele mele atinseseră fruntea ei năclăită de sînge şi oricît m-aş fi spălat după aceea pe mîini, rămăsese acolo. Rece şi unsuroasă. De-o tristeţe fără margini. Am alergat într-un suflet pe scări. Am ieşit. Aveam nevoie de aer curat, dar nu te-am mai găsit. Plecaseşi.

Acum trebuie să recunosc că mi-e greu să suprapun imaginile: Ramona din timpul convieţuirii voastre şi fata care a omorît-o în cele din urmă pe doamna Manea şi pe care am întîlnit-o, cu totul întîmplător, în miez de noapte şi am ţinut-o în braţe.

Am simţit din ce mi-ai scris că încă eşti legată de doamna Manea, că n-ai scăpat cu totul de vraja ei.

Crede-mă, Ramona, am avut momente în care am fost gelos pe Geo, pe amorul lui de dincolo de moarte. După aia mi-am zis că sînt un neserios care şi-ar fi dorit să fi trăit o mare dragoste şi că asta avea legătură doar cu mine. Era o frustrare personală. Oricum, Geo mi-a devenit mai simpatic decît doamna Manea, care mă sperie în continuare. Uite ce prostii am început să debitez, vezi?

Am cunoscut multe fete. De unele de-abia dacă-mi mai amintesc. Ne-am sărutat, ne-am tras-o, dar nu s-a întîmplat nimic memorabil. Am plecat fiecare mai departe aşa cum am venit. Ca şi cînd nu ne-am fi întîlnit niciodată în viaţa asta. E nedrept, dar nu e nimeni vinovat. Cu noi a fost altceva, ai dreptate. Ne-am întîlnit într-un moment dramatic şi asta a făcut ca noaptea în care am stat împreună să se lungească. Să ne apropie mai tare.

Nu ştiu dacă fac bine, poate n-ar trebui să vorbesc acum despre unele lucruri. Dar ţi-am promis că o să fiu sincer cu tine şi asta mă obligă să-ţi spun tot ce ştiu, pînă la capăt. Oricît de dureros ar fi pentru tine. Am aflat că doamna Manea n-a fost niciodată plecată din ţară, în sensul că n-a locuit în altă parte, aşa cum ţi-a împuiat ţie capul. Cel puţin aşa apare în dosar. E posibil să te fi minţit în cea mai mare parte a timpului, cu o forţă incredibilă şi demnă de o cauză mai bună. Să fi inventat totul, fără remuşcări, ca orice fiinţă singură şi speriată de moarte. Să te fi intoxicat cu nişte poveşti din care n-ai mai putut să ieşi şi pe care ţi le-ai asumat în întregime, fără să-ţi laşi nici cea mai mică portiţă de salvare.

După ce ţi-am citit povestea, Ramona, aproape că nu mai înţelegeam dacă întîmplările de la Paris sau de la Saint-Tropez le trăiseşi tu sau ea. Ai dat-o la o parte pe doamna Manea. Te-ai îndrăgostit de Geo. Doamna Manea a apreciat devotamentul tău prostesc, a speculat din ce în ce mai tare. A mărit miza de fiecare dată.

Trebuie să te împaci cu situaţia, din păcate. Dintre voi două, ea e cea moartă. Pentru tine va urma un proces greu în care vei fi acuzată de crimă. Nu uita asta şi nu-mi spune că nu-ţi pasă!

Cît de mare i-a fost disperarea, ce a simţit în tot timpul ăsta, de ce şi-a pierdut orice control şi orice urmă de simpatie pentru tine, prietena sa mai tînără?

Pînă la urmă ai cedat, Ramona, ăsta e adevărul. Ai ridicat scrumiera şi ai lovit-o pe doamna Manea.

Dacă ea a inventat totul, e mai bine să afli de la mine decît de la nişte străini şi în public, într-o sală rece şi impersonală. În felul ăsta cîştigi timp şi se poate construi şi apărarea.

Dacă ai discuta deschis cu un psiholog, poate te-ar ajuta. Nu te jena, povesteşte-i prin ce ai trecut. Ştiu că e mai greu să vorbeşti uneori decît să scrii. De asta te rog încă o dată să te gîndeşti dacă vrei să fac o copie scrisorii tale.

Nu te condamn, Ramona. Dar, în continuare, nu înţeleg anumite lucruri. Cum poate cineva, un om tînăr, să se transforme în victima perfectă a unei femei singure? De ce ai cedat de dragul ei?

Dacă nu aş fi văzut-o moartă pe doamna Manea, cred că aş fi fost mult mai înţelegător. Mai părtinitor. Ţi-aş fi dat mai uşor dreptate. Aşa, n-o să te mint, mi-e al naibii de greu. N-are rost să mai învîrt şi eu cuţitul în rănile tale proaspete. Cu siguranţă o faci tu deja şi asta e de ajuns.

Ai omorît-o pe doamna Manea. Ăsta e sfîrşitul poveştii şi nu mai poate să-l schimbe nimeni. Nici măcar tu. Va trebui să trăieşti mai departe cu el, n-ai altă soluţie.

Dudu, cu mintea lui de absolvent de Informatică, m-a întrebat dacă aş băga mîna în foc că varianta ta de poveste e cea adevărată. Şi dacă lucrurile au stat chiar aşa cu doamna Manea sau n-ai vrut decît să mă impresionezi ca să-ţi păstrez o amintire frumoasă. Ceea ce, sincer să fiu, mi s-a părut o mare tîmpenie.

O să încerc să vin să te văd cît de curînd. Ramona, te rog să ai încredere în mine în continuare.

Te îmbrăţişez,

Vali.